

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
45221 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

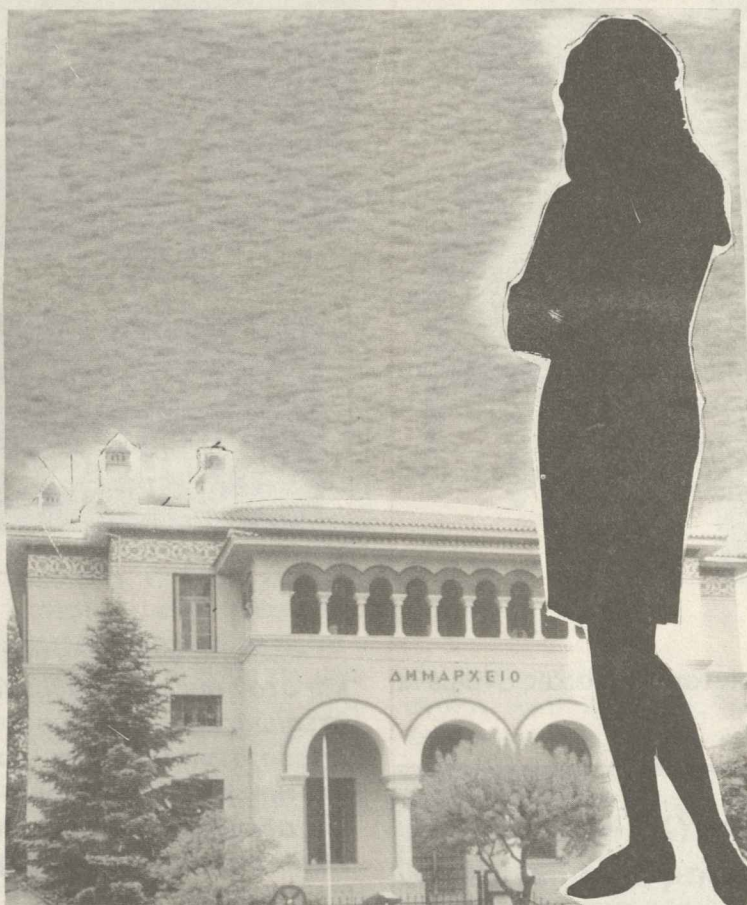
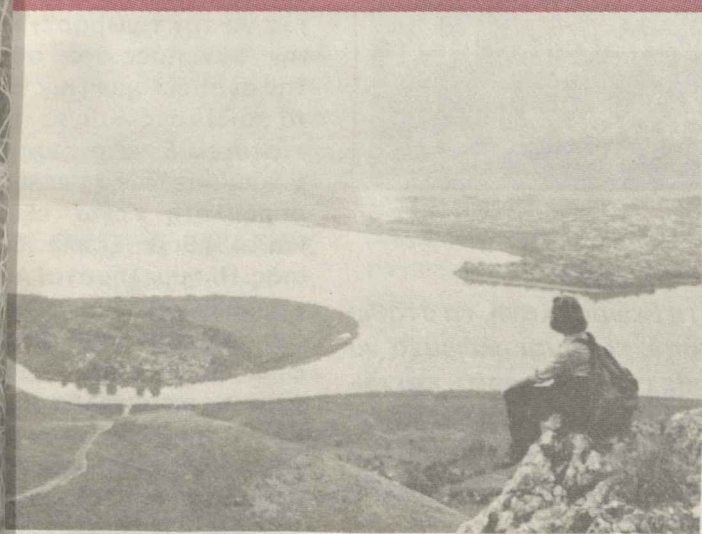
ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΧΡΟΝΟΣ 1ος Νο 4 ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1994 ΔΡΧ. 400

γιατί όχι;

σ' αυτό το
τεύχος

γυναίκες δήμαρχοι στην Ηπειρο

Τώρα που το παρασκήνιο ζυμώνει τις υποψηφιότητες των τοπικών αρχόντων
Τώρα που τα επιτελεία υποτίθεται ότι σφυγμομετρούν τις διαθέσεις κοινωνίας
Τώρα που ο δημόσιος διάλογος έχει μόνο τη μορφή του κοινωνιολογικού αυτοσυνολισμού
Τώρα που ο καλοκαιρινός καύσωνας αναβάλλει τις αποφάσεις
Τώρα που όλα ακόμα παίζονται
ΠΑ, μήπως είναι καιρός για νέες ιδέες;

Τι όχι γυναίκες δήμαρχοι στην Άρτα, στα Γιάννινα, στην Πρέβεζα, στην Ηγουμενίτσα, σ' όλη την Ελλάδα;
Τι όχι γυναίκες στην κορυφή του νέου θεσμού της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης;
Τι όχι γυναίκες σε ίσο αριθμό με τους άντρες σε θέσεις δημοτικών νομαρχιακών συμβούλων.
«γυναίκες σελίδες» δεν είναι, και δεν πρόκειται να γίνουν μηδενισμός κατασκευής πολιτικών σχημάτων, πάτρωνας ή μανάτζερ υποψηφίων.
«γυναίκες σελίδες» είναι και θα γίνουν ακόμα πιο πολύ ένα μαχητικό πρόγραμμα προώθησης απόψεων και ιδεών στην Κοινωνία.

Οι δύο γυναίκες διετέλεσαν δήμαρχοι στην Ηπειρο, σ' όλη την ιστορία του θεσμού.
Αχιώτες, μετρημένες στα δάχτυλα του ενός χεριού θήτευσαν σε αντιδημάρχους ή προέδρων Δημοτικού Συμβουλίου.
Οι μερικές δεκάδες γυναίκες διετέλεσαν δημοτικοί σύμβουλοι (και όλες γυναίκες έγιναν δημοτικοί σύμβουλοι στα Γιάννινα σε τα και κάτι χρόνια).

Αρχει μια κραυγαλέα απουσία. Μια απουσία που δεν μπορεί και να την προσπεράσει μ' ένα κούνημα του κεφαλιού, που δεν πρέπει να την αντιμετωπίσει μόνο με λόγια συμπάθειας και ευχές.
Αρχει μια παρατεταμένη απουσία που δημιουργεί ένα **ΤΕΡΑΣΤΙΟ** κενό δημοκρατίας και όχι μόνο.

Είμαστε υποχρεωμένες να το πούμε:
Απουσία αυτή δρα απαγορευτικά σε κάθε προσπάθεια για δημιουργία ενός νέου δημοκρατικού μοντέλου τοπικής εξουσίας.
Εισχυρίζομαστε βέβαια ότι η μαζική είσοδος των γυναικών στα τοπικά, νομαρχιακά συμβούλια και στις ύπατες θέσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αυτόματα θα δημιουργήσει έναν νέο τύπου θεσμό

ανοιχτό στην κοινωνία και στους πολίτες.
Δεν είναι **ΙΚΑΝΗ** συνθήκη από μόνη της η ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών, είναι όμως **ΑΝΑΓΚΑΙΑ** συνθήκη.
• Δεν μπορεί μια κοινωνία που συντηρεί και αναπαράγει τον φυλετικό παραγκωνισμό (του μισού πληθυσμού)
• Δεν μπορεί μια δημοκρατία που την αντιπροσώπευση την αναθέτει σχεδόν αποκλειστικά στο ένα φύλο
Να δώσει κάτι καινούργιο.

Γιατί όχι λοιπόν, γυναίκες δήμαρχοι, γυναίκες νομάρχες, γυναίκες ισότιμα δημοτικοί και νομαρχιακοί σύμβουλοι;
Γυναίκες που επειδή ακριβώς η ανάδειξή τους θα προκύψει από ένα δυναμικό κοινωνικό αίτημα δημοκρατίας και ισοτιμίας, μπορούν να συμβάλλουν σε μια νέα ποιότητα εξουσίας. Μπορούν να φέρουν καινούργιες ευαισθησίες, να ξεδιπλώσουν κρυμμένες ικανότητες στα δημόσια τοπικά μας πράγματα.

Μιλάμε για γυναίκες συνειδητοποιημένες, ζυμωμένες με την αντίληψη ότι η ισότιμη γυναικεία συμμετοχή δεν είναι απλά μια υπόθεση διεκδίκησης δικαιωμάτων, αλλά και μια υπόθεση **ΧΡΗΣΙΜΗ** και **ΑΝΑΓΚΑΙΑ** για την οργάνωση και λειτουργία μιας δημοκρατικής ανθρώπινης Κοινωνίας.

Τέτοιες γυναίκες υπάρχουν (στην περιοχή μας). Ικανές να αναλάβουν ευθύνες, ικανές να συναγωνιστούν τους άνδρες στη διεκδίκηση δημοσίων αξιωματικών.

Γνωρίζουμε πως προωθούμε μια ιδέα σε μια δυσκολοκίνητη ανδροκρατούμενη πραγματικότητα. Στην καλύτερή των περιπτώσεων, τα κόμματα που εξακολουθούν να διαχειρίζονται για λογαριασμό της Κοινωνίας — τις περισσότερες φορές ερήμην της — τις υποψηφιότητες και των τοπικών εκλογών, θα κάνουν κάποιες παραχωρήσεις. Οι παραχωρήσεις αυτές φαίνεται να κινούνται απλά στο επίπεδο κάποιας συμμετοχής γυναικών ως υποψηφίων συμβούλων.

Αυτή η δυσμενής για τις γυναίκες πραγματικότητα, φέρνει στο προσκήνιο σκέψεις για δημιουργία αποκλειστικά γυναικείων συνδυασμών που θα επιδιώξουν και από άλλους δρόμους τη δυναμική εκπροσώπηση των γυναικών στην πολιτική.

Δεν θέλουμε να πάρουμε θέση σε μια τέτοια προοπτική, τη στιγμή μάλιστα που ως σκέψη δεν έχει πλατείσει συζητηθεί στην Κοινωνία.

Η κοινωνική εξέλιξη όμως, είναι σίγουρο πως θα δημιουργήσει δρόμους για να γίνει πραγματικότητα η ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στα Κέντρα λήψης των αποφάσεων.

♦ Δηλώσεις γυναικών δημοτικών συμβούλων Ηπείρου.
σελ.3

♦ Δηλώσεις μελών της διακομματικής επιτροπής γυναικών για ισότιμη συμμετοχή
σελ 14-15

♦ Υπόθεση... θιασμού
σελ. 7

♦ «Δεν είμαι το δεύτερο φύλο»
σελ. 11

♦ Κάπνισμα μια άλλη προσέγγιση
σελ. 12-13

♦ αντισυλληπτικές μέθοδοι
σελ.9

♦ Ηπειρωτικά
σελ 5

♦ εκτός θέματος
σελ. 28

♦ η γυναίκα στο κόσμο
σελ 27

♦ Η κρίση των σχέσεων σε δημόσιο διάλογο
σελ. 10

♦ σεξισμός και επιστήμη
σελ 6

♦ Παιδικό Μουσείο και εκπαιδευτικά προγράμματα
σελ 22

ΤΙ ΕΚΑΝΕΣ ΣΗΜΕΡΑ ΓΥΝΑΙΚΑ;

Τι έκανα;
Επλέξα τα κουρασμένα μου όνειρα μέσα στο μάλλινο πλεκτό.
Σιδέρωσα τις ρυτίδες μου μέσα στις τσάκες του παντελονιού σου.
Μπάλωσα τη γκρίνια μας μέσα στις τρυπημένες σου κάλτσες.
Υστερα σκάλισα τις σκέψεις μου πούχαν πετρώσει μέσα στην μοιρολατρεία τη γλάστρα.
Ξέπλυνα και το μαράζι απ' το πρόσωπο μου, πούχε λιμνιάσει στο βάλτο της μοναξιάς και της σιωπής.
Τάισα στο σπλάχνο μας μια, μια τις προσδοκίες μου, καθώς τους αδύνατους χτύπους της καρδιά μου άκουγα, πάνω στην καινούριας εγκυμοσύνης τον παλμό.
Καθάρισα και το κοκκινάδι απ' τα εσώρουχα σου, καθώς κατάπινα το αίμα απ' της ψυχής μου τον ανασασμό.
Α! ναι ξαράχιασα και το κορνιζαρισμένο μου πτυχίο απ' τ' αδράχτια της χρυσής φυλακής σου, για να μου θυμίζει την άκαρπη θυσία μου.
Υστερα σούφτιαξα να φας, καθώς έψαχνα για την ομορφιά που τα βράδια αναζητάς, μέσα απ' τον καθρέπτη.
Μετά, την αίσθηση της αξιοπρέπειάς μου αναζητήσα, μα αυτή αναίσηθη σερνότανε στην δουλουσύνης την αναξιοπρέπεια.
Τέλος έρραψα το πανωφόρι της εκμηδένησης και να μόλις, έπεσα να ξαποστάσω.
«Ναι αλλά δεν μου είπες;
Τι έκανες σήμερα γυναίκα;
Τι έκανες;

*Από το βιβλίο της Μάριον Μίντση «γυναίκες φταίμε κι εμείς».

ΑΛΛΑΓΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Η διεύθυνση της εφημερίδας άλλαξε. Η έδρα μας μεταφέρθηκε στα Καρδαμίτσια Ιωαννίνων. Μπορείτε να μας γράφετε στη Ταχυδρομική Θυρίδα 1321 Ιωάννινα Τ Κ 451 10.

γυναίκες σελίδες

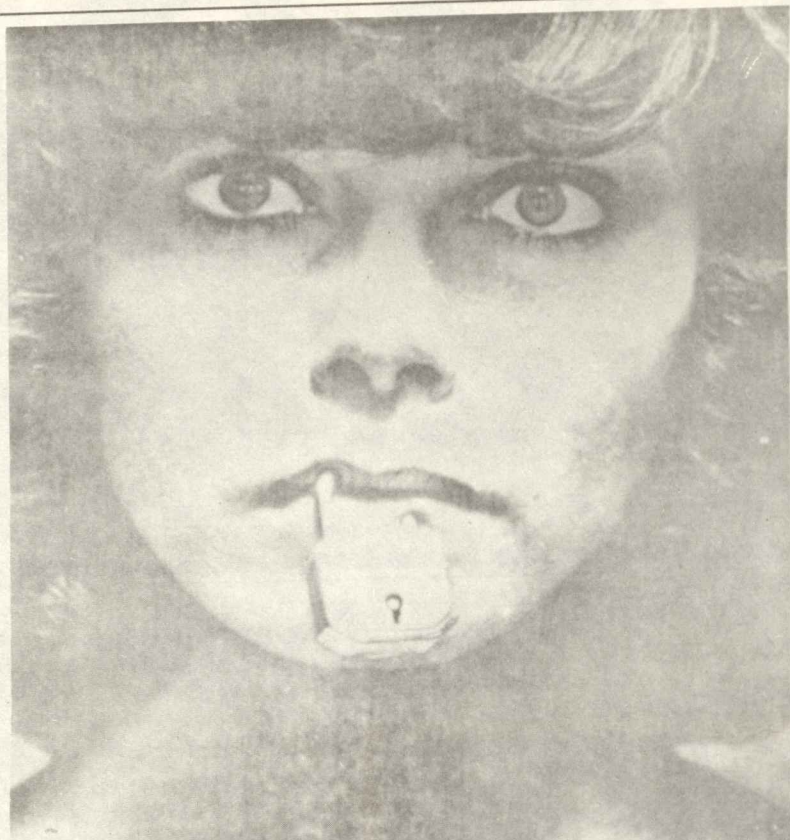
Ιδιοκτησία ΕΥΑΝΘΙΑ ΝΤΑΙΚΟΥ
Εκδότρια - Διευθύντρια ΕΥΑΝΘΙΑ ΝΤΑΙΚΟΥ
Συνεργάτρια Έκδοσης ΛΩΡΕΤΤΑ ΡΑΤΣΙΚΑ

Συνεργάτριες - Συνεργάτες
ΕΛΕΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΓΚΑΖΟΥΚΑ, ΒΑΣΩ ΓΚΟΡΟΥ
ΡΕΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ, ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΖΗΚΙΔΟΥ
ΝΙΚΟΣ ΖΗΣΙΔΗΣ, ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΛΕΝΤΖΗ-ΚΥΡΙΑΖΗ
ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΚΑΠΟΓΛΟΥ, ΓΙΑΝΝΑ ΚΟΥΛΑ
ΜΑΡΙΑ ΛΑΓΓΟΥΣΗ, ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ
ΒΑΣΩ ΜΕΙΝΤΗ, ΒΙΟΛΕΤΑ ΜΠΟΥΣΔΡΗ
ΦΛΩΡΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ, ΣΟΥΛΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ
ΙΟΥΛΙΑ ΠΑΠΠΑ, ΑΛΙΚΗ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ
ΕΛΕΝΗ ΡΟΚΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΛΗ
ΚΑΙΤΗ ΦΩΤΙΚΑ, ΜΑΡΟΥΣΚΑ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ.

Ζωγραφική σύνθεση τίτλου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΑΤΣΙΚΑΣ

Γενική επιμέλεια ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΙΛΟΣ
Επιμέλεια Φωτογραφίας ΡΕΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση «γυναίκες σελίδες»
Εκτύπωση: ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ, Ε.Π.Ε
Πέσμα Ιωαννίνων - Τηλ.: 81.750 - 81.751
Έδρα ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ Τ.Θ.1321 45110
ΤΗΛ.38.663

Ετήσια συνδρομή: ιδιωτών δραχ. 4.000
οργανισμών, εταιριών δραχ. 8.000
* Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους.

**οι αναγκασμένες - τες
μας γράφουν**

«...Στην εφημερίδα σας που τη θεωρώ ικανή, να σταθεί και στον ημερήσιο Αθηναϊκό τύπο, εύχομαι ολόψυχα να στεριώσει και να ριζώσει σε κάθε ελληνικό σπίτι, και ιδιαίτερα στην ιδιαίτερη πατρίδα μας στη Λεβεντογέννα την Ηπειρο! Μεταφέροντας εδώ τα συγχαρητήρια του Δ.Σ της αδελφότητας Τσαμαντιωτών, σας εύχομαι πάντα ψηλά ν' ανεβαίνετε πάντα ψηλά να πηγαίνετε».

Από επιστολή που μας έστειλε η πρόεδρος της Αδελφότητας Τσαμαντιωτών κ. Αντριάννα Καλογήρου. Την ευχαριστούμε θερμά για τα καλά της λόγια και τους στίχους που μας αφιέρωσε.

**ΓΡΑΦΕΙΤΕ
ΤΩΡΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΡΙΑ - ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ
ΣΤΙΣ
γυναίκες σελίδες**

«γυναίκες σελίδες»
ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ Τ.Θ.1321 45110
τηλ. 38.663

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ

ΟΝΟΜΑ

ΟΔΟΣ

ΠΟΛΗ

T.K.

ΤΗΛ.

Κόψτε το κουπόνι και στείλτε το στη διεύθυνση της εφημερίδας μαζί με μια επιταγή 4.000 δραχ. ή τηλεφωνείτε μας στα τηλ. 38.663 - 72172

έτσι,
ελεύθερο

«Είμαι διατεθειμένη παντρευτώ και γνωρίσω το παιδί μου γαπώ...», είπε στον όπου απολογήθηκε ο νος ερασιτέχνης που κακοποίησε θάνατο νεαρή 18χρονη φίλη σφατά. Κι ούτε γάτα μιά. Πήρε που λέτε τη λαι που ζούσε μαζί είχε κι ένα παιδί μαζί είχε τα μισά της χρόνια στην ερημιά, σ' ένα δέντρο, τη μαρκία, ανθία Νάνου. Ακολουθεί ο Δήμος Ιωαννίνων με δύο γυναίκες την κ. Αλίκη Παπαχρή-ρεψε με την φιλή, που και την κ. Λωρέττα Ράτσικα. Γυναίκες ακόμα υπάρχουν στον Δήμο Πάργας η κ. Θε-ψε, την απείλησε να φάει Δράκου και στο Δήμο Φιλιπιάδας η κ. Κων/νία Ντάκουλα-Βογιατζή. Εξάλου σ' όλη ψει ζωντανή αν τον ιστορία του θεσμού στην Ηπειρο μόνο δύο γυναίκες διετέλεσαν δήμαρχοι, η κ. Λίδα σε και την εγκατέλει-στη - Βάσιου εκλέχτηκε παλότερα Δήμαρχος Δελβινακίου και η κ. Κική Σακκά διετέ-στην ερημιά. Κι ύστε-σε δήμαρχος στην Αρτα για ένα χρόνο (81 - 82), μετά τον θάνατο του εκλεγμένου Δη-στον Εισαγγελέα, ο-χου. Οι «γυναίκες σελίδες» θέλοντας να καταγράψουν τις εμπειρίες και τις από-ς των γυναικών που υπηρετούν στην τοπική αυτοδιοίκηση απευθύνθηκαν σ' όλες τις γυναικες δημοτικούς συμβούλους της Ηπείρου θέτοντας τα εξής δύο ερωτήματα: Μετά την εμπειρία σας στη τοπική αυτοδιοίκηση θεωρείτε αναγκαία και χρήσιμη τη μετοχή των γυναικών στη Τ. Α; Την αγαπάει όμως κι θα μπορούσαν οι γυναίκες ν' αναλάβουν τις πρώτες ευθύνες στον θεσμό Τ.Α. Α' και Β' το παιδί τους. Και θα μπορούσε και δημοσιεύουμε τις παρακάτω απαντήσεις.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΔΡΑΚΟΥ

Ασφαλώς Ναι. Η ισότιμη μετοχή των γυναικών κατά φού. «δική» του «κτ» αντίληψή μου είναι απα-ήταν κ. εισαγγελέα τητη και επιβεβλημένη. κα, το «σπλάχνο» το Οι γυναίκες έχουν όλες τις λένε. Τι ξένη ιδιοκτησία θέσεις για ισότιμη λές του άντρα που συμμετοχή. Δεν στερούνται ρύ; Τώρα θέβαινα θα το βουλεύα, δυναμισμό, και τι κατηγορία νομικών και οργανωτικών δώσεις; Μήπως υπανάπτυξη. Τις διακρίνει μια ι-κυμα για την καλύτερη ευαισθησία για την α-ναικών; Τις κοινές μετώπιση των κοινών, μπο-επικαλείσαι και σ'ούν να μοιραστούν ευθύνες, κά του και το πάθος θέσουν στόχους να προτει-καλείται κι αυτός, μιν λύσεις να πάρουν απο-σε θα την παντρευτείς, αλλά και να φέρουν α-ρωσε και μια εγγύηση τελέσματα.

Οι γυναίκες θα μπορούσαν να αναλάβουν άνετα τις πρώ-τους Ιουδαίων, και τις ευθύνες στο θεσμό της το-όλα καλά που θα έβλεπε αυτοδιοίκησης Α και Β' για σ'αυτήν. Εγγραφώ, σερνώντα γι' αυτές. Αλλωστε στα κανάλια του κοινού υπάρχουν επιτυχημένες στον βαθμό (Δήμαρχοι Ζωγράφου και Νιγρίτας) επί αρκετές θέλει «άντρα ν' αγα-να να δέρονται». Βρήκαμε θέμα να γράψουμε. ηση γυναικών Λο-τους άντρες τους, τ-ράδες τους αδελφ-μερινότητα της ζ-Που ή πνίγεται κλάμμα των κοινών κοποημένων γυναι-νεται παίγνιο, σπ-την διασκέδαση μας-λή εφημερίδα που «μια ερωτική ιστορία-νένας δεν ξέρει αν έ-σει στην εκκλησία ή-θουσες των δικαστ-αναπαράγει την κρ-ντίληψη και θα δια-συνειδήσεις, όσο η-κοποίηση της γυν-διαπόμησης της, η-κωση της θα θεωρ-πλημμέλεια, και έ-ρωτικώ σεντόνι όρε-

ΜΙΡΑΝΤΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

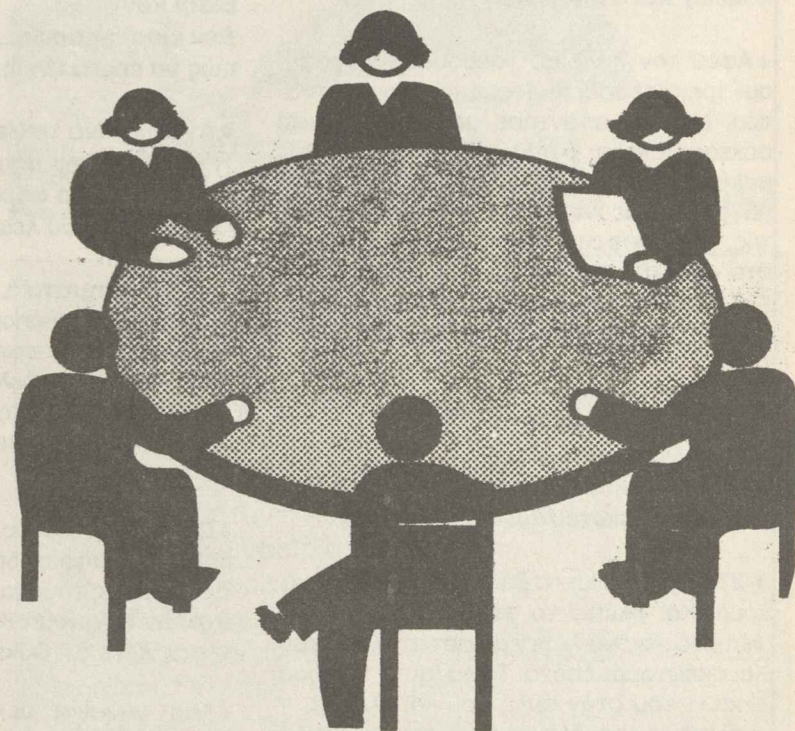
Κατ' αρχήν πρέπει να τονί-σω και να υπερθεματίσω στον όρο «αναγκαία συμμετοχή», γιατί μ' αυτή αποδεικνύεται πως μια κοινωνία βιώνει την ι-σότητα και εξασφαλίζει ίδιες ευκαιρίες και στα δύο φύλα, ό-

ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΕΠΙΠΛΟΥ

είναι τώρα, η πρώτη και καλύτερη
ΕΠΙΛΟΓΗ σας
28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 39 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τηλ. 0651- 20716

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΠΟΡΟΥΝ

Δηλώσεις δημοτικών συμβούλων της Ηπείρου

νιχρή είναι η συμμετοχή των γυναικών στα δημοτικά συμβούλια της Ηπείρου. Στους 12 μους της μόνο 7 γυναίκες είναι δημοτικο σύμβουλοι. Ταπρωτεία κατέχει ο Δήμος Πρέ-ας με τρεις γυναίκες συμβούλους, την κ. Μιράντα Παπαδημητρίου που είναι και αντι-μαρχος, την κ. Παρθενία Καζάκου που είναι πρόεδρος δημοτικού συμβουλίου και την κ. της έσκισε τα ρούχα, ανθία Νάνου. Ακολουθεί ο Δήμος Ιωαννίνων με δύο γυναίκες την κ. Αλίκη Παπαχρή-ρεψε με την φιλή, που και την κ. Λωρέττα Ράτσικα. Γυναίκες ακόμα υπάρχουν στον Δήμο Πάργας η κ. Θε-ψε, την απείλησε να φάει Δράκου και στο Δήμο Φιλιπιάδας η κ. Κων/νία Ντάκουλα-Βογιατζή. Εξάλου σ' όλη ψει ζωντανή αν τον ιστορία του θεσμού στην Ηπειρο μόνο δύο γυναίκες διετέλεσαν δήμαρχοι, η κ. Λίδα σε και την εγκατέλει-στη - Βάσιου εκλέχτηκε παλότερα Δήμαρχος Δελβινακίου και η κ. Κική Σακκά διετέ-στην ερημιά. Κι ύστε-σε δήμαρχος στην Αρτα για ένα χρόνο (81 - 82), μετά τον θάνατο του εκλεγμένου Δη-στον Εισαγγελέα, ο-χου. Οι «γυναίκες σελίδες» θέλοντας να καταγράψουν τις εμπειρίες και τις από-ς των γυναικών που υπηρετούν στην τοπική αυτοδιοίκηση απευθύνθηκαν σ' όλες τις γυναικες δημοτικούς συμβούλους της Ηπείρου θέτοντας τα εξής δύο ερωτήματα: Μετά την εμπειρία σας στη τοπική αυτοδιοίκηση θεωρείτε αναγκαία και χρήσιμη τη μετοχή των γυναικών στη Τ. Α; Την αγαπάει όμως κι θα μπορούσαν οι γυναίκες ν' αναλάβουν τις πρώτες ευθύνες στον θεσμό Τ.Α. Α' και Β' το παιδί τους. Και θα μπορούσε και δημοσιεύουμε τις παρακάτω απαντήσεις.

τάλλευτες ικανότητες είναι δυναμικές έχουν ικανότητες οργανωτικές, διοικητικές, α-παιρήτες για την τοπική αυ-τοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού. Μπορούν να παίρνουν πρωτο-βουλίες να θέτουν στόχους και να τους επιτυγχάνουν. Επί πλέον έχουν μια ευαι-σθησία να βλέπουν τα κοινά απ' όλες τις οπτικές γωνίες με ανθρωπιά, προσόν απαραίτη-το για ασχολούμενους με τα κοινά. Είναι μεθοδικές και διο-ρατικές ξέρουν να διεκδικούν με τόλμη και ευθύνη, υπομονή και επιμονή αυτά που θα δώ-σουν καλύτερη ποιότητα ζωής στους πολίτες μέσα από νόμι-μες διαδικασίες.

Είναι φανερό ότι πολλά ζη-τήματα που έχουν χειριστεί οι γυναίκες που συμμετέχουν από διάφορες θέσεις στην Τ.Α., διεκπεραιώθηκαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Σαφώς και μπορούν να να-λάβουν τις πρώτες ευθύνες. Ετσι βέβαια που τίθεται το ε-ρώτημα, επιμερίζεται, νομίζω ένα είδος κοινωνικού ρασι-σμού, γιατί φαίνεται ότι το δε-δομένο και σίγουρο αφοράμό-νο τον άνδρα.

Η ιστορία βρίζει παραδειγ-μάτων ότι οι γυναίκες σε δύ-σκολα ζητήματα και σε ακόμη δυσκολότερες εποχές, καθο-δήγησαν και έδωσαν λύσεις ε-κεί που φαινόταν αδιέξοδα.

Υπάρχουν φταμένα γυναι-κεία μυαλά που ευτυχώς, με ό-λες τις δυσκολίες που υπάρ-χουν στην Κοινωνία, μπορέ-σαν να ξεχωρίσουν, επιβεβαι-ώνοντας τον κανόνα έστω και σαν εξαίρεση, ότι οι γυναίκες και μπορούν και θέλουν και πρέπει να έχουν διοικητικές θέσεις.

Να αναφέρω ένα παρα-δείγμα: Εχετε την εντύπωση, η παγκόσμια ειρήνη θα ήταν τόσο εύθραυστη εάν τα Κέ-ντρα Λήψης αυτών των απο-φάσεων είχαν στην πλειοψη-φία τους γυναίκες;

Να τονίσω και πάλι ότι θεώ-

ρώ απαραίτητη τη συμμετοχή στον Α' και Β' βαθμό της Τ.Α., διότι με τη συμμετοχή αυτή θα κερδίσει ο θεσμός από την ευ-αισθησία, την ευστροφία, την εργατικότητα, την υπευθυνό-τητα της γυναίκας.

Αλλωστε, ήλθε, νομίζω, το πλήρωμα του χρόνου να ανα-λάβουν οι γυναίκες, ρόλους που τους αξίζουν και τους ανή-κουν.

Σας ευχαριστώ

ΑΛΙΚΗ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

Πιστεύω - κι όχι από γυναι-κειό «σββββββββ» - πως οι γυ-ναίκες θα μπορούσαν να νάναι πετυχημένες δημαρχίνες ό-πως πιστεύω ότι κάθε ανθώ-πινο πλάσμα μπορεί να πετύ-χει αρκεί να συντρέχουν κά-ποιες προϋποθέσεις.

Στη συγκεκριμένη περί-πτωση πρώτη προϋπόθεση εί-ναι να μην δρα μέσα σ' ένα αν-δροκρατούμενο δημοτικό συμβούλιο, αλλά τουλάχιστον ευαισθητοποιημένο στα γυ-ναίκεια προβλήματα. Διαφο-ρετικά, είναι αρκετά εύκολο να διαλυθούν σε ανδρικές συμπεριφορές και πρότυπα και τότε το παιχνίδι είναι χαμέ-νο.

Μια δεύτερη προϋπόθεση είναι, να μην επιλέγεται με τα κομματικά κριτήρια των καθ-αρά ανδροκρατικά ιεραρχημέ-νων κομματικών μηχανισμών, να διορισθεί σε ανδρικές συμπεριφορές και πρότυπα και τότε το παιχνίδι είναι χαμέ-νο.

Εκείνο που δεν πιστεύω εί-ναι, πως η κοινωνία μας, οι πό-λιτικοί και κομματικοί μηχανι-σμοί της, οι ίδιοι οι πολίτες έ-χουν σήμερα την ωριμότητα να ξεπεράσουν τις προκατα-λήψεις τους και να δουν την ι-σότητα συμμετοχή των γυναι-κών όχι σαν μια απειλή ανα-τροπής των παραδοσιακών προτύπων ούτε σαν εμπόδιο στον αγώνα των ανδρών για κατάκτηση εξουσίας αλλά σαν αναγκαιότητα μιας δημοκρατι-κής και υψηλού πολιτιστικού επιπέδου κοινωνίας.

ΛΩΡΕΤΤΑ ΡΑΤΣΙΚΑ

Πιστεύω ότι οι γυναίκες μπορούν σήμερα να λειτουρ-γήσουν σαν Δήμαρχοι Νομάρ-χες, Δημοτικές και Νομαρχια-κές Σύμβουλοι. Διαθέτουν όλα εκείνα τα στοιχεία που είναι α-παραίτητα για να αντεπεξέλ-θουν στις απαιτήσεις που οι ρόλοι αυτοί απαιτούν. Η πολι-τική σκέψη, ο παραγωγικός νους, η πολλαπλή ενημέρωση, οι οργανωτικές ικανότητες, η δυνατότητα λήψης αποφάσε-ων, η συμμετοχή στο κοινωνι-κό γίγνεσθαι, η κουλτούρα, η ετοιμότητα, ο χρόνος, οι αντα-χές είναι στοιχεία που δεν α-ποτελούν σήμερα προνόμιο των ανδρών. Όταν αυτά συν-δυάζονται από την εμπειρία και την γυναικεία ευαισθησία μπο-ρούν να δώσουν μια άλλη ποι-ότητα στον ίδιο το θεσμό αλλά και στον τρόπο άσκησης της ε-ξουσίας.

Εκείνο που δεν πιστεύω εί-ναι, πως η κοινωνία μας, οι πό-λιτικοί και κομματικοί μηχανι-σμοί της, οι ίδιοι οι πολίτες έ-χουν σήμερα την ωριμότητα να ξεπεράσουν τις προκατα-λήψεις τους και να δουν την ι-σότητα συμμετοχή των γυναι-κών όχι σαν μια απειλή ανα-τροπής των παραδοσιακών προτύπων ούτε σαν εμπόδιο στον αγώνα των ανδρών για κατάκτηση εξουσίας αλλά σαν αναγκαιότητα μιας δημοκρατι-κής και υψηλού πολιτιστικού επιπέδου κοινωνίας.

**νέα
που ξεχωρίζουν**

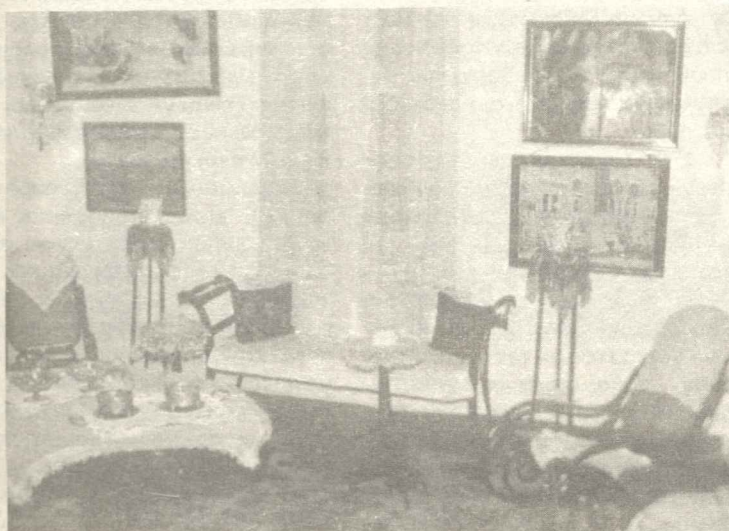
♦ Στην Ελλάδα οι εργαζόμενες μητέρες παίρνουν άδεια λοχείας 21 εβδομάδες με το 50% των αποδοχών τους. Στη Σουηδία οι εργαζόμενες μητέρες παίρνουν άδεια 52 εβδομάδες με το 80% των αποδοχών τους. Η σύγκριση δημιουργεί εύλογη θλίψη.

♦ 20-30% λιγότερο πληρώνονται οι γυναίκες στην Ελλάδα σε σύγκριση με τους άντρες (πιο αναλυτικά: 23-28% στη βιομηχανία, 21% στο εμπόριο, 24% στις τράπεζες και τις ασφάλειες). Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από έρευνα της ΕΣΥΕ και αφορούν το έτος 1993.

♦ Την καλύτερη θέση ανάμεσα στις βιομηχανικές χώρες κατέχει η Ελλάδα στις αυτοκτονίες νέων 15-19 ετών. Αυτό αποκαλύπτει η ετήσια έκθεση της UNICEF. Σύμφωνα με την έκθεση στην Ελλάδα είχαμε το 1991 1,3 περιπτώσεις αυτοκτονιών ανά 1.000 νέους. Τη χειρότερη θέση σε απόλυτους αριθμούς κατέχουν οι ΗΠΑ με 1.979 αυτοκτονίες.

♦ Τα μωρά τεσσάρων φυλακισμένων γυναικών βρίσκονται μαζί τους στον Κορυδαλλό. Τρία κορίτσια και ένα αγόρι. Πίσω απ' τα σίδερρα. Ο νόμος προβλέπει την παρουσία παιδιών στη φυλακή όταν δεν υπάρχει άλλη λύση, αλλά ποτέ πάνω από 22 μηνών. Μετά οι επιπτώσεις του εγκλεισμού θεωρούνται ιδιαίτερα επικίνδυνες. Πάλι καλά.

♦ Τις απάνθρωπες συνθήκες στις οποίες γίνονται γάμοι στις φυλακές Κορυδαλλού, επισήμανε με επιστολή της στον Υπουργό Δικαιοσύνης η αντιδήμαρχος Κορυδαλλού κ. Μαρία Μάνου.

Σπίτι γυναικών

Ο σύλλογος γυναικών στα Πάμφυλλα Λέσβου δημιούργησε το «Σπίτι της γυναίκας».

Για πέντε χρόνια επτά γυναίκες δούλεψαν σκληρά και δημιούργησαν ένα μικρό μουσείο όπου είναι συγκεντρωμένα παραδοσιακά αντικείμενα που αποτελούν παλιά ένα αγροτικό σπίτι.

Οπως λένε οι ίδιες στόχος τους είναι να διατηρήσουν ζωντανή την ιστορία του χωριού τους και να αποτελέσει ο χώρος αυτός το δικός τους στέκι. Ενα στέκι γυναικών όπου ήδη οργανώνουν διάφορες εκδηλώσεις.

Να ασφαρίζονται

Να ασφαρίζονται και οι ιεροδούλες ζήτησαν πρόσφατα με επερώτηση τους βουλευτές της Ν. Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον Ν. 1846/51 η ασφαλιστική τους προστασία στο ΙΚΑ αντιβαίνει στα χρηστά ήθη. Και για να μη προσβάλλονται τα χρηστά μας ήθη η μεγάλη πλειοψηφία αυτών των γυναικών πεθαίνει στην εξαθλίωση.

Τόσος φαρισαϊσμός πιά! Τόση υποκρισία!

**La Beaute
KALLYNTIKA**

**Καλλυντικά
Μπιζού
Περιποίηση προσώπου
Μακιγιάζ
Μακιγιάζ νύφης
Είδη δώρων
Γιαλιά Ηλίου**

**Ε. Παππά - Β. Πάκου
Αραβαντινού 16 & Τσιριγώτη 4
Ιωάννινα τηλ. 30.710**

**Παπούτσι- Τσάντα
Δερμάτινα είδη**

**mocassino
Δέσποινα Ανανιάδου**

**28ης Οκτωβρίου 20 - τηλ. 25904
Ιωάννινα**

**η επιτυχία σας είναι και δική μας
επιτυχία**

επιτυχόντες Lower 93 - 94

Γκaniάτσας Ιωάννης
Σφήνα Ευφροσύνη
Ζώης Κωνίνας
Σπίγγος Γεώργιος
Ζάνης Κωνίνας
Γκολογιάννη Σοφία
Τσιρώνης Χρήστος
Κολόκα Γεωργία
Γκάρτζου Σοφία

Τριανταφύλλου Βασιλική
Καραμπάς Ιωάννης
Σαμαβίτσας Ηλίας
Σερπάνος Ιωάννης
Ζάννης Ηλίας
Μπάος Αναστάσιος
Φούκη Εφη
Μπόνικος Ανδρέας

**ΑΓΓΛΙΚΑ
ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ**

Μιχαήλ Αγγέλου & Χ. Τρικούπη 27
τηλ. 71487

Η γνώμη μου**Η ΤΙΜΩΡΙΑ**

Η Βασιλική Μίχου, η φος του Γιώργου Μπαλάνου, 19 μήνες στη φυλακή δική. Η εξουσία μπορεί να ται ήσυχη. Εβάλει στη τιμώρησε μια γυναίκα φαίνεται για δύο λόγους: πως δεν μαρτυρεί. Γι αυτό και δεν την δίκασε. Όταν λέμε «οικογενειακό πρό-κατέδωσε τον άντρα παμπισμό», εννοούμε τη σύλ-πouse, που στη πορεία μη παιδιού, γιατί είναι επιθυμη-χθηκε αθώος και γιατί στους γονείς ή αντίθετα την α-«νόμιμη» γυναίκα του. Ηρυγή της γιατί είναι ανεπιθύμη-απελευθερώθηκε πρόσ-τω απ' τη πείση της απει-νας που έκανε και την α-νομιάς της και τον περιορι-της κοινής γνώμης, του τ-των ανεπιθύμητων κυήσεων πώνυμων διανοούμενων-κίζει από τα πανάρχαια χρόνια. κών ηγεσιών κ.λ.π. Εμετε τελευταία όμως χρόνια το κοι-με για την Βασιλική Μίχου κ ενδιαφέρον και η συστη-πρώτο μας φύλλο, τοιική έρευνα πάνω σ' αυτόν τον του 94. Ωστόσο θα θέλαμε, οδήγησαν στην επινόηση σημάζουμε τα εξής:

Η Βασιλική Μίχου π-ενέργειες και περιορισμένους με ότι θα ήταν ελευθερ-δύνους, όπως φάνηκε μετά από γρήγορα αν η κοινή γν-κροχρόνια μελέτη και εφαρμο-ξοσηκωθεί είχε αντιδρ-σως. Πρέπει να παρ-Η αλματώδης άνοδος του βιο-ότι χρειάστηκε να φτά-Χρονικού επιπέδου στις προηγ-ες οικονομικά χώρες, δημιούρ-σε από τη μια μεριά τις προυπο-γες ώστε οι νέες αντιουλληπι-μέθοδοι να βρουν γρήγορη και ε-ταμένη διάδοση και από την η ορισμένες χώρες κατάλαβαν η ορισμένες χώρες από την γυν-σημασία του ελέγχου των γεν-σεων και υιοθέτησαν την εφαρ-η κοινωνικών προγραμμάτων μεγάλη κλίμακα.

Επίσης, εκπρόνεθηκαν συστη-κά προγράμματα μετεκπαί-σης γιατρών πάνω στις αντι-ληπτικές μεθόδους, έτσι ώστε μερα να εφαρμόζονται επίσημα Δεν είναι καινούριοι προ-γεννητικά προγράμματα στις νο να τιμωρείται μια γυν-οι άντρες ο αδελφός, ο-στα οποία συμμετέχουν εκα-μύρια γυναίκες και άνδρες. Η Ναζι, οι δικτάτορες απα-απαγωγική προφύλαξη είναι πόχων και των χωρών, τονόητο ότι ενδιαφέρει το ζευ-του δικού μας εμφυλίου, ώστε παίρνοντας ο ένας ή και μόνο τιμώρηση χιλιάδ-δο τα κατάλληλα προφυλακτι-γένειες και γυναίκες μέτρα, να αποφεύγεται η γονι-τη τη συγγένεια. Αλλά-ποίηση. Δηλαδή, υπάρχουν μέ-ντάλα μεσημέρι κοινός που εφαρμόζονται και στη κής δημοκρατίας, στη-αίκα και στον άνδρα.

Ευρωπαϊκής ένωσης. Με τα σημερινά ωστόσο δεδο-ναίκα προφυλακισμένα, η γυναίκα που φέρνει και το νες, δηλ. πάνω από το πο-ος της ανεπιθύμητης εγκυμο-όριο προφυλάκισης κίνησης, επιβαρύνεται και με το σο-ξαιρετικές περιπτώσεις-όστερος μέρος της αντισύλλη-πειδή η εξουσία της εί-ι, ιδιαίτερα όταν εφαρμόζει τις τερεις μεθόδους με το χάπι και Κατά πως έλεγαν οι με-δομήτρια σπειράματα.

Κατά πως έλεγαν οι με-δομήτρια σπειράματα.

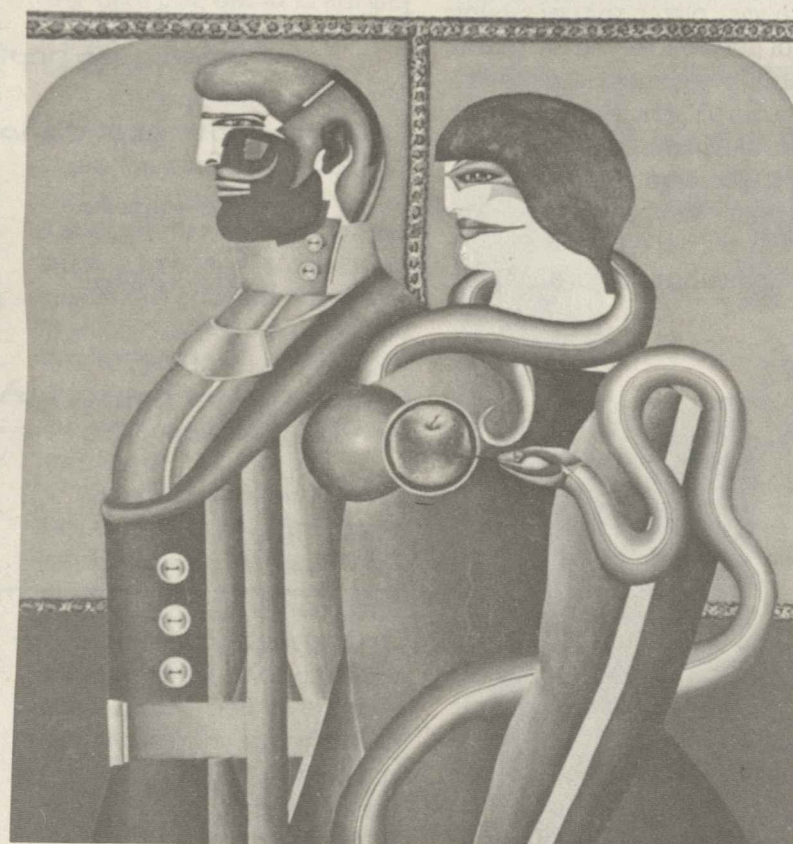
τότε εξουσία τους ζη-περιόητη δήλωση; Και εν-ο τρομονόμος με-υποτίθεται διώκονταν της έχει καταργηθεί. Το μεγάλο ζήτημα που αυ-αυτή την υπόθεση είναι-κάθε μήνα. Το χάπι εμποδίζ-ζυγος δεν διαπράττει-δικήμα όταν αντρείται-δωός τον άντρα της ή-όμως. Με παπά και με-Αντε και με Δήμαρχο-και η αγαπημένη. Εστω-μαζί του κοντά είκοσι-πως η Βασιλική. Οι π-δεν ισχύουν γι' αυτή-δικαιούται να αγαπά-στεύεται να προστα-κάνει είναι υπόλογη-τιμωρηθεί. Γι αυτούς-γους τιμωρήθηκε η Μ-δίκη. Δεν ξέρω αν η δι-τελικά είναι γι αυτήν-θευση για την περιρ-της, την αντίσταση τη-γοуро είναι ότι η εξου-κόμα ένα λόγο να είναι

**ΘΕΜΑΤΑ
ΥΓΕΙΑΣ****ΟΣΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ****Αντισυλληπτικές
μέθοδοι**

του ΝΙΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Musée national d'art moderne
5 janvier-3 mars 1974

Richard Lindner

τραχήλου της μήτρας και την κ-νει εχθρική για τα σπερματοζω-ρια. Επιδρά επίσης στο βλεννογ-ο της μήτρας και έτσι εμποδίζε-ται η εγκάτασση του γονιμοποι-ημένου ωαρίου.

Το χάπι το αρχίζετε την πέ-μπτη ημέρα μετά την έναρξη της περιόδου και καλά είναι να παίρνε-ται την ίδια ώρα κάθε μέρα και κα-λά είναι να τρώτε κάτι πριν πάρετε το χάπι.

Αν ξεχάσατε ένα χάπι, πάρτε το μόλις το θυμηθείτε και την συ-νηθισμένη ώρα πάρτε το επόμενο. Αν ξεχάσατε να πάρετε το χά-πι για δυο μέρες, τότε θα πρέπει να πάρετε δυο χάπια για δυο μέ-ρες.

Εάν ξεχάσατε για τρεις ημέ-ρες, τότε πρέπει να τα σταματήσ-τε. Στις δυο προηγούμενες περι-πτώσεις δεν σας προσφέρουν κά-λυψη και καλά θα κάνετε να προ-σέχετε για πιθανή εγκυμοσύνη.

Το χάπι μπορεί να δημιουργή-σει και παρενέργειες. Γι' αυτό, σε περίπτωση που έ-χετε σταγόνες αίματος κατά τη διάρκεια του κύκλου, να επικοινω-νήσετε με τον γιατρό.

Αν επίσης, παρατηρήσετε κάτι το ασυνήθιστο με την υγεία σας,

ώπως πρησμένα πόδια, κramπες, δερματικό εξάνθημα αν το δέρμα ή τα μάτια σας φαίνονται κίτρινα, αν έχετε πόνο στο στομάχι, αν έχε-τε έντονους πονοκεφάλους, λιπο-θυμίες, προβλήματα με την όρα-ση, πρέπει να επικοινωνήσετε με τον γιατρό.

Επίσης, όσες γυναίκες παίρ-νουν το χάπι, θα πρέπει κάθε έμη-να να υποβάλλονται σε εξετάσεις και να γίνεται το τεστ Παπανικο-λάου.

Γι' αυτό πρέπει να είναι κανό-νας ότι: πρέπει οπωσδήποτε να ε-πισκεφθείτε το γυναικολόγο σας πριν να αρχίσετε το χάπι.

**Ενδομήτρια
σπειράματα.**

Τα ενδομήτρια σπειράματα α-ποτελούν ένα σπουδαίο επιτευ-μα στη σύγχρονη αντισύλληψη.

Κατασκευάζονται από πλαστι-κό αδρανές υλικό και είναι εύλυγα-στα, για να μπορούν να τοποθετη-θούν εύκολα μέσα στην κοιλότητα της μήτρας από τον ειδικό γιατρό. Είναι ασφαλή αντισυλληπτικά. Μπορούν να μείνουν μέσα στη μή-τρα για μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι να είναι επιθυμητή μια νέα ε-

γκυμοσύνη.

Μπορούν να προκαλέσουν ε-πώδυνες συσπάσεις της μήτρας και περισσότερο αίμα στην πε-ρίοδο τους πρώτους μήνες μετά την τοποθέτησή τους. Αυτό μπο-ρεί να είναι αιτία για την αφαίρεσή του.

Τα ενδομήτρια σπειράματα εί-ναι περισσότερο κατάλληλα για γυναίκες που έχουν γεννήσει.

Σε γυναίκες άτοκες η εφαρμ-γή τους είναι κάποτε οδυνηρή και οι επώδυνες συσπάσεις διαρκούν περισσότερο.

Καταλλήλότερη εποχή για την τοποθέτηση των ενδομήτριων σπειραμάτων θεωρείται η περι-οδος της εμμηνορρυσίας, γιατί ο τράχηλος είναι τότε πιο ανοικτός. Αυτό βέβαια έχει ιδιαίτερη σημα-σία όταν πρόκειται να τοποθετηθεί σε άτοκο γυναίκα. Ακόμη μπορούν να τοποθετηθούν μετά την ατο-ματή ή τεχνητή έκτρωση. Η αφαι-ρεση είναι απλή και σύντομη.

Το διάφραγμα.

Τα διαφράγματα κατασκευά-ζονται από ελαστικό. Με τη βοή-θεια ειδικής αλοιφής ή κρέμας το-ποθετούνται μέσα στον κόλπο πριν από την επαφή (περίπου 2-3 ώρες). Πρέπει να καλύπτουν το στόμιο του τραχήλου ώστε να ε-μποδίζεται η είσοδος των σπερμα-τοζωαρίων μέσα στην κοιλότητα της μήτρας. Αφαιρείται 6 ώρες πε-ρίπου μετά την επαφή.

Υπάρχουν διάφορα σχήματα και μεγέθη και θεωρούνται ασφα-λή όταν χρησιμοποιούνται με την ειδική σπερμοκτόνο αλοιφή.

**Το ανδρικό
προφυλακτικό.**

Η ανδρική προεακαλυπτρίδα, χρησιμοποιείται σήμερα πάρα πολ-ύ (AIDS). Είναι κατασκευασμένο από λεπτό ελαστικό. Πρέπει να χρησιμοποιείται ακριβώς πριν από την επαφή, με τέτοιο τρόπο ώστε να περισσεύει λίγο στην άκρη για τη συλλογή του σπέρματος. Έχει μεγαλύτερη ασφάλεια όταν συγ-κρώνως χρησιμοποιείται και ειδική αλοιφή (σπερμοκτόνος). Πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο μια φορά και μετά την εκπερμάτωση ο άν-δρας πρέπει να το συγκρατήσει στη θέση του για να μη γλιστρήσει μέσα στον κόλπο της γυναίκας.

**Διακοπόμενη
συνουσία.**

Ο άνδρας απομακρύνεται από τον κόλπο της γυναίκας πριν από την εκπερμάτωση του, για να ε-μποδιστεί η είσοδος των σπερμα-τοζωαρίων στον κόλπο της γυναι-κάς. Σαν αντισυλληπτική μέθοδος έχει μέτρια αποτελέσματα και εί-ναι χρήσιμη όταν όλα τα άλλα μέ-σα δεν μπορούν να χρησιμοποιη-θούν.

Ασφαλής περίοδος.

Ονομάζεται και μέθοδος του η-μερολογιακού ρυθμού και στήρι-ζεται στην αποφυγή της συνου-σίας στις πιθανές ημέρες γονιμο-ποίησης, δηλαδή στις ημέρες της ωορρηξίας. Ως γνωστόν, η ωορρη-ξία συμβαίνει μια φορά το μήνα σε

μια καθορισμένη χρονικά στιγμή του γεννητικού κύκλου και βρίσκε-ται σε σταθερή σχέση με την έ-ναρξη της επόμενης έμμηνης ρύ-σης και συγκεκριμένα 14 ημέρες πριν από την έναρξή της.

Για τον επακριβή καθορισμό της ημέρας ωορρηξίας συνιστάται η καθημερινή θερμομέτρηση το πρωί για 6-8 μήνες. Είναι γνωστό ότι μετά την ωορρηξία η βασική θερμοκρασία του σώματος ανδρ-χεται μέχρι 37 C περίπου και δια-τηρείται σε όλη τη διάρκεια της δεύτερης φάσης του κύκλου.

Σε γυναίκες με ομαλούς κύ-κλους, ο καθορισμός της ημέρας ωορρηξίας είναι σχετικά εύκολος ενώ σε γυναίκες με ανώμαλους κύκλους είναι πιο δύσκολος και η μέ-θοδος αυτή δε δίνει πάντοτε καλά αποτελέσματα. Συνιστάται λοιπόν η σεξουαλική αποχή 3-4 ημέρες από την πιθανή ημέρα ωορρηξίας και 3-4 ημέρες μετά απ' αυτή.

Κολπικές πλύσεις.

Η πλύση του κόλπου αμέσως μετά την επαφή, για την απομά-κρυνση του σπέρματος, δεν είναι καθόλου ασφαλής μέθοδος αντι-σύλληψης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα σπερματοζωάρια, δυο λεπτά μετά την εκπερμάτω-ση βρίσκονται ήδη μέσα στον τρά-χηλο της μήτρας.

Θηλασμός.

Η παράταση του θηλασμού και η καθυστέρηση της περιόδου με-τά τον τοκετό, δεν προσφέρουν α-σφάλεια στην παρεμπόδιση της σύλληψης.

Μόνιμη αντισύλληψη.

Η μόνιμη αντισύλληψη στον άνδρα ή στη γυναίκα που γίνεται χειρουργικά, είναι απόλυτα σί-γουρη μέθοδος, ενώ δεν εμποδί-ζει τη σεξουαλική επαφή και ικα-νοποίηση του ζευγαριού.

Στον άνδρα πετυχαίνουμε μόνιμη στειροποίηση με απολίνωση του σπερματικού πόρου. Η μέθο-δος είναι απλή και δυνατό να γίνει ακόμη και στο εξωτερικό ιατρείο. Μετά τοπική αναισθησία απολινώ-νεται και κόβονται οι σπερματι-κοί πόροι. Έτσι, αποκλείεται η ά-νοδος των σπερματοζωαρίων μέ-χρι την ουρήθρα.

Στη γυναίκα, η μόνιμη αντι-σύλληψη γίνεται με εγχείρηση (κυρίως λαπαροσκοπικά) που ε-κτελείται με γενική αναισθησία και παραμονή στο νοσοκομείο. Συνήθως κόβονται και δένονται οι σαλπίγγες που οδηγούν τα ωάρια στη μήτρα. Μπορεί όμως να τοπο-θετηθούν δακτύλιοι γύρω από τις σαλπίγγες. Με τα μέσα που περι-γράψαμε παραπάνω μπορείτε να αποφύγετε τις τεχνητές εκτρώ-σεις οι οποίες σημειώτεον, δεν α-ποτελούν αντισυλληπτικό μέσο και οι οποίες πολλές φορές δημι-ουργούν σοβαρές σωματικές και ψυχικές διαταραχές.

Ο Νίκος Αντωνίου είναι γυναι-κόλογος μαιευτήρας, επιμελητής Α της γυναικολογικής και μαιευτικής κλινικής του Π.Γ.Ν. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ.

Studio line

κομμώσεις γυναικείες - παιδικές

ΣΑΚΚΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ - ΠΕΤΣΙΟΥ ΑΡΕΤΗ

Φ. ΤΖΑΒΕΛΛΑ 21-23 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ. 20574

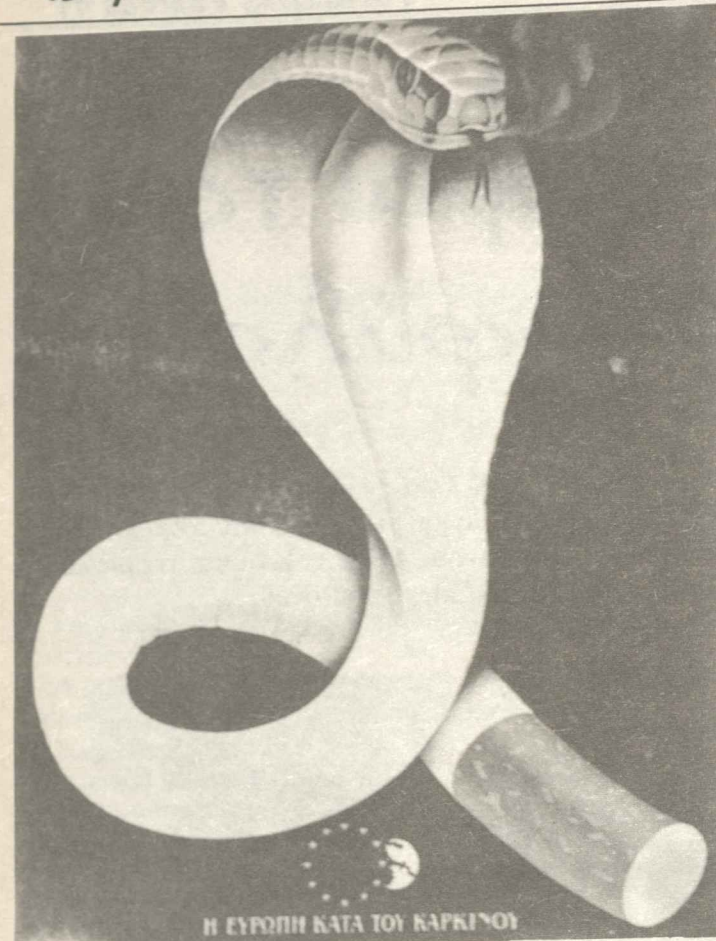
**Βιβή Γιώτη
Αισθητικές**

**Διαδ. Ακαδημίας Αισθητικής
Βροξελίδων**

Η αισθητικός συνεργάζεται μόνιμα με γιατρό

Κοραή 14 Ιωάννινα

τηλ. 35222

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

«Το μεγάλο ερώτημα είναι γιατί ο καπνιστής δεν μπορεί να κόψει το τσιγάρο και γιατί νέοι άνθρωποι αρχίζουν να καπνίζουν όταν γνωρίζουν καλά τις σοβαρές επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία. Εάν χρειάζεται κάποια έρευνα σήμερα αυτή πρέπει να έχει σαν στόχο να βρει τρόπους διακοπής του καπνίσματος και κυρίως τρόπους, μέσα, διαδικασίες μη εναρξής του.

Εχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι όσο δύσκολο είναι ν' αρχίσει ένας ενήλικας μετά τα 20 το τσιγάρο, άλλο τόσο δύσκολο είναι να μπει σε καπνιστή. Θα πρέπει να υπάρχουν εξαιρετικά ισχυρά κίνητρα και κατά τη γνώμη μου, δεν φτάνει ένα έμφραγμα. Συνήθως χρειάζεται και δεύτερο για να πάψει να καπνίζει. Αυτά γιατί πρώτο: το τσιγάρο κάνει εξάρτηση—και κατά τους φαρμακολόγους ισοδυναμεί με την εξάρτηση της ηρωίνης. Δεύτερο: είναι ένα εξαιρετικό, ενδεχομένως, αγχολυτικό και τρίτο: είναι κοινωνικά αποδεκτό. Για ποιά λόγο λοιπόν να το κόψει, όταν μάλιστα η ζωή διαμορφώνεται προς την κατεύθυνση της αύξησης του άγχους, ενώ οι καταστάσεις προμίας γίνονται όλο και πιο σπάνιες.

Με αυτή τη γνώση μπορούμε να υποστηρίξουμε πως το πιο σημαντικό είναι να μην μπει κανείς στη δεξαμενή των καπνιστών.

Μόλυνση στην παιδική ηλικία Νόσηση στην εφηβεία

Πότε αρχίζει κανείς το τσιγάρο; Στην εφηβεία. Φαίνεται πως οι έρευνες συγκλίνουν σ' αυτό. Στην ηλικία αυτή τα παιδιά αντιμετωπίζουν ζωτικά προβλήματα που πρέπει να επιλύσουν, προβλήματα ανασφάλειας, κοινωνικής αποδοχής και καταξίωσης και όλα τα γνωστά προβλήματα της εφηβείας. Τότε το τσιγάρο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν μέσο, (το αγόρι αισθάνεται άνδρας, το κορίτσι απελευθερωμένη γυναίκα)

ένα μέσο που εξάλλου χρησιμοποιούν και οι γονείς.

Στην Ελλάδα η στάση των ανθρώπων απέναντι στο τσιγάρο είναι θετική, σε αντίθεση με άλλες προηγμένες χώρες. Συνεπώς, υπάρχει κοινωνική αποδοχή ή ανοχή η οποία δεν έχει μετατραπεί ακόμη, παρά τις προσπάθειες, σε μη αποδοχή ή απόρριψη που θα μπορούσε να δράσει στην εφηβεία σαν ανασταλτικός παράγοντας έναρξης του καπνίσματος.

Αυτό που αποκαλύπτεται συνεχώς σήμερα είναι πως το θετικό ή αρνητικό μήνυμα απέναντι στο τσιγάρο το παίρνει το παιδί στα πρώτα κυρίως χρόνια της ζωής του, στη νηπιακή και προσχολική ηλικία.

Θα μπορούσε να πει κανείς ότι τα παιδιά προσβάλλονται ή δεν προσβάλλονται από τον ιο (με μεταφορική έννοια) του καπνίσματος όταν είναι ενδός ή δυο χρόνων, αλλά ο ιός θα ενεργοποιηθεί—και εξαρτάται αυτό από πολλούς παράγοντες—όταν το παιδί θα είναι δεκαπέντε χρονών. Η μόλυνση γίνεται στην προσχολική ηλικία και η νόσηση στην εφηβεία. Μπορεί να κάνει κανείς πολλά για να αποτραπεί η μόλυνση προς νόσηση, αλλά είναι ακόμη πιο σημαντικό να αποτρέψει τη μόλυνση».

Η σημασία της αντικαπνιστικής καμπάνιας.

«Από πρόσφατη έρευνα που έκανε ο καθηγητής κ. Μαρσέλος, σε εφήβους στα λύκεια, διαπίστωσε μια μείωση κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες των καπνιστών σε σχέση με παλαιότερη έρευνα. Από το 45%, που ήταν το ποσοστό παλαιότερα, έπεσε σήμερα στο 35%.

Αναζητώντας τα αίτια αυτής της διαφοράς, καταλήγει στο συμπέρασμα, με το οποίο δεν διαφωνώ, ότι τα παιδιά αυτά όταν γινόταν η καμπάνια κατά του καπνίσματος επί Δοξιάδη, ήταν στην προσχολική ή πρώτη σχολική ηλικία. Ήταν δηλ. μικρά παιδιά.

Κάπνισμα: Μια άλλη προσέγγιση

Συζήτηση με τον κ. ΓΙΑΝΝΗ ΔΗΜΟΛΙΑΤΗ

Μετά από πολλά χρόνια ερευνών, οι γνώσεις μας για τις θλάβες που προκαλεί το κάπνισμα είναι τεκμηριωμένες και ευρύτατα διαδεδομένες. Όλοι γνωρίζουν τη σημασία του καπνίσματος ως κύριου ή σοβαρού προδιαθεσικού παράγοντα στον καρκίνο του πνεύμονα, αλλά και άλλων οργάνων (στόμα, λάρυγγας, ουροδόχος κύστη, μήτρα, πάγκρεας, στήθος, σπλήν, κ.λπ.) στην πρόκληση εμφραγμάτων και εγκεφαλικών επεισοδίων και στην πρόκληση ή επιδείνωση των χρόνιων αναπνευστικών προβλημάτων.

Είναι γνωστό ακόμη και οι μηχανισμοί μέσω των οποίων προκαλούνται οι θλάβες: έρευνα φέρνει καθημερινά στο φως νέα στοιχεία. Σήμερα θα επιχειρήσουμε μια διαφορετική προσέγγιση του θέματος «Κάπνισμα». Μιλάει στις «γυναίκες σελίδες» ο κ. Γιάννης Δημολιάτης, λέκτορας στο Εργαστήριο Υγιεινής του Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής και πρόεδρος του τοπικού Παραρτήματος Ελληνικής Αντικαπνιστικής Εταιρείας.

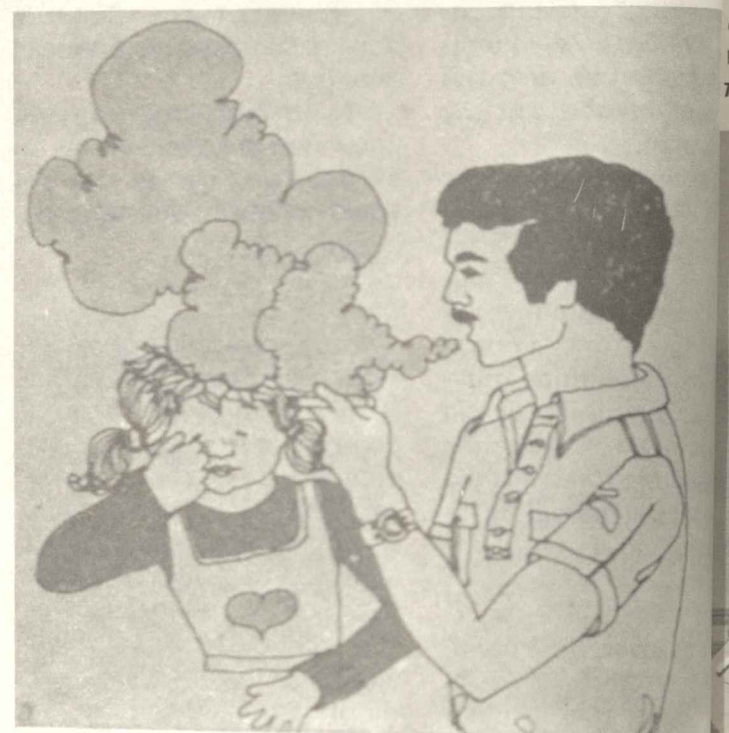
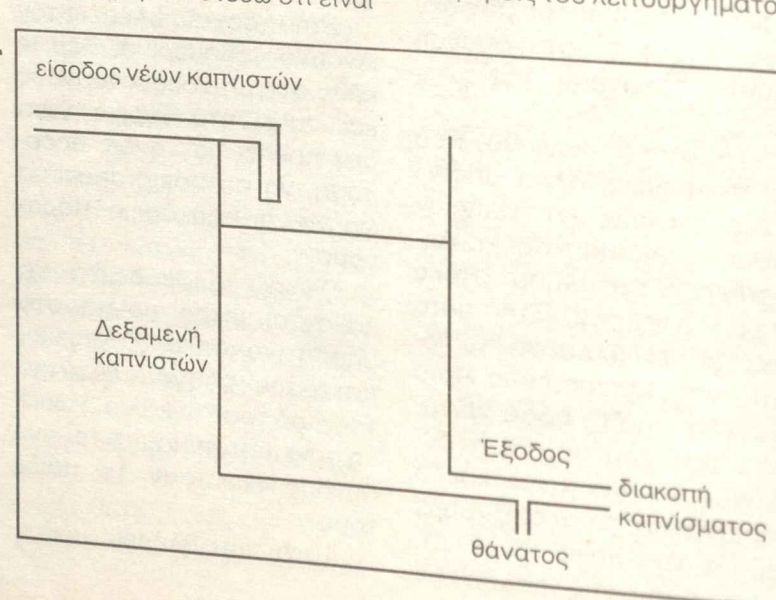
Παρ' ότι τότε ουδείς σκέφτονταν ότι στόχος αυτής της καμπάνιας θα μπορούσαν να είναι αυτά τα παιδιά, το αντικαπνιστικό μήνυμα πέρασε σ' αυτά ασυνείδητα.

Η ερμηνεία αυτή μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως μια αντικαπνιστική προσπάθεια πρέπει να 'ναι διαρκής ακόμα κι όταν δεν δίνει άμεσα αποτελέσματα. Και τα αποτελέσματα θα πρέπει να αναμένονται όχι κυρίως από την ελάττωση των υπαρχόντων καπνιστών, αλλά από την ελαχιστοποίηση των νέων καπνιστών.

Έχει σημασία η προσπάθεια να είναι διαρκής. Γιατί, να μην ξεχνάμε, εκτός των άλλων, πως η διαφήμιση του τσιγάρου, άμεση ή έμμεση, είναι διαρκής και πανέξυπνη.

Έχει μεγάλη σημασία να μην δοκιμάσει κανείς να καπνίσει. Εάν κάποιος καπνίσει τρία τσιγάρα, οι πιθανότητες να γίνει καπνιστής ξεπερνούν το 50% πράγμα που δεν δίνει τη δυνατότητα ή την ευχέρεια πειραματισμών. Να επισημάνουμε βέβαια, ότι οι γονείς καπνιστές και μη στο ερώτημα εάν θέλουν να καπνίζει το παιδί τους, απαντούν όχι. Αυτό δείχνει ότι έχουν δεχτεί το μήνυμα, αλλά δείχνει επίσης πόσο μεγάλη είναι η εξάρτηση απ' το τσιγάρο».

«Κάποτε πίστευα ότι είναι εύκολο να κόψει κανείς το τσιγάρο. Σήμερα πιστεύω ότι είναι

εξαιρετικά δύσκολο. Υποστηρίζω ότι κάθε καπνιστής πρέπει να έχει την κατανόηση και την υποστήριξη μας στην προσπάθειά του να διακόψει το κάπνισμα. Ακόμη, δεν διαφωνώ με τους κανόνες του ευγενικού καπνιστή. Πιστεύω όμως πως υπάρχουν ομάδες καπνιστών που θα 'πρεπε να αντιμετωπίζονται και με διοικητικά μέτρα. Παράδειγμα: Δεν μπορούν να καπνίζουν οι γιατροί και το νοσηλευτικό προσωπικό στα νοσοκομεία. Γιατί δεν είναι μόνο θεράποντες των αρρώστων. Είναι φορείς του λειτουργήματος

που ασκούν και αποτελούν πρότυπα. Σκεφθείτε εύκολα, αύριο, αποφασίζουν οι γιατροί της χώρας να καπνίσουν, πόσο ισχυρό καπνιστικό μήνυμα θα στείλουν στον υπόλοιπο πληθυσμό.

«Οι ευθύνες της παιδείας δεν είναι μικρές για την στη του καπνίσματος στην παιδεία, αλλά και για το κλίμα που υπάρχει. Τα όσα μέτρα τ

πάρνται, δεν αρκούν. Το Ε.Σ.Υ. δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα με τη σωστή αντιμετώπιση. Το επίσημο μήνυμα, το οποίο στείλουμε, είναι πολύ αδύναμο.

Η καπνίστρια μητέρα, επειδή μένει πολλές ώρες στο σπίτι, κοντά στα παιδιά, επιδρά με τις συνήθειες του παθητικού καπνιστή.

Και τέλος, εάν η μάνα που είναι στο παιδί τη ζεστασιά, το γάλα, την πρώτη επαφή με τον κόσμο, καπνίζει, τι άλλο θετικότερο κίνητρο για να καπνίσει το παιδί όταν μεγαλώσει; Αυτό είναι ίσως και το πιο σημαντικό».

Τσιγάρα και κάπνισμα

«Είναι γνωστό ότι ο θάνατος από καρκίνο του πνεύμονα στις γυναίκες, έχει διεθνώς τριπλασιαστεί τα τελευταία 20 χρόνια και αναμένεται το 2000 να φθάσει τα ποσοστά των ανδρών καπνιστών. Ένα προνόμιο δηλαδή που είχαν μέχρι τώρα οι γυναίκες—λιγότερο καρκίνο του πνεύμονα—το χάνουν, λόγω αύξησης των καπνιστριών.

Το δεύτερο είναι ότι οι άνδρες καπνίζουν, αλλά δεν γεννάνε. Όταν οι γυναίκες γεννάνε, είναι σημαντικό να μην καπνίζουν. Το οφείλουν στη ζωή που θα φέρουν στον κόσμο. Είναι γνωστό ότι το κάπνισμα έχει επιπτώσεις στο θάρος του μωρού. Οι γυναίκες που καπνίζουν μετά τον τοκετό, καθιστούν τα

Ο ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΒΛΑΠΤΕ ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ο ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΚΟΥ ΚΑΠΝΙΣΤΗ

Από τον Σύνδεσμο Προστασίας Ατομικών
Δικαιωμάτων Πολιτών - Καπνιστών «η Ελευθερία»

1. Όταν ανάβεις τσιγάρο, να θυμάσαι πάντα ότι έχεις απόλυτο δικαίωμα να καπνίζεις, αλλά και την υποχρέωση να μην ενοχλείς τους συνανθρώπους σου.
2. Σεβάσου το δικαίωμα αυτών που έχουν διαλέξει να μην καπνίζουν.
3. Στους τυχόν φανατικούς και αγενείς αντικαπνιστές ή μη καπνιστές, αντέταξε κατανόηση, ευγένεια και χιούμορ.
4. Πριν ανάψεις τσιγάρο σε κλειστό χώρο, ρώτα τους ανθρώπους γύρω σου, αν τους πειράζει ο καπνός σου.
5. Απόφευγε να καπνίζεις μπροστά σε αρρώστους συνανθρώπους σου και μικρά παιδιά.
6. Μην στέλνεις ποτέ παιδιά να σου φέρουν ή να σου αγοράσουν τσιγάρα.
7. Μην καπνίζεις ποτέ σε χώρους όπου απαγορεύεται το κάπνισμα.
8. Μην πετάς το σβηστό ή αναμμένο αποτιγάρο σου στο πάτωμα ή στον δρόμο και ειδικά από το αυτοκίνητο.
9. Απόφευγε να μιλάς με το τσιγάρο στο στόμα και μη φυλάσς τον καπνό σου στο πρόσωπο των συνομιλητών σου.
10. Όταν κάθεται στο τραπέζι, απόφευγε να καπνίζεις χωρίς την άδεια των ομοτραπέζων σου.
11. Αν είσαι δάσκαλος ή γιατρός, μη καπνίζεις ποτέ την ώρα που ασκείς το λειτουργήμα σου.
12. Πριν ανάψεις τσιγάρο, βεβαιώσου ότι υπάρχει κοντά τασάκι. Ρίχννε πάντα τη στάχτη στο τασάκι και άβηνε καλά τα αποτιγάρα. Καθαρίζε συχνά τα τασάκια.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

Το κάπνισμα δεν είναι νόσος!!!

Δυστυχώς, όλα όσα σήμερα μας επισημαίνει ο κ. Δημολιάτης, για τη στάση της πολιτείας απέναντι στο κάπνισμα επιβεβαιώνονται κατηγορηματικά με επίσημο έγγραφο (6 Μαΐου 1988) του υπουργείου Υγείας - Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που οι «γυναίκες σελίδες» έχουν στη διάθεσή τους.

Γράφονται μεταξύ των άλλων στο έγγραφο: «Δεν αναγνωρίζονται οι δαπάνες σε βάρος του Δημοσίου για αγορά του ιδιοσκευάσματος NICORETE, γιατί, αφ' ενός μεν το κάπνισμα δεν είναι νόσος, και το Δημοσίο αναγνωρίζει δαπάνες για τη θεραπεία συγκεκριμένης νόσου, αφ' ετέρου, δεν αναγνωρίζονται δαπάνες προληπτικής ιατρικής σε βάρος του Δημοσίου, αφού το κόστος του καπνίσματος συνιστάται από τους γιατρούς για την αποφυγή ή επιδείνωση υπαρχουσών χρόνιων ασθενειών».

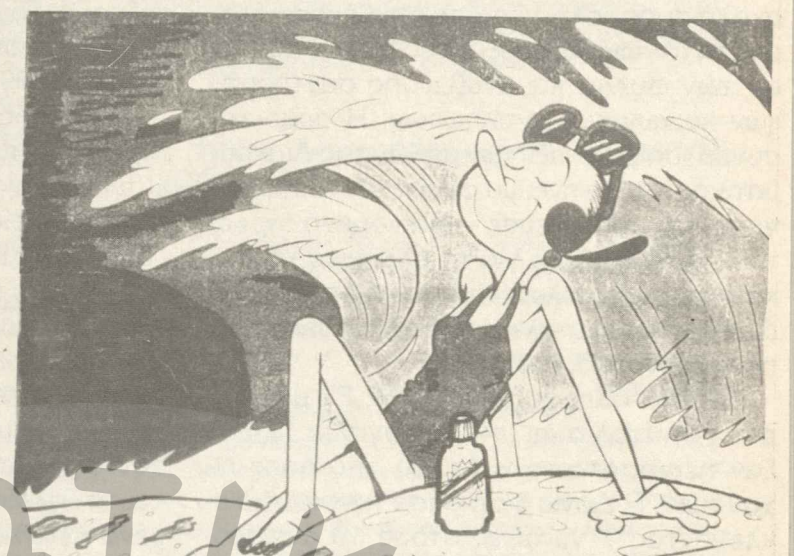
ΟΙ ΔΙΑΚΟΤΤΕΣ ΕΧΘΡΟΙ ΜΑΣ;

Όχι βέβαια, αρκεί να γνωρίζουμε τους κινδύνους και να τους αποφεύγουμε για να μας αφήσουν οι διακοπές μας μόνο καλές αναμνήσεις.

Η θεραπεία του ήλιου, τόσο ευεργετική για την υγεία και την αισθητική, πρέπει να γίνεται με σωστό τρόπο, για ν' αποφευχθούν δυσάρεστες εκπλήξεις που δεν περιορίζονται σε ηλιόστις και εγκαύματα. Αυτά για να τα αποφύγουμε, είναι προτιμότερο να μην καθόμαστε στον ήλιο τις πιο θερμές ώρες (11 π.μ. - 3 μ.μ.). Η διάρκεια της ηλιοθεραπείας τις άλλες ώρες είναι η εξής: 10 λεπτά την πρώτη και δεύτερη μέρα, 20 λεπτά την τρίτη και τέταρτη ημέρα, 30 λεπτά την πέμπτη, έκτη και έβδομη μέρα και τις υπόλοιπες το αντηλιακό πρέπει να έχει δείκτη προστασίας 15 και πρέπει να έχει απλωθεί στο δέρμα από το σπίτι. Τα γυαλιά ήλιου είναι απαραίτητα και αν είναι δυνατόν και καπέλο για μεγαλύτερη προστασία στο πρόσωπο.

Τα άτομα με υψηλή αρτηριακή πίεση πρέπει να κάθονται στη σκιά και τα άτομα με κίρσοις δεν πρέπει να εκθέτουν τα πόδια τους στον ήλιο αλλά να τα προστατεύουν με υγρή πετσέτα.

Η αλόγιστη έκθεση στον ήλιο, εκτός από τις πολύ σοβαρές παρενέργειες στην υγεία μας όπως ο καρκίνος, από αισθητικής άποψης είναι καταστροφική. Οι υπεριώδεις ακτίνες εισχωρούν σε βάθος, διαστέλλουν τα αιμοφόρα αγγεία, καταστρέφουν τους συνδέσμους των πρωτεϊνών που βρίσκονται μεταξύ των

κυττάρων και τις ελαστικές ίνες πάνω στις οποίες στηρίζονται τα κύτταρα του δέρματος. Τα αποτελέσματα μπορεί να μην φανούν αμέσως, ειδικά στα νεανικά δέρματα αλλά δρουν αθροιστικά με αποτέλεσμα «ξαφνικά» να έχουμε βαθιές ρυτίδες, λεκές και δερμα χαλαρό. Αντιλαμβάνοστε ότι αυτό κάθε άλλο παρά ξαφνικό είναι αν λάβει κανείς υπόψη του ότι σε μια χώρα με τέτοια ηλιοφάνεια όπως στην Ελλάδα δεχόμαστε ακτινοβολία καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ακόμη πηγαίνοντας μια μικρή βόλτα στην αγορά.

Επίσης, λίγες συμβουλές για τους μύκητες: Αυτοί κρύβονται μέσα στην άμμο, στα γύρω της πισίνας, στις πετσέτες, στο ύφασμα των στρωμάτων ή των πολυθρόνων.

Το μίνιμουμ της προφύλαξης είναι να μην ξαπλώνετε κατευθείαν στην άμμο, να μην χρησιμοποιείτε ξηνή πετσέτα και να μην ξαπλώνετε κατευθείαν στο έδαφος. Επίσης, να αποφεύγετε τα προϊόντα με βάση την καρύδα επειδή ευνοούν την παρουσία τους. Αυτό γιατί τα προϊόντα αλλάζουν την οξύτητα του δέρματος. Το δέρμα με πιο αλκαλικό pH γίνεται πιο ευπρόσβλητο από τους μύκητες της πλαζ. Καλό θα ήταν κατά την περίοδο των διακοπών να χρησιμοποιείτε σαπούνι με πυριτίο του ψευδαργύρου, που θα βρείτε στο φαρμακείο.

Και να μην λέμε μόνο τα κακά. Ο ήλιος καταπολεμά τις αναμικές καταστάσεις, ευνοεί τον σχηματισμό στα βαθιά στρώματα του δέρματος της βιταμίνης D (πολύτιμη κατά του ραχιτισμού και της απασβεστοποίησης) βοηθάει στο «δέσιμο» των κατάρματων, στη θεραπεία περιικών ρευματικών μορφών.

Είναι καλό φάρμακο για ορισμένες δερματικές παθήσεις, όπως ακμή, έκζεμα, ψωρίαση. Αλλά όλα αυτά όταν δεν κάνουμε κατάχρηση. Σας εύχομαι καλές διακοπές και πολλή ξεκούραση.

* Η BIBH ΓΙΩΤΗ είναι αισθητικός.

BIBH ΓΙΩΤΗ

εκτιμήσεις της Διακομματικής επιτροπής γυναικών

Στην Ελλάδα η καμπάνια προωθήθηκε από την Επιτροπή Διακομματικής Συνεργασίας Γυναικών, η οποία εργάστηκε σκληρά, για να φέρει σε πέρας μίαν ιδιαίτερα δύσκολη αποστολή, μέσα σε συνθήκες σκληρού ανταγωνισμού, όξυνσης των αντιθέσεων των φύλων και αναβίωσης συντηρητικών κοινωνικών αντιλήψεων. Η αρμονική συνεργασία μεταξύ των μελών της Διακομματικής και το πνεύμα φιλίας και αλληλεγγύης που πρωτάνευσε —φαινόμενο όχι και τόσο συνηθισμένο για τα ελληνικά πολιτικά ήθη— αποτελεί ένα πρώτο δείγμα του διαφορετικού στυλ και των αλλαγών που επαγγέλλονται οι γυναίκες.

Σχεδόν όλες οι χώρες της Ε.Ε., με εξαίρεση την Ιταλία και την Πορτογαλία, εξέλεξαν περισσότερες γυναίκες από όσες είχαν πριν. Η Δανία διατήρησε την πρωτιά εκλέγοντας 7 γυναίκες στους 16 αντιπροσώπους της (43,7% από 37,5% του 1989). Η Γερμανία, το Λουξεμβούργο, το Βέλγιο, η Ολλανδία και η Ισπανία έφεραν ποσοστά γυναικών πάνω από 30%, η Γαλλία 30%. Η Ισπανία υπερδιπλασίασε το προηγούμενο ποσοστό της (από 15% σε 32,8%), ενώ η Ιρλανδία και η Ελλάδα τετραπλασίασαν τα ποσοστά του 1989 (από 6,7% σε 26,7% και

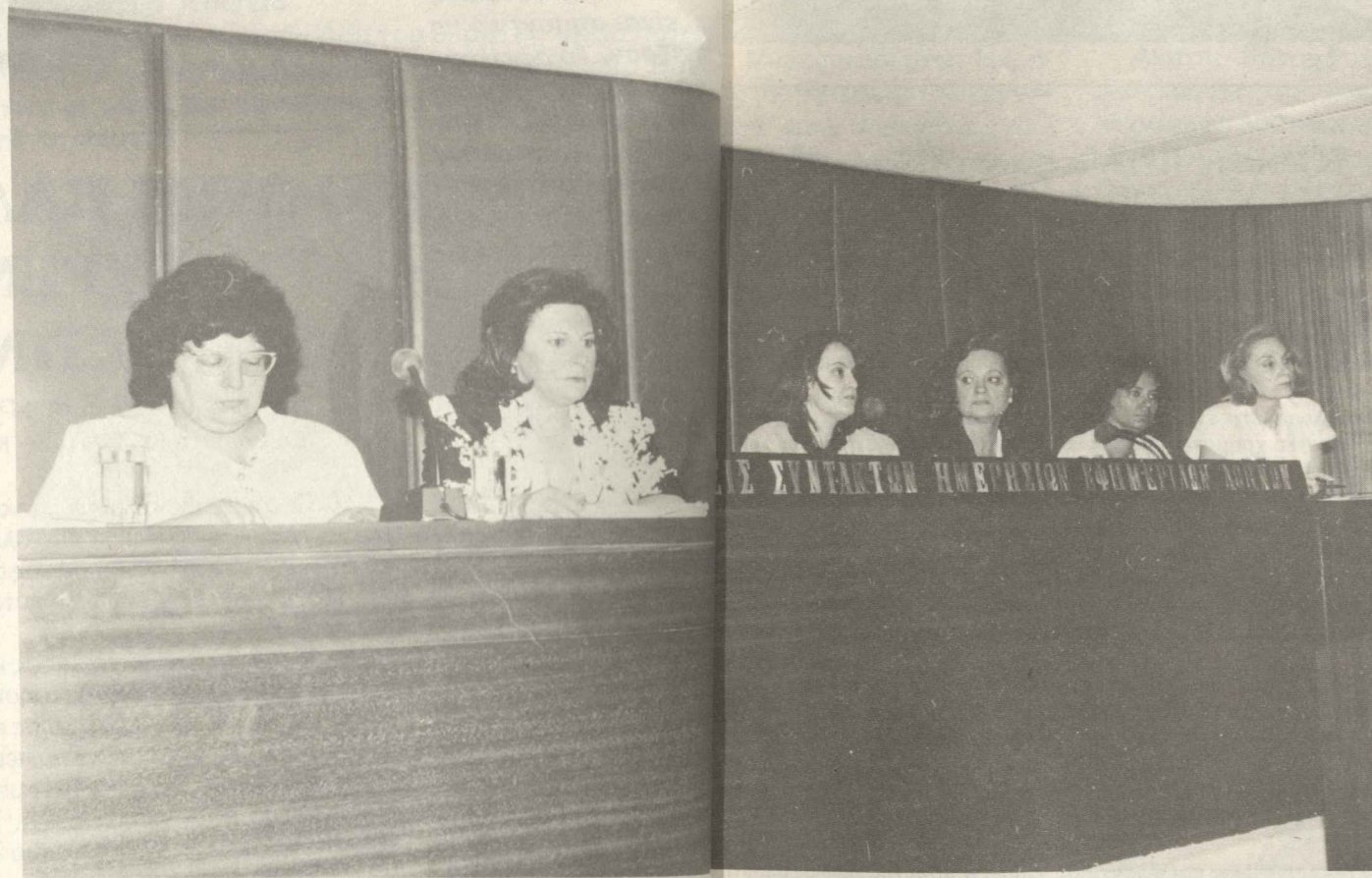
από 4,1% σε 16%, αντίστοιχα).

Ήδη, από την κατάθεση των ψηφοδελτίων των πολιτικών κομμάτων της Ε.Ε. τον περασμένο Μάιο, είχε γίνει φανερό η τάση αύξησης του αριθμού των γυναικών. Το 22,9% των υποψηφίων γυναικών στις εκλογές του 1989, είχε αυξηθεί στο 26,7%.

Η Ελλάδα και η Πορτογαλία, από όλες τις χώρες της Ε.Ε., παρουσίασαν τη μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των εκλεγμένων και των μη εκλεγμένων γυναικών. Ενώ, δηλαδή, στην Ελλάδα στο σύνολο των υποψηφίων των πέντε κομμάτων που εξέλεξαν ευρωβουλευτές, το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών ήταν από τα υψηλότερα της Ε.Ε., (31,2%), δηλαδή 4,5% πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσον όρο (26,7%) —κατατάσσοντας τη χώρα μας τρίτη, μετά το Βέλγιο και τη Γαλλία— το τελικό σκορ των εκλεγμένων (16%), την κατατάσσει στη δέκατη θέση και την Πορτογαλία τελευταία, με 8%, ενώ στο σύνολο των υποψηφίων της οι γυναίκες κατείχαν το 27,5% των θέσεων. Ωστόσο, είναι γνωστό, πως ο ανταγωνισμός υπήρξε ιδιαίτερα σκληρός, ακόμη και για τις μη εκλόγιμες θέσεις των ψηφοδελτίων.

η Ευρωπαϊκή για την ίση συμμετρων - γυναικων στις εψες 94

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Συνέντευξη τύπου για απολογισμό (14-7-94) ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΕΤΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (ΠΟΛ.ΑΝ.), ΣΙΝΑΝΟΓΛΟΥ ΒΙΛΜΑ (Ν.Δ.), ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ ΑΝΝΑ (εκπρόσωπος του δικτύου γυναικών της Ευρωβουλής), ΠΙΝΙΟΥ ΚΛΑΙΡΗ (ΠΑΣΟΚ) (υπεύθυνη προγράμματος για την ίση συμμετοχή γυναικών στην πολιτική ζωή) ΠΟΛΥΜΕΡΟΠΟΥΛΟΥ ΖΩΗ (ΚΚΕ) ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ ΜΑΡΙΝΑ (ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ Ν.Δ.).

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟ ΕΥΡΩΒΟΥΛΙΟ Συγκριτικός πίνακας

Χώρες-μέλη Ε.Ε.	Αριθμός εκλεγέντων 1989			Αριθμός εκλεγέντων 1994			Αριθμός υποψηφίων 1994		
	Γ	Γ+Α	% Γ	Γ	Γ+Α	% Γ	Γ	Γ+Α	% Γ
Βέλγιο	6	24	25%	57	25	32%	93	240	38,7%
Δανία	6	15	37,5%	59	16	43,8%	57	183	31,1%
Γαλλία	19	81	23,4%	123*	87	29,9%	586	740	33,7%
Γερμανία	26	81	32%	67**	99	34,3%	157	532	29,5%
Ελλάδα	1	24	4,1%	15	25	16%	39	125	31,2%
Ιρλανδία	1	15	6,7%	7	15	26,7%	12	52	23%
Ιταλία	10	81	12,3%	171	87	10,3%	181	1265	14,3%
Λουξεμβούργο	3	6	50%	28	6	33,3%	31	120	25,8%
Πορτογαλία	3	24	12,5%	66	25	8%	122	443	27,5%
Ισπανία	9	60	15%	483	64	32,8%	631	2328	27,1%
Ολλανδία	7	25	28%	24	31	32,2%	35	117	30%
Αγγλία	12	81	14,8%	70	87	18,3%	116	569	20,4%
Σύνολο	103	518	19,9%	1470	567	25,2%	2060	7714	26,7%

* Οι αριθμοί αυτοί αφορούν μόνον καταλόγους με εκλεγμένους υποψηφίους.
** Εκτός Ρεπουμπλικανών
Γ = Γυναίκες
Α = Άνδρες

από τις δηλώσεις των μελών της Διακομματικής επιτροπής

ΒΙΛΜΑ ΣΙΝΑΝΟΓΛΟΥ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ Ν.Δ.

Δεν μετρούμε τα αποτελέσματα από τους απόλυτους αριθμούς των υποψηφίων γυναικών στις επωνομαζόμενες «λίστες». Σήμερα, πρέπει να απασχοληθούμε με την ανάγκη ενίσχυσης των γυναικών υποψηφιστριών σε όλες τις μελλοντικές εθνικές εκλογές πέρα από τους ξεχωριστούς «αριθμούς» κάθε ενός κόμματος.

Η Διακομματική ενισχύει αυτόν τον ρόλο οργάνωσης των γυναικών μέσα στα κόμματα. Κατά τη γνώμη μας, αυτή είναι και η πρώτη της επιτυχία. Η προετοιμασία ενός μόνιμου πλαισίου ίσων ευκαιριών για τις γυναίκες που έτσι και αλλιώς πλέον θα συμμετέχουν στα κέντρα λήψης των αποφάσεων. Το δημοκρατικό έλλειμμα στην αντιπροσωπευτικότητα του μισού πληθυσμού (50%) μπορεί να αντιμετωπισθεί μόνο μέσα από μια μόνιμη διακομματική συνεργασία και ένα διάλογο των ενδιαφερομένων. Για τον λόγο αυτό, αρχίζουμε σήμερα τις προσπάθειές μας και για τις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης 1994.

ΜΑΡΙΝΑ ΜΠΟΥΖΙΩΤΑ-ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ*, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ

...Η πρώτη νίκη είναι το γεγονός ότι επέτυχε να λειτουργήσει ως ομάδα ομοιογενής με κοινό λόγο και θέσεις, δίνοντας ένα λαμπρό παράδειγμα εγκατάλειψης της κομματικής περιχαράκωσης εμπρός σε ένα μεγάλο θέμα: Αυτό της υποεκπροσώπησης των γυναικών στον χώρο της πολιτικής, τοποθετημένο μάλιστα ορθά, ως πρόβλημα Δημοκρατίας και πρόβλημα λειτουργίας των θεσμών, που ένωσε τις γυναίκες διαφορετικών κομμάτων σε κοινή στάση και προσπάθεια.

Η δεύτερη νίκη, είναι το γεγονός ότι τα κόμματα, οι αρχηγοί, αναγκάστηκαν να λάβουν υπόψη το κοινό αίτημα.

Δεν μπορούσαν υπό την πίεση της συντονισμένης προσπάθειας της Διακομματικής και λόγω της «δυναμικής» που απέκτησε το θέμα με τη βοήθεια και των μέσων ενημέρωσης, το ν' αδιαφορήσουν τελείως αυτή τη φορά...

* Η Μ. Χριστοφιλοπούλου, μετέχει στη Διακομματική Επιτροπή, μόνον για τις ανάγκες του απολογισμού, μετά τη διακοπή της πολιτικής δραστηριότητάς της ΔΗ.ΑΝΑ

ΣΟΥΛΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ, ΣΥΝ

...Οπωσδήποτε, στοιχεία της επιτυχίας αποτελούν η ατμόσφαιρα συνεννόησης μεταξύ των μελών της Επιτροπής, η πολιτική βούληση να προωθηθεί ο στόχος, η πίστη στην ανάγκη κοινής συντονισμένης δράσης, παρά τις αυτονόητες διαφορές και τις κομματικές δεσμεύσεις. Και ασφαλώς, σφειλούμε να το νιώσουμε τη θετικότερη συμβολή των κυριών Ειρήνης Νικολοπούλου και Φωτεινής Πιπιλή, που έθεσαν τις γνώσεις και την ευαισθησία τους στην εξυπηρέτηση του στόχου μας. Ενός στόχου με πανδημοκρατική, πανκοινωνική σημασία. Άρρητα τελευταία, όχι όμως σε σημασία, την οικονομική, ηθική και οργανωτική βοήθεια της Commission και την οικονομική συμβολή των κομμάτων.

Η προσπάθεια συνεχίζεται, πρέπει να συνεχιστεί. Άλλωστε, η αμετάθετη ημερομηνία των δημοτικών, κοινοτικών και νομαρχιακών εκλογών, δεν μας επιτρέπει χαλάρωση. Στις εκλογές του Οκτωβρίου πρέπει να σημειωθεί στροφή, όσον αφορά τη συμμετοχή των γυναικών στους θεσμούς της Τ.Α. Και δια της μεγάλης συμμετοχής να βρεθεί προνομιακό πεδίο εφαρμογής η κοινωνική ευαισθησία, το άλλο ήθος, η προσηλωση των γυναικών στις δημοκρατικές διαδικασίες, πράγμα που έχει ανάγκη ο θεσμός και ο τόπος.

Η δράση της Επιτροπής δεν εξαντλεί το εύρος των πρωτοβουλιών του κινήματος. Αποτελεί, όμως, σημαντικό τμήμα τους. Η ήττα έδειξε, ότι για να υπάρξει η αναγκαία αποτελεσματικότητα, απαιτείται η δραστηριοποίηση των γυναικών εντός και εκτός κομμάτων, μέσα από παραγωγικές μορφές και σχήματα...

ΖΩΗ ΠΟΛΥΜΕΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ως Κ.Κ.Ε., θεωρούμε θετική τη συμβολή της Διακομματικής στην καλύτερη εκπροσώπηση γυναικών

στα ψηφοδέλτια των Ευρωεκλογών —ιδίως στην πίεση που ασκήθηκε στα μεγάλα κόμματα.

...Όσον αφορά τη συνέχιση ή όχι της δράσης της Διακομματικής Επιτροπής. Ας διευκρινίσουμε κατ' αρχάς ότι εμείς εδώ αντιπροσωπεύουμε κάποια συγκεκριμένα κόμματα —διορισμένες απ' αυτά— για κάποιο συγκεκριμένο και πεπερασμένο λόγο. Ως εκ τούτου, εκ των πραγμάτων θεωρείται ότι έχει λήξει η αποστολή μας.

Χρειάζεται σ' αυτή την τελευταία συνέντευξη της Διακομματικής, να κάνουμε έκκληση στα Μ.Μ.Ε. να υποστηρίξουν τις γυναίκες και τα προβλήματά τους, αλλά και να αναφερθούμε στην ανάγκη ενίσχυσης των γυναικών και στις δημοτικές.

Ειδικά για τις δημοτικές εκλογές: Την πρωτοβουλία των κινήσεων πρέπει να την έχει σε θέματα που αφορούν πρώτα και κύρια το μαζικό κίνημα, το ίδιο το κίνημα. Τα κόμματα συμμετέχουν με τα μέλη τους στους δημοτικούς συνδυασμούς και επιδιώκουν την αυτοτέλειά τους. Το κύριο είναι, το κίνημα και οι ιδέες, οι πολλές οι γυναίκες, να πάρουν την υπόθεση της πάλης στα χέρια τους. Οι κεντρικές πρωτοβουλίες δεν αρκούν, και το κυριότερο, αποπροσανατολίζουν, εφησυχάζουν, περιθωριοποιούν.

Δεν μπορεί η κοινή θέση των κομμάτων, σε καμία περίπτωση να αναδείξει τις πολιτικές εκείνες που πρέπει να ακολουθηθούν για ν' αλλάξει το πρόβλημα της μη συμμετοχής των γυναικών. Κάτι τέτοιο μόνο το κίνημα μπορεί να το κάνει, και ιδιαίτερα στις δημοτικές εκλογές, μπορεί να αναπτύξει πάλι γι' αυτό το αίτημα, αναδεικνύοντας και σε τοπικό επίπεδο τα προβλήματα εκείνα που τις δεσμεύουν.

ΤΕΤΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΟΙΞΗ

Βρισκόμαστε ακόμη στον απόηχο των Ευρωεκλογών κι εμείς τα μέλη της Διακομματικής Επιτροπής Γυναικών, μετά από πορεία δύσκολη και επίπονη, καταφέραμε να πλησιάσουμε κατά μεγάλο βαθμό τους στόχους τους οποίους είχαμε θέσει όταν ξεκινήσαμε την ευρωπαϊκή καμπάνια: «Ίση συμμετοχή γυναικών - ανδρών - ευρωεκλογές 1994».

Η Διακομματική Επιτροπή, με την σύμπτωση που τη διακρίνει, θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για τις εκλογές πρώτου και δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στις προσεχείς αυτές εκλογές, υπεισέρχεται και η παράμετρος «ψηφός». Αυτό σημαίνει, ότι η επιρροή που θα ασκήσουμε, θα στραφεί επιπλέον σε δύο σημαντικές κατευθύνσεις:

Πρώτον, επιβάλλεται να πεισθούν οι γυναίκες ότι είναι άξιες και ικανές για υποψηφιότητες νομάρχες, δήμαρχοι και κοινοτάρχες και δεύτερον, οι γυναίκες ψηφοφόροι επιβάλλεται με τη δύναμη της ψήφου τους, να προωθήσουν γυναίκες στις Νομαρχίες, στους Δήμους και στις Κοινοότητες. Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών και σ' αυτά τα κέντρα, είναι θλιβερά χαμηλό. Το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών της 12ης Ιουνίου, μετατρέποντας τη μηδενική συμμετοχή των Ελληνίδων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ποσοστό 16% και ενδεχομένως 25%, επιτρέπει την πραγματοποίηση μιας νέας αισιόδοξης πορείας της Διακομματικής Επιτροπής Γυναικών.

ΚΛΑΙΡΗ ΠΙΝΙΟΥ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ Π.Α.Σ.Ο.Κ.

Οι συντονισμένες προσπάθειες που έγιναν από το τμήμα των γυναικών, μέσω της Επιτροπής Διακομματικής Συνεργασίας Γυναικών, είχαν σαν αποτέλεσμα να αλλάξει και η αντίληψη της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ για τη συμμετοχή των γυναικών στο ευρωψηφοδέλτιο. Το γεγονός αυτό, είχε ως συνέπεια, να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο αλτίο. Έτσι, ενώ στις Ευρωεκλογές του 1989 στη λίστα του ΠΑΣΟΚ συμπεριλήφθηκε μια γυναίκα σε μη εκλόγιμη θέση, στο ευρωψηφοδέλτιο του 1994 από τις 6 γυναίκες, οι 3 ήταν σε εκλόγιμη θέση.

Επιδώθη μας όμως, παραμένει «Ίση συμμετοχή ανδρών και γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, και στους δημοκρατικούς θεσμούς».

Γι' αυτό, πρέπει να απαντήσουμε στη νέα πρόκληση των εκλογών του Οκτωβρίου, με άμεσο στόχο τον δημοκρατικό μετασχηματισμό του κράτους σε σύγχρονο πολιτικό θεσμό ανάπτυξης, εθνικής συνοχής και περιφερειακής συγκρότησης, στη βάση της αποκέντρωσης με Αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού.

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η ΕΓΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
(Μέρος 2ο)

Μέτρα αντιμετώπισης
Προτάσεις.

Τα μέτρα που προτείνουμε θα πρέπει να έχουν στόχο την αναβάθμιση τόσο του φυσικού, όσο και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Κανένας τρόπος αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων δεν θα είναι αποτελεσματικός, αν δεν περάσει από το σχολικό πλαίσιο.

Εται λοιπόν χρειάζεται αναπροσανατολισμός της παιδείας προς την κατεύθυνση αυτή. Χρειάζομαστε αναλυτικά προγράμματα, που να μη διδάσκουν μόνο το παρελθόν, αλλά και για το παρόν και το μέλλον.

Το σχολείο να ενδιαφερθεί για τη συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών για να δημιουργηθούν υπεύθυνοι, ελεύθεροι και ευαίσθητοι πολίτες. Ν' αλλάξει η χρεωκοπημένη παιδεία με το στερόχο θεωρητικό του σχολείου. Το σχολείο θα πρέπει να περιλαμβάνει την άμεση σχέση του ανθρώπου με τους περιβαλλοντικούς παράγοντες, τη θεατρική παιδεία και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Υπεράσπιση του περιβάλλοντος σημαίνει υπεράσπιση συλλογικών αγαθών. Πριν απ' όλα σημαίνει διαμόρφωση μιας πολιτιστικής στάσης, που θεωρεί και αντιμετωπίζει το περιβάλλον σαν ηθικό συμφέρον.

Και το πολιτιστικό περιβάλλον χρειάζεται την ουσιαστική συμμετοχή των γυναικών. Χρειάζεται δράση ποιητική και προϋποθέτει πολιτιστική παιδεία. Η ανύπαρκτη πολιτιστική ζωή και ο πνευματικός μαρasmus της επαρχίας σήμερα, τρέπουν σε φυγή τους νέους.

Απαιτείται πληθυσμιακή και πολιτιστική αποκέντρωση, των πόλεων με παράλληλη κίνητρα παλινόστησης. Και μια και αναφερόμαστε στην αποκέντρωση, θα πρέπει να προσεξουμε με την αποκέντρωση ν' αποφευχθούν τα λάθη, ώστε η επαρχία να μη μετατραπεί σ' ένα νέο αποτυχημένο μοντέλο που σε πρώτη ευκαιρία θα εγκαταλειφθεί.

Πιστεύουμε ότι πολλά πράγματα μπορούν να διορθωθούν, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των ανθρώπων των πόλεων και ιδίως των μεγαλοπόλεων, χωρίς αυτές να διατρέχουν τον κίνδυνο της εγκατάλειψης.

Ηδη από τα προηγούμενα χρόνια που το ΠΑΣΟΚ ήταν στην εξουσία και ειδικά όταν ο Αντώνης Τρίτσης ήταν υπουργός χωροταξίας έγιναν μεγάλα βήματα για τη βελτίωση του τρόπου ζωής με τη δημιουργία ανθρώπινων ο-

ρων διαβίωσης στις πόλεις, με την ένταξη μεγάλων εκτάσεων στο σχέδιο πόλης με τη δημιουργία τεραστίων χώρων πράσινου, αθλητικών εγκαταστάσεων, φαρμακείων, καταλλήλων κατοικιών κοντά στα ανθρώπινα μέτρα, όπου ο άνθρωπος θα μπορεί να ζει και να εργάζεται χωρίς να νιώθει ότι τον καταπιέζει το περιβάλλον του.

Όμως πρέπει να γίνουν ακόμη περισσότερα. Οι άνθρωποι πρέπει να καταλάβουν και να νιώσουν ότι η υπερμετρη εκμετάλλευση της γης δεν οφείλει μακροπρόθεσμα κανένα.

Οι κατεδαφίσεις παλαιών κτιρίων με ιστορική αξία μόνο κακό μπορούν να κάνουν στις επερχόμενες γενιές, που αποκτώνται από την παράδοση, την κουλτούρα και την ιστορία.

Πρέπει να γίνει πίστη όλων μας ότι υπάρχουν περιθώρια για βελτιωτικές επεμβάσεις τόσο στην επαρχία όσο και στις πόλεις.

Και οι γυναίκες μπορούν να παίξουν πρωτεύοντα και καθοριστικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή, γιατί αυτές είναι εκείνες που πρέπει πρώτα να διδάξουν τις αξίες αυτές στα παιδιά τους μέσα στο μικρότερο κύτταρο της κοινωνίας, την οικογένεια.

Απαραίτητη αλλαγή θα πρέπει να υπάρχει και στη σχέση διατροφής με τα καταναλωτικά ήθη, πρότυπα και συνήθειες. Αλλαγή στις διατροφικές συνήθειες οι οποίες ευθύνονται για την εκδήλωση νοσημάτων (καρκίνος, υπέρταση κ.λπ.), διότι η διατροφή ως περιβαλλοντικός παράγοντας συμμετέχει σοβαρά στην εμφάνιση ασθενειών όσο και στο γενικότερο επίπεδο υγείας.

Χρειάζεται ακόμη να μπει φρένο και στη διαφήμιση, που καλλιεργεί το πνέυμα του καταναλωτισμού και φέρνει στη βιομηχανία όλο και περισσότερο κέρδος.

Εμείς οι γυναίκες του Παραρτήματος Γιαννίνων υποστηρίζουμε ότι μια πολιτική ανάπτυξη πρέπει να έχει στο κέντρο τον άνθρωπο. Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί βασικό κριτήριο σ' όλες τις πλευρές οικονομικής και κοινωνικής δράσης γι' αυτό χρειάζεται να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο νομικό και θεσμικό πλαίσιο που θα εξασφαλίζει σε επίπεδο τεχνικών προδιαγραφών, μελετών, σχεδιασμού κ.λπ. ένα επαρκές και αποτελεσματικό σύστημα προστασίας του περιβάλλοντος.

- Αναγκαία είναι και η διοχέτευση αξιολογικών οικονομικών πόρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Κίνηση Φιλίας και Φροντίδας
για τα παιδιά της Σερβίας

Δελτίο Τύπου της 21.7.1994

Η Κίνηση Φιλίας και Φροντίδας για τα παιδιά της Σερβίας πραγματοποίησε εκδήλωση στο κέντρο ΜΑΡΑΚΕΣ την Δευτέρα το βράδυ.

Η εκδήλωση είχε εξαιρετική επιτυχία με αποτέλεσμα να συγκληθεί ένα μεγάλο χρηματικό ποσό το οποίο κατατέθηκε ήδη στον λογαριασμό που έχει ανοιχθεί στην Εθνική Τράπεζα για την οικονομική της Κίνησης.

Τα μέλη και οι φίλες και φίλοι που πλαισιώνουν την Κίνηση Φιλίας και Φροντίδας για τα παιδιά της Σερβίας επιθυμούν να εκφράσουν τις ευχαριστίες τους σε όλο τον κόσμο που με την αγάπη του ενεργή συμμετοχή του συμπαράστέκεται σ' αυτό τον ευγενικό σκοπό.

Ακόμα θέλουμε να ευχαριστήσουμε τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που κάλυψαν την εκδήλωση και παρακολουθούν στην πορεία της Κίνησης.

Επίσης ευχαριστούμε την διεύθυνση του Καταστήματος ΜΑΡΑΚΕΣ την προσφορά και την εξυπηρέτησή του.

Την Κίνηση Φιλίας και Φροντίδας για τα παιδιά της Σερβίας αποτελούν οι παρακάτω Γυναικείοι Σύλλογοι της πόλης μας:

ΕΓΕ
ΟΓΕ
Σώμα Ελληνίδων Οδηγών
XEN
POON
Inner Wheel
Πανεπιστημιακό Εργαστήριο Φυσιολογίας

Επιθυμούμε να υπενθυμίσουμε στο Γιαννιώτικο κοινό ότι ο αριθμός του λογαριασμού στην Εθνική Τράπεζα είναι 359/881673-5 και να σημειώσουμε ότι και η πιο μικρή οικονομική προσφορά είναι πολύτιμη.

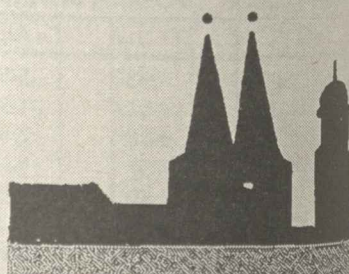
Air contition
Θέρμανση - Ψύξη

ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Κλιματίστε το χώρο σας με τις
μεγαλύτερες φίρμες

HITACHI -
FUJITSU GENERAL
GOODMAN

Γρίβα 5 τηλ 77967
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
Ολιγομελή τμήματα
υπεύθυνη διδασκαλία
Σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα
Χριστοθεοδωρίδης 8 τηλ. 29555
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

γνωστές και άγνωστες ποιήτριες
της αρχαιότητας

Συνεχίζουμε και σε αυτό το φύλλο της εφημερίδας τη σύντομη αλλά πιστεύουμε ενδιαφέρουσα αναφορά μας στις ποιήτριες της Αρχαίας Ελλάδας.

Βοιωτικές ποιήτριες

Απ' όλη την Ελλάδα, η Βοιωτία δοξάστηκε ιδιαίτερα για τις ποιήτριές της, που τολμούσαν να συναγωνίζονται και τον μεγάλο Πίνδαρο, που θεωρούνταν ο μεγαλύτερος λυρικός της αρχαιότητας.

Μούρτις ή Μυρτώ:

Ηκμασε τον 5ο αιώνα π.Χ. Γεννήθηκε στην Ανηδόνα των Θηβών, πρωτεύουσα και κέντρο πολιτισμού και οικονομικού βίου της Βοιωτίας. Προικισμένη με πολλά προτερήματα τιμούνταν πολύ ως ποιήτρια. Ήταν σύγχρονη του Πίνδαρου που υπήρξε μαθητής της όπως και η Κόριννα. Η ποίησή της βασιζόταν στην τοπική λαϊκή δημιουργία, μύθους και παραδόσεις. Η μνήμη της ποιήτριας διατηρήθηκε και λαμπρύνθηκε από τους συμπατριώτες.

σότερες φορές σε ποιητικό διαγωνισμό. Έγραψε πέντε βιβλία με λυρικά άσματα. Καταγόταν από την Τανάγρα. Οι συμπατριώτες της την τίμησαν με μνημείο σε έξοχη θέση της πόλης.

Αρκαδικές ποιήτριες

Ανύτη: Καταγόταν από την Ταγεία της Αρκαδίας. Ήκμασε το 300 περίπου π.Χ. οπότε οι γλύπτες Κηφισότοδος και Ευθυκράτης κατασκεύασαν το αγαλμά της. Αναγνωρίστηκε από τους τότε και μετά ποιητές.

Από επίγραμμα του Αντίπαρου, βεβαιώνεται ότι την αποκαλούσαν γυναικείο Όμηρο και τα ποιήματά της παραβάλλονταν με κρίνα.

Η ελληνική ανθολογία διέσωσε 22 επιγράμματά της.

Δωρικές ποιήτριες

Μυία: Σπαρτιάτισσα ποιήτρια που έγραψε ύμνους στον Απόλλωνα και την Άρτεμη. Δεν διασώθηκε τίποτα.

Όταν οι Δωριείς κατέκτησαν την Πελοπόννησο, επέβαλαν στον κατακτημένο λαό τα ήθη και έθιμά τους, τους νόμους και τους κανόνες της ζωής τους. Οι Δωριείς δεν ήταν μόνο πολεμιστές, ασχολούνταν και με τις τέχνες και τις επιστήμες. Αναδείχθηκαν πολλοί Δωριείς, κυρίως στην ποίηση, τη μουσική και τη ρητορική. Οι γυναίκες στη Σπάρτη καθώς και τις άλλες δωρικές πολιτείες της Πελοποννήσου ασκούσαν

στην ποίηση, γι' αυτό και ήκμασαν πολλές λυρικές ποιήτριες με περίφημα ονόματα, που διαχωρίζονται σε ποιήτριες της Μητροπόλεως και των αποικιών.

Ποιήτριες της Μητροπόλεως

Μεγαλοστράτη: Σημαντική ποιήτρια της Σπάρτης. Τα ποιήματά της διακρινόταν για την ομορφιά και τη χάρη τους, όπως μας πληροφορεί ο Αλαμάνος, γιατί δεν διασώθηκαν.

ήταν τόσο περίφημα που εκτιμούνταν πολύ στην Αθήνα. Τα παρέβαλλαν με τα ποιήματα του Αλκαίου και της Σαμψώνας και τα τραγουδούσαν στα επίσημα συμπόσια. Δυο μέτρα φέρνουν το όνομα της Πράξιλλας, όχι γιατί τα εφεύρε η ίδια αλλά τα μεταχειριζόταν. Ο γλύπτης Λύσιππος κατασκεύασε χάλκινο αδριάντα της ποιήτριας, τον οποίο χλεύαζε ο αυστηρός ηθικολόγος και πατέρας της εκκλησίας Άρης τιμούνταν στο Άργος και ως Θεός των γυναικών. Κατά τον Λουκιανό για να τιμηθεί η ηρωική πράξη της Τελέσιλλας ο Θεός του πολέμου Άρης τιμούνταν στο Άργος και ως Θεός των γυναικών. Ακόμα, έθαψαν τις γυναίκες που σκοτώθηκαν σε τιμητική θέση και σε όσες σώθηκαν επέτρεψαν να στήσουν αγαλμα προς τιμή του Θεού του πολέμου και για πολυούς αιώνες γινόταν γιορτή στην επέτειο των συμβάντων που ονόμαζαν «Υβριστικά». Τότε, οι γυναίκες ντύνονταν με αντρικά μιάτια και χιτώνες, ενώ οι άντρες με γυναικεία φορέματα και πέπλο.

Κλειταγόρα: Καταγόταν από τη Θεσσαλία ή την Λακεδαίμονα, κατά το Σουίδα. Εζήσε την εποχή του Πεισιστράτου (560-527 π.Χ.) και ως ποιήτρια είχε μεγάλη φήμη. Τα άσματά της ήταν πολύ διαδεδομένα και εκτιμούνταν. Έγραψε όλα τα είδη του ποιητικού λόγου περισσότερο όμως σχόλια. Σε κάποιο σχόλιο υπαινίσσεται για την τότε πολιτική κατάσταση, όταν οι Θεσσαλοί βοήθησαν τους Αθηναίους κατά της τυραννίας.

Πράξιλλα: Καταγόταν από την Σικυώνα. Ήκμασε το 450 περίπου π.Χ. και ήταν γνωστή κυρίως για τα επιγράμματα εκείνα άσματα που άρεσαν στους Έλληνες. Διακρίθηκε και για τους διθυράμβους της με εξάμετρο του «Αδωνι» που επαινέθηκε πολύ από τους αρχαίους. Μερικά από τα άσματά της

Τελέσιλλα: Εζήσε το 510 περίπου π.Χ. και καταγόταν από το Άργος. Ήταν χαρική ηρωικός και τολμηρή πολεμική γυναίκα. Με την τόλμη της και το μεγάλο της θάρρος έσωσε την πατρίδα της. Ο Παυσανίας και ο Πλούταρχος αναφέρουν ότι στον πόλεμο των Αργείων κατά του Κλεομένη και των Λακεδαιμονίων, όταν ο Κλεομένης σκότωσε όλους

τους άντρες και οδήγησε τους Λακεδαιμονίους εναντίον της πόλης, έρημης από άντρες, όλες οι γυναίκες με αρχηγό την ποιήτρια Τελέσιλλα πήραν στα χέρια τα όπλα, πολέμησαν και διέσωσαν την πόλη. Αλλά η φήμη της ως ποιήτριας ήταν ανώτερη της πολεμίστριας για την οποία εκτιμούνταν περισσότερο. Αγάματά της εφίπιαξε ο Νικήταρος. Κατά τον Λουκιανό για να τιμηθεί η ηρωική πράξη της Τελέσιλλας ο Θεός του πολέμου Άρης τιμούνταν στο Άργος και ως Θεός των γυναικών. Ακόμα, έθαψαν τις γυναίκες που σκοτώθηκαν σε τιμητική θέση και σε όσες σώθηκαν επέτρεψαν να στήσουν αγαλμα προς τιμή του Θεού του πολέμου και για πολυούς αιώνες γινόταν γιορτή στην επέτειο των συμβάντων που ονόμαζαν «Υβριστικά». Τότε, οι γυναίκες ντύνονταν με αντρικά μιάτια και χιτώνες, ενώ οι άντρες με γυναικεία φορέματα και πέπλο.

Θάλαρχις: Ποιήτρια από το Άργος, δεν γνωρίζουμε το έργο της αλλά μόνο ότι ο μαθητής του γλύπτη Λυσίππου Ευθυκράτης, κατασκεύασε τον αδριάντα της.

Μυρτώ ή Μοιρώ: Ήταν από το Βυζάντιο, σύγχρονος και φίλη της ποιήτριας Ανύτης (300 π.Χ. περίπου). Έγραψε ερωτικά ελεγεία και ήταν ακόμη λυρική και επική ποιήτρια. Συνέθεσε ένα μεγάλο ποίημα με εξάμετρο «Μνημοσύνη» και ένα ακόμα μεγαλύτερο «Αραί». Φημιζόταν και για ένα ύμνο προς τον Ποσειδώνα. Από τα ποιήματά της διασώθηκαν λίγα. Ο γλύπτης Κηφισότοδος έφτιαξε από πέτρα τον αδριάντα της.

E.P.

Σακκας

Ανανεωμένο και Επώνυμο
γυναικείο ένδυμα

ΚΑΠΛΑΝΗ 15 τηλ. 34442

Η γυναίκα της Σπάρτης Ένας μύθος ανδροκρατικά φτιαγμένος

Υποχρεώθηκε να θανατώ-
νει τους γιούς της αν δειλιά-
ζαν μπροστά στον εχθρό...

Υποχρεώθηκε να σκοτώ-
νει τον γιο της αν δειλιά-
ζαν μπροστά στον εχθρό...

Έτρεχε στο πεδίο της μά-
χης και μετρούσε τις πληγές
των γιών της... ο αριθμός
τους άραγε την τιμούσε ή την
ατίμαζε;

Η μητέρα του Πausanias, έ-
βαλε με το χέρι της την πρώτη
πέτρα στην είσοδο του ναού,
όπου ο γιος της είχε καταφύ-
γει ως ικέτης, για να πεθάνει
της πείνας έτσι καλεσμένος
και ντροπισμένος...

Δίδαξε το «ή ταν ή επί
τας»...

Είναι η γυναίκα της Σπάρ-
της. Είναι αυτή που το στρα-
τιωκρατικό σύστημα την κατα-
σκεύασε έτσι από τα γεννοφά-
σκα της, την διαπαιδαγώγησε
έτσι, ώστε να θεωρεί υποχρέ-
ωσή της προς την πατρίδα να
σκοτώνει τα ίδια της τα παιδιά!

Κι όλα αυτά για να υπηρε-
τήσει καλύτερα την πατρίδα,
για να προσφέρει στρατιώτες,
αφού μόνο αυτή μπορούσε να
κάνει, που θα διασφάλιζαν την
ελευθερία της πατρίδας της.

Για αντάλλαγμα της δόθη-
κε η δυνατότητα να περνάει το
μεγαλύτερο μέρος της ημέρας
στα γυμναστήρια, στις υπαι-
θριες γιορτές, όπως γιορτή
των γυναικωπαίδων, όπου γυ-
μνά αγόρια και κορίτσια γυ-
μνάζονταν μαζί.

Το ίδιο το καθεστώς δημι-
ούργησε μια γυναίκα Σπαρτιά-
τισσα, που άντεξε άκριτα
στους αιώνες ως μύθος, τέ-
τοια που πάνω από όλα βάζει
την πατρίδα και αντέχει στην
φθορά και τον χαμό των αγα-
πημένων προσώπων της στο
πόλεμο για το καλό της πατρί-
δας.

Το σύστημα την κατασκεύ-
ασε έτσι και για αντάλλαγμα...
την οδήγησε στο να απαρνη-
θεί την ανθρώπινη φύση της,
κάνοντας τη μία πολεμική μη-
χανή.

Η γυναίκα της Σπάρτης εί-
ναι η μόνη γυναίκα στην αρχαι-
ότητα που με άνεση κυκλοφο-
ρούσε ελεύθερα στους δρό-
μους και γδύνονταν στις πα-
λαιστρες. Η μόνη που κυκλο-
φορούσε με το πρόσωπο ακά-
λυπτο και μόνο μετά το γάμο
της φορούσε την καθιερωμένη
πανελλήνια καλύπτρα. Όλες
οι γυναίκες φορούσαν τον κο-
ινό δωρικό σχιστό χιτώνα που
στηρίζονταν στους ώμους,
δεν είχε μανίκια και ήταν ανοι-
χτός από τη μια μεριά. Περπα-
τώντας με αυτή την ενδυμασία
εμφανίζονταν γυμνό σε κάθε
βήμα όλο το πλευρό αυτής
που το φορούσε από τον ώμο

Το πώς και το γιατί η ιστορία
γράφτηκε έτσι.
Η γυναικεία οπτική των ιστορικών
δεδομένων

Σπαρτιάτισσα σε επιτύμβια στήλη

μέχρι τη φτέρνα.

Είναι αξιο όμως να δώσου-
με μία εξήγηση της γύμνιας
αυτής, που είχε πολιτικές σκο-
πιμότητες και εξηγητούσε
το στρατοκρατικό καθεστώς.
Προφανώς δεν πρέπει να απα-
τηθούμε και να το θεωρήσου-
με ως πράξη αποδοχής της ε-
λευθερίας της γυναίκας και
της προσωπικότητας, ως προϊ-
όν ελεύθερης βούλησης απο-
δεκτής από μια κοινωνία: Η υ-
ποχρέωση των γυναικών να
γυμνάζονται με τους άντρες
στους στρατώνες και στα γυ-
μναστήρια, η οποία κατ'επίφα-

ση έμοιαζε μετά από μακρο-
χρόνια εθιμική άσκηση της ως
δικαιώμα πλέον(!), υποχρέωνε
τους στρατιωτικούς ηγέτες
για να συμμετέχουν οι γυναί-
κες στις ίδιες ασκήσεις με
τους άντρες, να είναι είναι α-
πηλλαγμένες από τα πολλά
ρούχα.

Εξάλλου, τι κι αν προκα-
λούσε η γύμνια ή το ημίγυμνο,
αφού στην αρχαία Σπάρτη η
κάθε γυναίκα ανήκε στον κάθε
άντρα και ο κάθε άντρας στην
κάθε γυναίκα.

Ο ίδιος ο νομοθέτης, κλή-
θηκε ως αρωγός σε αυτή την

προσπάθεια, υποτάσσοντας
την κάθε πράξη του ατόμου
στην ωφέλεια του συνόλου και
στην διασφάλιση της ανόθευ-
της αναπαραγωγής του Σπαρ-
τιατικού συστήματος. Έτσι, ο
Λυκούργος, διασφαλίζοντας
την αναπαραγωγή και τη γέν-
νηση νέων στρατιωτών, αρτι-
μελών, γερών και άξιων να πε-
θάνουν για την πατρίδα, νομο-
θέτησε ώστε ο προορισμός
της γυναίκας να είναι, να φέ-
ρει στον κόσμο ατσάλένιους
στρατιώτες.

Η πραγμάτωση αυτών των
σκοπών είχε ως αποτέλεσμα,
κανένας να μην ενδιαφέρεται
για τη γύμνια των γυναικών, α-
ντίθετα αυτή να επαινείται. Με
τον τρόπο αυτό, καθέννας μπο-
ρούσε πιο εύκολα να δει με τα
μάτια του πιο σώμα ήταν γερό
και αξιο να φέρει γενναίους
στρατιώτες.

Συχνά στα κείμενα αναφέ-
ρεται ότι ήταν εθιμικός και όχι
μόνον κανόνας, αν ένας ηλι-
κιωμενος άντρας μιας νέας
γυναίκας γνώριζε κάποιον κα-
λό και ωραίο νέο που του άρε-
σε, μπορούσε να τον καλέσει
στο σπίτι του και να τον βάλει
να πλαγιάσει μαζί με την σύζυ-
γό του, με στόχο την τεκνο-
ποιία. Θα ήταν δε περιφανός,
εφόσον μετά την ένωση γεν-
νιόταν ένα παιδί, ότι πρόσφε-
ρε στην πατρίδα ένα τέτοιο
στρατιώτη...

Επιτρέπονταν ακόμη να
νάν άντρα, αν τύχαινε να
αρέσει κάποια νοικοκυρά
μνά ωραίων παιδιών, να
τείνει στον σύζυγό της να
επιτρέψει να κοιμηθεί
της για να φέρει στον
γερά παιδιά, πολύτιμα
πατρίδα.

Για όλους τους παρα-
λόγους, η ελευθερία της
έκκληση θέναν, η μορφή
πορνεία ήταν ανύπαρκτο
Σπάρτη.

Μέσα στην πορεία αλ-
λώς της ανθρωπίνης ιστο-
ρίας υπάρχουν καταγραφές
ποδεικνύουν ότι οι γυναι-
κοί χρησιμοποιήθηκαν στον
πολεμικό σκοπιμότητας.

Εμείς οι γυναίκες
πρέπει να γνωρίζουμε
καλά ότι το κάθε σύστη-
μα και αν λεγόταν, όπου
αν γεννήθηκε η αναπαρα-
γωγή του φύλου τους...

Επιχειρηματολόγησε
θεσμοθέτησε για να τις
έξει σύμφωνα με τις ανά-
γκες του και τις σκοπιμότη-
τες να εξηγηθεί...

Ας σταθούμε κριτικά
ναντι στο ότι το κάθε σύστη-
μα βροντοφωνάζει ότι μας
χρωρεί και μας ωφελεί.

Ας μην ξεχνάμε ότι
ποτέ δεν μας παραχωρή-
σαν και δεν μας χαρίστηκαν.

Η ιστορία μας διδάσκει
πρώτα το σύστημα θέλησε
μας χρησιμοποιήσει και να
σκέφθηκε και βρήκε τους
ποους που θα μας το προ-
σέφερε...

Ας αντισταθούμε στην
θέση που η κάθε μια μας
σε ό,τι φαίνεται αθώο, να
αποκτήσουμε γνώση του
η θέσης μας εδώ και αιώνες
και η ίδια.

Γραμμή

- ♦ σχολικά
- ♦ χαρτικά
- ♦ Είδη δώρων

Μ. Κοτοπούλη 21 & Επικτήτου
(πίσω από το 3ο Λύκειο)
τηλ. 30798 Ιωάννινα

Φυτικά καλλυντικά
Πρωτότυπα δώρα
Μιχ. Αγγέλου 17 - Ιωάννινα
τηλ. 37012

Γευση απο αλατι

αγαπημένες μου φιλενάδες,

είναι νυχτα, μια καλοκαιριακή
νυχτα, υψη, ζεστη, ακουω τα
κυμματα που σκαζουν στην α-
κτι και ο ηχος τους ανταμννει
απ' τις θεορατες λευκες που
τριγυριζουν το μπαλκονακι που
της για να φερε στον
γερά παιδια, πολύτιμα
πατρίδα.

Για όλους τους παρα-
λόγους, η ελευθερία της
έκκληση θέναν, η μορφή
πορνεία ήταν ανύπαρκτο
Σπάρτη.

Μέσα στην πορεία αλ-
λώς της ανθρωπίνης ιστο-
ρίας υπάρχουν καταγραφές
ποδεικνύουν ότι οι γυναι-
κοί χρησιμοποιήθηκαν στον
πολεμικό σκοπιμότητας.

Εμείς οι γυναίκες
πρέπει να γνωρίζουμε
καλά ότι το κάθε σύστη-
μα και αν λεγόταν, όπου
αν γεννήθηκε η αναπαρα-
γωγή του φύλου τους...

Επιχειρηματολόγησε
θεσμοθέτησε για να τις
έξει σύμφωνα με τις ανά-
γκες του και τις σκοπιμότη-
τες να εξηγηθεί...

Ας σταθούμε κριτικά
ναντι στο ότι το κάθε σύστη-
μα βροντοφωνάζει ότι μας
χρωρεί και μας ωφελεί.

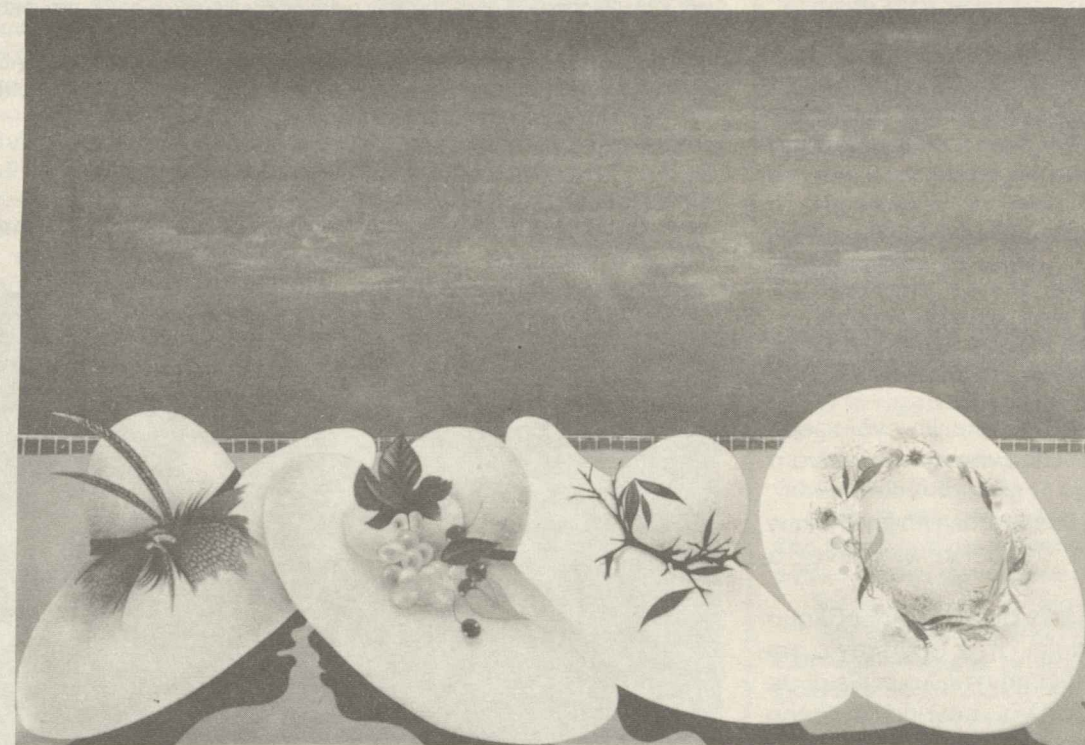
Ας μην ξεχνάμε ότι
ποτέ δεν μας παραχωρή-
σαν και δεν μας χαρίστηκαν.

Η ιστορία μας διδάσκει
πρώτα το σύστημα θέλησε
μας χρησιμοποιήσει και να
σκέφθηκε και βρήκε τους
ποους που θα μας το προ-
σέφερε...

Ας αντισταθούμε στην
θέση που η κάθε μια μας
σε ό,τι φαίνεται αθώο, να
αποκτήσουμε γνώση του
η θέσης μας εδώ και αιώνες
και η ίδια.

εκει μεσα καινούργιοι σποροι
που θα συνεχισουν την υπερο-
χη εξελιξη του κοσμου μας! δι-
πλα τους ηταν οι γιαγιαδες
τους, μια γιαγια που το παχου-
λο σωμα της σ' εκανε να ταξι-
δευεις στο χρονο και να βλε-
πεις τις ατελειωτες ωρες μπρο-
στα στην κουζίνα της και τα γε-
ροδεμενα χερια της σου μιλα-
γαν για ατελειωτα φυλλα σπα-

στολισμενες, χαρουμενες,
σκεφτικες, προσεκτικες, αυ-
στηρες, παιχνιδιαρες, τακτικες
κι οσο τις εβλεπες η μια να
φροντιζει την αλλη ενοιωθες
οτι ο κοσμος συνεχιζει να γυρι-
ζει, οτι ο ηλιος θα ξαναβγει αυ-
ριο να φωτισει τον κοσμο, ενοι-
ωθες οτι ολη η σιγουρια και η α-
σφαλεια βρισκεται στα χερια
αυτων των γυναικων και η ξε-

νακοπιττας που 'χε φτιαξει, για
τα πασχαλινά, χριστουγεν-
νιατικά τσουρεκια που 'χε ζυ-
μώσει και οι χοντροι φακοι στα
γυαλια της σου μιλαγαν για τα
αζουρακια στα σεντονακια της
κορης, της εγγονης, για τα ζι-
λεδακια τα ριγε, για τα γαντα-
κια και τις σκουφιες που 'χαν
τυλιξει τα σγουρομαλα κεφα-
λακια, για τις κουβερτουλες,
για τις δαντελλες που 'χε πλε-
ξει! κι αναμεσα στις μικρουλες
και στις μεγαλες ξεπηδαγον
περηφανες οι μαναδες, λε-
πτες, χαριτωμενες, μελαχι-
νες, ξανθες, καστανες γυναι-
κες, κοντουλες κι αλλες ψηλο-
τερες να καμαρωνουν και ν' α-
πολαμβανουν!

ηταν κι οι τρεις τους ομορφες,

κτησει αυτο που δικαιουται, αυ-
το που της αξιζει! και ειδα οτι οι
γυναικες εχουν μια τεραστια
δυναμη για ομορφια, οντας ο-
μορφες αυτες εκπαιμπουν την
ομορφια τους μεσα απο καθη-
μερινα κι απλα πραγματα που
ολα μαζί συνθετουν τον υπερο-
χο καμπα της ζωης μας! κι ακο-
μα μεσα απ' αυτη μου την ανα-
καλυψη σιγα-σιγα πηραν σαρ-
κα και οστα δεκαδες ομορφα
πραγματα που στολιζουν τη
ζωη μας! ειδα την ομορφια της
φρεσκοπλημενης μπουγαδας,
ειδα τα λευκα σεντονια στη τα-
ρατσα να κυματιζουν και να γι-
νονται λευκα περιστερια και να
γουργουριζουν και να λεν οτι
ΕΙΡΗΝΗ είναι να μπορεις να

θυγαteres, την εγγονη, δυο
μαναδες, τη γιαγια, εγχειρα το
κεφαλι μου πανω στην καυτη
αμμο κι αποκοιμηθηκα, η ψυχη
μου γαληνεψε, κι ειπα ενα με-
γαλο ευχαριστω κι αγαπησα
τον εαυτο μου κι ενοιωσα ετοι-
μη να ανεβω στον μικρο ιππο-
καμπο και να ερθω να σας βρω
ολες εσας και να πουμε οτι ναι
ειναι στ' αληθεια παρηγορια
για μας να ξεροουμε οτι εμαστε
εμεις που ομορφαίνουμε τον
κοσμο, οτι εμαστε εμεις που ε-
χοουμε την τεραστια ικανοτητα
να βαζουμε σε ταξη τα πραγμα-
τα γιατι εμεις μαθαμε πολυ να
ναι να τακτοποιουμε τα κουβα-
δακια μας, να συγγριζουμε και
να καθαριζουμε τα σωτηρια
μας, να ντυνουμε τα βιβλια μας
με τη μπλε κολλα που μοσχο-
μυριζει σχολειο, κι ετσι επειδη
οπως λειει το τραγουδι "ποτε
μικρη ποτε μικρη μεγαλωσες
και πεταξες κλωναρια" μεγα-
λωνουμε κι ακολουθουμε τον
διο τροπο να βαζουμε σε ταξη
τον κοσμο κι ας μην μας αφη-
νουνε, κι ας μην μας μας επι-
στευονται, κι ας μας βαζουν χι-
λιες δυο τρικλοποδιες, κι ας
λεν οτι οι αλλοι τα κανουν κα-
λυτερα κι ας αποφασιζουν για
μας, κι ας νομιζουν οτι ολα τα
καλα καμωμενα εινα απ' αυ-
τους φτιαγμενα, οχι χιλιες φο-
ρες οχι, εμεις κατασαμε καταχα-
μα και πολυ νωρις μα παρα πο-
λυ νωρις φτιαξαμε μικρους κυ-
βους, μικρες μπαλιτσες, μικρα
ανθρωπακια και τα ταιριαξαμε
μια χαρα και τα ειπαμε τα πρα-
γματα με τ' ονομα τους και ξερα-
με απο πολυ νωρις τι παει εκει
και τι παει εδω κι ολα τα σχετι-
κα τα τακτοποιησαμε κι οτι δεν
ξεραμε το μαθαμε εγκαιρα για-
τι εμεις δεν εχουμε χρονο για
χασιμο, καθε λεπτο εινα πολυ-
τιμο, θελουμε να κανουμε πολ-
λα και θελουμε να τα κανουμε
καλα, και θελουμε να 'οι ομορ-
φος ο κοσμος μας, να 'ναι δρο-
σερος, να 'ναι αλατισμενος
γιατι το αλατι της θαλασας,
το αλατι της γης, το αλατι της
ζωης εμαστε εμεις, οι γυναι-
κες του κοσμου, οι γυναικες
της πλσσης, οι γυναικες του
χτες, του σημερα, του αυριο!

καλο καλοκαιρι φιλεναδες μου
απο τη μαρουσκα τη χατζη-
γιαννη

ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ
ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΑΝΑΝΙΑΔΟΥ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Επειδή πρέπει να είστε απαιτητικοί
στην ξενόγλωσσ εκπαίδευση τη δική
σας και των παιδιών σας

28ης Οκτωβρίου 49 Γιάννενα
τηλ. 21695

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ
Ευαγγελία Κλείτσα

Όλα τα επίπεδα
Οπτικοακουστικά Μέσα
Ολιγομελή Τμήματα

Θερινά Τμήματα από 20 Ιουνίου
Χειμερινά Τμήματα: Εναρξη 1/10
Εγγραφές από 10 Σεπτεμβρίου
Γ. ΠΙΝΔΟΥ 12 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ☎ 37414 / 79537

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΕΚΠΛΗΞΗ
για το ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

* Αντιδρωτικά καλύμματα

* Κουκούλες για τις διακοπές

* Ηλιοπροστασίες

* Κουρτίνες πίσω μπαρ μπριζί!!! χωρίς τρύπημα

* Πλαϊνά κουρτινάκια

* Αντιηλιακή κρέμα για το χρώμα

Και ακόμη πολλά - πολλά είδη σε ειδικές τιμές

Τιμές BOMBA στα ελαστικά

ΜΟΝΟ στα αξεσουάρ

ΘΩΜΑΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ναπ. Ζέρβα 28 - 30 τηλ. 33053

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

συμβουλές από τη
διαπολόγο μας

ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

Η παιδική παχυσαρκία, χαρακτηρίζεται ως νόσημα φθοράς του οργανισμού και σχετίζεται με επικίνδυνες καταστάσεις στην τρυφερή αυτή ηλικία, όπως είναι αύξηση της αρτηριακής πίεσης, υψηλή χοληστερόλη, καρδιαγγειακά προβλήματα. Προβλήματα που θα ακολουθήσουν το παχύσαρκο παιδί το οποίο θα γίνει ένας παχύσαρκος ενήλικας με υπέρταση, υπερλιπιδαιμία, με περιττά κιλά που δύσκολα θα τα χάσει.

Παχύσαρκο είναι το παιδί που το βάρος του είναι πάνω από 20 - 30% του ιδανικού, σύμφωνα με το ύψος του, την ηλικία του και την πιθανή δραστηριότητά του, πάχος δερματικής πτυχής.

Η κυριότερη αιτία που οδηγεί στην παχυσαρκία, είναι η υπερβολική λήψη θερμίδων και η μειωμένη κατανάλωση αυτών λόγω καθιστικής ζωής. Να μην ξεχνάμε όμως, και κάποιες καταστάσεις παθολογικές, που μπορούν να οδηγήσουν στην παχυσαρκία. Αυτές είναι: δυσλειτουργία του θυροειδούς, των επινεφριδίων, παρατεταμένη χρήση διαφόρων φαρμάκων. Οι παθήσεις αυτές, μετά από εξέταση παιδιάρου και κλινικό έλεγχο, μπορούν να αποκλειστούν.

Εάν οι γονείς είναι παχύσαρκοι, υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα να γίνουν και τα παιδιά απ' ό,τι αν οι γονείς ήταν αδύνατοι.

Το πάχος στα βρέφη μπορεί να οφείλεται σε παρερμηνεία των γονίων, στα μηνύματά του, π.χ. τσίμα γιατί κλαίει ή γιατί είναι ανήσυχος.

Η αντίζηλια μεταξύ των αδελφών ή η έλλειψη ενδιαφέροντος από τους γονείς, είναι επίσης άλλος ένας λόγος για να οδηγήσουν το παιδί στην παχυσαρκία.

Τέλος, τα ακατάστατα γεύματα, η υπερβολική λήψη γλυκών, μπισκότων, παγωτών, από πατάκια, γαριδάκια, είναι ένας ακόμη λόγος για την παχυσαρκία.

Η παιδική παχυσαρκία, δεν είναι μόνο αισθητικό πρόβλημα, αλλά έχει επιπτώσεις και στην υγεία και στην ψυχολογία του παιδιού. Τα παιδιά αυτά, είναι πιο επιρρεπή στις λοιμώξεις, μερικές φορές παρουσιάζουν κάποια υπηλμία, πόνους στα άκρα, στα ισχία, και όπως αναφερθήκαμε πιο πάνω υπέρταση, αύξηση χοληστερίνης, διαταραχές σακχάρου.

Σιγά - σιγά τα παιδιά αυτά αρχίζουν να απομονώνονται μιας και τα συνομήλικα παιδιά κοροϊδεύουν ή δεν τα κάνουν παρέα, τα πεϊράζουν ή τα σχολιάζουν υποτιμητικά. Όταν πλέον φθάσουμε στην εφηβεία, με τις προσπάθειες για δίαιτα, οδηγούνται στην κατάθλιψη, απομόνωση, θέλοντας σε σύντομο χρονικό διάστημα να χαθούν τα κιλά, υποβάλλονται σε νηστείες, με αποτέλεσμα να βλέπουν την υγεία τους, τα νεύρα τους, και στο τέλος να απογοητευτούν.

Λύση του προβλήματος υπάρχει μόνο κάτω από τις καθοδηγήσεις του διατολόγου και του παιδιάρου, αλλά και καμιά φορά και από παιδοψυχολόγο. Το πρόβλημα, δυστυχώς, δεν αντιμετωπίζεται από την οικογένεια ως ασθένεια, και έτσι αρνούνται να το αντιμετωπίσουν, με τα επακόλουθα που αναφέραμε.

Ο όρος παχύσαρκος ή χοντρός, δεν πρέπει να χρησιμοποιείται, γιατί είναι μειωτικός για τα παιδιά. Καλύτερο είναι να αναφερόμαστε στο παραπάνω βάρος.

Αντιμετωπίζουμε την παχυσαρκία με ειδική διατροφή από διατολόγο, μην αφήνεται ένα παχύσαρκο παιδί να γυμνάζεται για να χάσει τα παραπάνω κιλά, του επιβαρύνεται την καρδιά, αφήστε να χαθούν λίγα κιλά πρώτα, και μετά, με τις συμβουλές του παιδιάρου, μπορεί να αρχίσει να θλείται.

Να θυμάστε: Η παιδική παχυσαρκία πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ασθένεια, και όσο γρηγορότερα θεραπευτεί, τόσο το καλύτερο για το παιδί και την μετέπειτα ζωή του.

Καρολίνα Καπόγλου
κλινικός διατολόγος - διατροφολόγος

Καρολίνα Καπόγλου

*Η ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΚΑΠΟΓΛΟΥ είναι Κλινικός Διατολόγος Διατροφολόγος, διευθυντριά του Κέντρου Διατολογικής Υποστήριξης και Μεταβολικού Ελέγχου.

Για να σας δώσουμε υπεύθυνες απαντήσεις στο πρόβλημά σας, στείλτε στην εφημερίδα για την Διατολόγο, το πρόβλημά σας, την ηλικία, βάρος, επάγγελμα, ύψος, τροφικές προτιμήσεις ή απέχθειες, τύπος γευμάτων.

ΕΠΟΧΕΣ
ΕΝΑΣ ΟΛΟΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΑΣ
για τις αναγνώστριες της εφημερίδας
έκπτωση 10%
είδη διακόσμησης - φωτιστικά - μικροέπιπλα
Χαριλάου Τρικούπη 32-36 τηλ.21484-Ιωάννινα

Τα φυτό
μας

Ορτανσία
Hydrangea macrophylla
Οικ. Saxifragaceae

I. Γενικά:

Φυτό δημοφιλές στη χώρα μας. Η καλλωπιστική της αξία οφείλεται κυρίως στα εντυπωσιακά άνθη της, που είναι σφαιρικές κεφαλές στις κορυφές κάθε βλαστού. Το χρώμα των ανθών είναι κυρίως ροζ ή μπλε και πολύ σπάνια λευκό.

Σε περιοχές με ήπιο χειμώνα, καλλιεργείται σε εξωτερικούς χώρους κατευθείαν στο έδαφος των κήπων ή σε μεγάλα δοχεία, που τοποθετούνται σε κήπους, βεράντες, μπαλκόνια κ.λπ.

Σαν φυτό εσωτερικών χώρων εμφανίζεται ανθισμένη κυρίως την Άνοιξη. Μετά την άνθιση συνήθως διατηρείται σε εξωτερικούς χώρους. Το χειμώνα ρίχνει τα φύλλα της.

II. Πολλαπλασιασμός: Πολλαπλασιάζεται με μοσχεύματα (κορυφής ή όχι) την Άνοιξη.

III. Απαιτήσεις σε περιβάλλον:

Φως: Έντονο φως. Τα φυτό δεν πρέπει να εκτίθενται κατ' ευθείαν στον ήλιο.

Θερμοκρασία: Κάτω από 15 βαθμούς Κελσίου για να διατηρείται ανθισμένη όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο. Αντέχει μέχρι και 10 βαθμούς κάτω από το μηδέν.

Σχετική υγρασία: Κανονική μέχρι υψηλή (60-90%).

Εδαφικό μείγμα:

α. Καστονόχωμα 100% ή ερεϊκόχωμα 100%.

β. Καστονόχωμα ή ερεϊκόχωμα 3 μέρη.

κουμαρόχωμα 1 μέρος.

γ. Καστονόχωμα ή ερεϊκόχωμα 3 μέρη.

Τύρφη 1 μέρος.

δ. Τύρφη 3 μέρη.

περλίτης ή άμμος 1 μέρος.

IV. Καλλιεργητικές φροντίδες:

Πότισμα: Συχνά αλλά με λίγη ποσότητα νερού, κατά την περίοδο ανοίξης - φθινοπώρου. Το χειμώνα πολύ αραιά πότισμα. Είναι φυτό εξαιρετικά ευαίσθητο στην περίσσεια υγρασίας εδάφους.

Λίπανση: Την περίοδο ανοίξης - καλοκαιριού κάθε 20-30 μέρες με θειική αμμωνία ή νιτρική αμμωνία για τις ποικιλίες που δίνουν άνθη χρώματος μπλε και με πλήρη λιπάσματα για τις ποικιλίες που δίνουν άνθη χρώματος ροζ.

Αλλαγή γλάστρας: Κάθε χρόνο, την άνοιξη, πριν από την εμφάνιση των νέων φύλλων.

Κλάδεμα: Κατά την αλλαγή της γλάστρας γίνεται και κλάδεμα. Αφαιρούνται οι βλαστοί που άνθισαν τον προηγούμενο χρόνο.

E.P.

η
συνταγή μαςπαγωτό
από γιανούρι
και λεμόνι

(για 6 ως 7 άτομα)

2,5 dl χυμό λεμονιού
250 γρ. ζάχαρη άχνη
3dl γιανούρι βελουτέ
σεδάκια γιανούρι περίπου
3 κουταλιές της σούπας
κρέμα γάλακτος.

Το χυμό του λεμονιού φτιάχνετε περνώντας στο ποχυμωτή λεμόνια κομμένα στα τέσσερα και ξεφλουδισμένα. Ετοιμάζετε το γιανούρι και την κρέμα γάλακτος σε μπώλ. Προσθέτετε τη ζάχαρη άχνη - σιγά σιγά - ανακατεύοντας μέχρι να λειπώσει. Προσθέστε το χυμό λεμονιού. Ανακατέψτε για λεπτά. Βάλτε το μείγμα στο παγωτομηχανή (εάν δεν έχετε, βάλτε σ' ένα σκεύος ψευδοψύξης και στη συνέχεια βάλτε το στη κατάψυξη).

Παγωτό
ακτινιδίου

4dl χυμό ακτινιδίου
1 κουταλιά της σούπας
μό λεμόνι
150 γρ. ζάχαρη άχνη
1/8 του λίτρου νερό

Βάλτε το νερό σε μια κατσαρόλα. Προσθέστε τη ζάχαρη σιγά - σιγά. Βράστε κομμάτια για ένα λεπτό. Βγάλτε το από τη φωτιά και φέρετε το να κρυώσει. Προσθέστε το χυμό του ακτινιδίου και το χυμό λεμονιού. Ανακατέψτε. Βάλτε το μείγμα στο παγωτομηχανή, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα σκεύος ψευδοψύξης. Μόλις κρυώσει, βάλτε το στο μίξερ για να γίνει το παγωτό πιο αφράτο ρίχνοντας μια κουταλιά σούπας ρούμι άσπρο.

για τα παιδιά μας

ΠΑΙΔΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Γράφει η ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΛΕΟΝΤΙΤΣΗ - ΓΙΑΝΝΗ

Μουσείο είναι ένα μη κερδοσκοπικό, μόνιμο ίδρυμα, στην υπηρεσία της Κοινωνίας και της εξέλιξης της, ανοικτό στο κοινό. Το Μουσείο αποκτά, συντηρεί, ερευνά, συνδυάζει και εκθέτει, με σκοπό τη μελέτη, εκπαίδευση και ψυχαγωγία, τις υλικές μαρτυρίες του ανθρώπου και του περιβάλλοντός του.

(Άρθρο 3 του καταστατικού του ICOM).

Το Παιδικό Μουσείο είναι ένα Μουσείο ειδικά φτιαγμένο για παιδιά. Εκεί όλα τα εκθέματα είναι στη διάθεση των παιδιών. Μέσα σ' ένα σπίτι π.χ. του περασμένου αιώνα, μπορούν να ντυθούν με ρούχα εκείνης της εποχής και να μαγειρέψουν με τα παλιά σκεύη. Τέτοι, γνωρίζουν από κοντά τον τρόπο ζωής άλλων εποχών. Την ίδρυση ενός τέτοιου

συνεργασίας με την τοπική Χ.Ε.Ν. (Αράπη 1).

Η Χ.Ε.Ν. είναι μια διεθνής οργάνωση με μεγάλη κοινωνική και πολιτιστική προσφορά.

Η Χ.Ε.Ν. Ιωαννίνων, στα πλαίσια των εκπαιδευτικών της προγραμμάτων και στην προσπάθειά της να προσφέρει στα παιδιά της πόλης ευχάριστη και δημιουργική απασχόληση, υιοθέτησε το πρόγραμμα «Εκπαιδευτικά Προγράμματα στα Μουσεία» και σε συνεργασία με το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο οργάνωσε εκπαιδευτική «εργηνητική». Το πρόγραμμα αυτό διεκπεραιώθηκε από τον Μάιο 1993 έως τον Μάρτιο 1994 στη Χ.Ε.Ν. Ιωαννίνων και στα Μουσεία της πόλης. Σύμβουλοι - εκπαιδευτές εκ μέρους του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου ήταν οι παιδαγωγοί: Σοφία Ρωκ-Μελά-Βελόνη, υπεύθυνη σχεδια-

συνεργασίας με την τοπική Χ.Ε.Ν. (Αράπη 1).

Η Χ.Ε.Ν. Ιωαννίνων, στα πλαίσια των εκπαιδευτικών της προγραμμάτων και στην προσπάθειά της να προσφέρει στα παιδιά της πόλης ευχάριστη και δημιουργική απασχόληση, υιοθέτησε το πρόγραμμα «Εκπαιδευτικά Προγράμματα στα Μουσεία» και σε συνεργασία με το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο οργάνωσε εκπαιδευτική «εργηνητική». Το πρόγραμμα αυτό διεκπεραιώθηκε από τον Μάιο 1993 έως τον Μάρτιο 1994 στη Χ.Ε.Ν. Ιωαννίνων και στα Μουσεία της πόλης. Σύμβουλοι - εκπαιδευτές εκ μέρους του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου ήταν οι παιδαγωγοί: Σοφία Ρωκ-Μελά-Βελόνη, υπεύθυνη σχεδια-

συνεργασίας με την τοπική Χ.Ε.Ν. (Αράπη 1).

Η Χ.Ε.Ν. Ιωαννίνων, στα πλαίσια των εκπαιδευτικών της προγραμμάτων και στην προσπάθειά της να προσφέρει στα παιδιά της πόλης ευχάριστη και δημιουργική απασχόληση, υιοθέτησε το πρόγραμμα «Εκπαιδευτικά Προγράμματα στα Μουσεία» και σε συνεργασία με το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο οργάνωσε εκπαιδευτική «εργηνητική». Το πρόγραμμα αυτό διεκπεραιώθηκε από τον Μάιο 1993 έως τον Μάρτιο 1994 στη Χ.Ε.Ν. Ιωαννίνων και στα Μουσεία της πόλης. Σύμβουλοι - εκπαιδευτές εκ μέρους του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου ήταν οι παιδαγωγοί: Σοφία Ρωκ-Μελά-Βελόνη, υπεύθυνη σχεδια-

Μουσείου στην Ελλάδα έχει ως στόχο το να Ελληνικό Παιδικό Μουσείο.

Το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο ιδρύθηκε το 1987 στην Αθήνα (Δημητριάδου 7-9). Είναι ένα μη κερδοσκοπικό σωματείο, και καθώς λέει στη διακήρυξη του, σκοπό έχει να βοηθήσει όλα τα Ελληνόπουλα, καθώς και αυτά με ειδικές ανάγκες, από προσχολικής ηλικίας, να ανακαλύψουν τις κρυφές δυνατότητές τους. Οργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα σε όλα σχεδόν τα Μουσεία της Αθήνας και σε ορισμένα άλλων πόλεων. Οργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα και σε κάθε άλλο χώρο που έχει ενδιαφέρον από πλευράς επιστημονικής, τεχνολογικής, περιβαλλοντικής, ώστε τα παιδιά να μάθουν τα μυστικά του φυσικού και τεχνητού κόσμου παίζοντας, διασκεδάζοντας και εφευρισκοντας ελεύθερα.

Τα πλαίσια των δραστηριοτήτων του και στην προσπάθειά του να απλωθεί σε όλη τη χώρα η ιδέα της ενεργούς συμμετοχής των παιδιών στα Μουσεία, το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο οργανώνει σεμινάρια εκπαίδευσης «εργηνητικών». Οι «εργηνητικές» είναι κυρίως εκπαιδευτικοί, αλλά προπάντων, άτομα ευαίσθητα στην παιδεία. Είναι αυτοί που οργανώνουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα σε κάθε μουσειακό χώρο.

Στα Ιωάννινα οι στόχοι και τα προγράμματα του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου υλοποιήθηκαν σε

μοιά - προγραμματισμού του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου και Μπέλλα Μουρατιάν- Μάσα, υπεύθυνη για εκπαιδευτικά προγράμματα του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου.

Το σεμινάριο ολοκληρώσαμε εξ άτομα, μέλη της Χ.Ε.Ν. Πραγματοποιήσαμε εκπαιδευτικά προγράμματα στο Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης για παιδιά 9-12 ετών και στο Λαογραφικό Μουσείο «Κώστας Φροντζός» για παιδιά προσχολικής ηλικίας και Πρώτης - Δευτέρας τάξης του Δημοτικού Σχολείου. Η ανταπόκριση των παιδιών υπήρξε συγκινητική.

Πιστεύουμε ότι το παιδί διαφέρει από τον ενήλικα στον τρόπο που μαθαίνει και γι' αυτό πρέπει να διδάσκει διαφορετικά. Τα παιδιά έρχονται στο χώρο να δουν, να σκεφθούν, να παίξουν, να πειραματιστούν, να ερευνήσουν. Έτσι, χρησιμοποιώντας τις αισθήσεις τους και περισσότερο την αφή, εξελίσσουν την αντίληψή τους με άμεσο αποτέλεσμα τη μάθηση. Μια παλιά Κινέζικη παροιμία συνοψίζει τη φιλοσοφία του Παιδικού Μουσείου λέγοντας:

Ακούω και ξεχνώ
Βλέπω και θυμάμαι
Κάνω και καταλαβαίνω
Η χρήση του Μουσείου μαθαίνεται σιγά - σιγά και από τη μικρή ηλικία και αν πάει κάποιος στο Μουσείο μικρός, επιστρέφει και ως μεγάλος. Χρειάζεται να σταματήσει να είναι χώρος απωθητικής και απρόσιτης για τα παιδιά. Η

της πόλης μας για παιδιά 4-12 ετών βάσει προγράμματος, που ανακοινώνεται εγκαίρως από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Τα Μουσεία στην πόλη και τα προγράμματα των Ιωαννίνων είναι:

1. Αρχαιολογικό Μουσείο. Στην κεντρική πλατεία (πάρκο).

2. Λαογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων «Κώστας Φροντζός» (της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών), στην οδό Μιχαήλ Αγγελού αριθ. 42.

3. Δημοτικό Μουσείο Ιωαννίνων (τάξι Ασλάν Πασά), στο Κάστρο της πόλης.

4. Μουσείο Κερίνων Ομοιωμάτων Βρέλλη, στην κοινότητα Μπιζανίου Ιωαννίνων.

5. Μουσείο προεπαναστατικής περιόδου (Αλή Πασά), στο Νησί της λίμνης των Ιωαννίνων.

Η Ομάδα μας, προς το παρόν, πραγματοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα στο Αρχαιολογικό Μουσείο και στο Λαογραφικό Μουσείο της πόλης μας, με στόχο να επεκταθεί και στα υπόλοιπα.

Είμαστε η χώρα με τα περισσότερα Μουσεία (κατ' αναλογία πληθυσμού), αλλά που λιγότερο τα επισκεπτόμαστε και πολύ λιγότερο τα παιδιά μας.

Οι προηγούμενες γενιές μας έδωσαν το υλικό για τα Μουσεία. Η σημερινή γενιά μπορεί να βρει τρόπους να χρησιμοποιήσει αυτή την προσφορά.

* Η Ελισάβετ Λεοντίτση - Γιαννή, είναι μέλος της «Ομάδας εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα Μουσεία» της Χ.Ε.Ν. Ιωαννίνων.

Η συγγνώμη

Σε όλους μας έχει τύχει να δούμε στο σπίτι κάποιον φίλων μας, στο δικό μας, σε κάποια παιδική χαρά, σε κάποιο μαγαζί, στο δρόμο ή οπουδήποτε αλλού, κάποιον έξαλλο γονέα να έχει κυριολεκτικά αρπάξει το παιδάκι του από το χέρι, να το επιπλήττει έντονα και να απαιτεί απ' αυτό να ζητήσει συγγνώμη για κάτι που έκανε. Το παιδί συνήθως αρνείται να το κάνει και η συνέχεια πολλές φορές είναι οδυνηρή.

Παρακολουθώντας μια τέτοια σκηνή, έχουμε την αίσθηση πως ο γονέας αυτός πιστεύει τη συγκεκριμένη στιγμή ότι δίνει εξετάσεις στον κοινωνικό περίγυρο και αισθάνεται μάλιστα περήφανος, γιατί κάνει το καθήκον του, αφού δεν επιτρέπει στο παιδί του να κάνει ό,τι θέλει, αλλά κάνει τα πάντα για να του σπάσει τον τσαμπουκά.

Γιατί όμως το παιδί μας δε ζητάει συγγνώμη; Πώς θα το μάθουμε να ζητάει συγγνώμη;

Το παιδί μας δε θα μάθει ποτέ να ζητάει συγγνώμη αν το ίδιο δε ζητήσει συγγνώμη (οικογενειακό - σχολικό), που η συνεννόηση, η κατανόηση και η συγγνώμη είναι τρόπος ζωής.

Αλήθεια, εμείς οι μεγάλοι ζητούμε εύκολα συγγνώμη από κάποιον;

Ζητούμε συγγνώμη από το παιδί μας όταν έχουμε κάνει λάθος ή επιμένουμε πως έτσι έπρεπε να κάνουμε, παρόλο που στο βάθος καταλαβαίνουμε ότι κάναμε λάθος;

Δεν σφάζουμε εμείς ποτέ;

Ας κάνουμε τον απολογισμό μας για να δούμε πόσες φορές ζητήσαμε συγγνώμη από το παιδί μας, αλλά και από τους ανθρώπους του περιβάλλοντός μας.

Γιατί όμως εμείς δε μάθαμε να ζητάμε συγγνώμη; Μα, απλούστατα, γιατί κι εμείς μεγαλώσαμε σ' ένα περιβάλλον που θεωρούνταν προσβλητικό να ζητούν συγγνώμη οι μεγάλοι μεταξύ τους, και πολύ περισσότερο να ζητούν συγγνώμη από ένα παιδί.

Τι πετυχαίνουμε όμως επαναλαμβάνοντας την ίδια συμπεριφορά;

Δυστυχώς, πετυχαίνουμε να διαιωνίζουμε αυτή τη νοοτροπία. Πετυχαίνουμε δηλαδή το αντίθετο από αυτό που νομίζουμε.

Φυσικά όλοι μας καλυπτόμαστε κάτω από τον μανδύα της γονικής αγάπης και φροντίδας και μάλιστα κάτω από τον καθημερινό μας αγώνα και την αγωνία μας να μη λείψει από το παιδί μας τίποτα.

Μα το παιδί μας δεν έχει ανάγκη μόνο από υλικά αγαθά.

Δεν έχει ανάγκη από ένα μεγάλο σπίτι με πολυτελή έπιπλα που επιβάλλεται να μην τα αγγίζει. Δεν έχει ανάγκη από περιουσία που μεθαύριο θα του εξασφαλίσει μια άνετη ζωή.

Στο παιδί μας συμβαίνει κάτι σημαντικό και ανεπανόληπτο. Κάθε μέρα, κάθε ώρα, κάθε στιγμή, οικοδομείται η προσωπικότητά του και κάθε λιθαράκι που μπαίνει στραβά είναι δύσκολο ή και ακατόρθωτο να ταχτοποιηθεί αργότερα.

Κάθε μελανό αλλά και κάθε χαρούμενο χρώμα μένει ανεξίτηλο και σηματοδοτεί την προσωπικότητά του, για όλη του τη ζωή.

Γι' αυτό έχει πρωταρχική ανάγκη να του δείχνουμε την αγάπη μας, γιατί αυτή τρέφει την παιδική ψυχή και αποτελεί βασική προϋπόθεση για ένα αυριανό ισορροπημένο άτομο.

Έχει ανάγκη να κουβεντιάσουμε μαζί του και να το καταλαβαίνουμε. Έχει ανάγκη να το σεβόμαστε, να μην το προσβάλλουμε, αλλά κι αν τύχει να το κάνουμε, να μπορούμε να παραιτούμε τον εγωισμό μας και να του ζητούμε συγγνώμη, εξηγώντας του πως καταλαβαίνουμε ότι φερθήκαμε λάθος, αλλά φταίει η κόυραση ή ο εκνευρισμός που έχουμε τον τελευταίο καιρό. Να είμαστε σίγουροι πως αν παραδεχόμαστε τα λάθη μας το παιδί θα μας καταλαβαίνει.

Προσέχτε όμως!

Δεν πρέπει να είμαστε επιπόλαιοι, βασίζομενοι στη μαγική λέξη της συγγνώμης, γιατί τότε η συγγνώμη θα είναι χωρίς νόημα.

ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΛΕΝΤΖΗ - ΚΥΡΙΑΖΗ

Η φωλιά μας

προσχολικός σταθμός

Συν/σμος Σεισμοπληκτών Ιωαννίνων

τηλ. 41056

Οιδανικός χώρος για να περάσει το πειρίκι σας όμορφα και δημιουργικά τα πρώτα ξηγνίσια και τρυφερά του χρόνου.

υπεύθυνη νηπιαγωγός

Βάσω Πασιά - Γίτσα

Baby chic

προϊκα μωρού

κούνιες

καροτσάκια

Κ. Φρόντζου 7 Ιωάννινα τηλ 71436

ROZALI
Εσώφρουσα Ποιοτελεία
Γυναικεία - Ανδρικά
Κ. Φρόντζου 9
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Οι πρώτες μέρες στον παιδικό

Μαμά, σε παρακαλώ, μη φύγουμε ακόμα θέλω να παιζω κι άλλο.

-Κοίττα, κοίττα, τι έφτιαξα σήμερα!

Κι ο πιτσιρικάς δείχνει χαρούμενος το έργο τέχνης στους γονείς του.

Ωρα μεσημεριού κι ο παιδικός σταθμός αρχίζει να μένει χωρίς τους ζωηρούς του νοικοκυραίους. Οι γονείς κουρασμένοι βιάζονται. Όμως τα παιδιά τους -προς έκπληξη όλων- δεν λένε και δεν θέλουν να φύγουν. Έχουν περάσει κι άλλο ένα όμορφο πρωινό. Ομαδικά παιχνίδια με φίλους, ελεύθερες συζητήσεις, κουκλοθέατρο, τραγούδια, χορός, χίλιες δυο δραστηριότητες, κατασκευές με χαρτί, πλαστελίνη, διάφορα παράξενα υλικά, υφάσματα, κουμπιά, χάντρες, βοτσαλίκια, και νάτα έτοιμα τα πρωτότυπα κολλάζ. Ένα ολόκληρο πρωινό στο δικό τους χώρο, εκτονώθηκαν, ηρέμησαν, δημιούργησαν. Κι όταν έρχεται το μεσημέρι δεν έχουν χορτάσει ακόμη, δεν κουράστηκαν, δεν βαρέθηκαν. Θέλουν να μείνουν κι άλλο, κι άλλο....

Ποιος, αλήθεια από τους γονείς πίστευε πως εκείνο το παιδάκι των 3 χρόνων που έσφιγγε τη μαμά του από το λαιμό και ήταν κολημένο και γαντζωμένο πάνω της για να μην αποχωριστεί θ' αρνιόταν σήμερα να πάει σπίτι του;

Και κάποιοι μπαμπάδες θα θυμούνται ακόμη τον γυιόκα τους να τους κρατά σφιχτά από τα γόνατα χωρίς να μπορούν να κάνουν ούτε ένα βήμα.

Σίγουρα οι πρώτες μέρες του παιδιού στον Π.Σ. είναι δύσκολες. Αποχωρισμός από τα αγαπημένα πρόσωπα, γνωριμία με νέο περιβάλλον, άγνωστα πρόσωπα. Και ίσως, αγαπητή γονεΐς, δακρυσμένοι και σεις, ζώντας την αγωνία, την πίεση και την άρνηση του παιδιού σας να παραμείνει στον παιδικό σταθμό θα το παίρνατε σπίτι σας, θα το ηγαλάνετε στη γειτονισσα, στη γιαγιά, στη θεία.

Θα βρίσκατε τέλος πάντων κάποια άλλη λύση αφού οι εργασίες σας δεν σας άφηνε περιθώρια να μένετε εσείς μαζί του. Θα κάνατε, ότι ήταν δυνατόν για να μη το βλέπατε άλλο να κλαίει.

Όμως προτιμήσατε να επιμένετε στη λύση του παιδικού σταθμού αφού σας δι- νόταν αυτή η ευκαιρία και δυνατότητα. Γιατί γνωρίζετε πως το παιδί μπορεί να μάθει περισσότερα πράγματα σ' ένα οργανωμένο παιδαγωγικό χώρο από εκπαιδευμένο προσωπικό που βρίσκεται κοντά του και από τους συνομήλικους φίλους του, απ' ότι μαθαίνει στο σπίτι του. Και είμαστε σίγουροι από την εμπειρία της δουλειάς μας και την αντιμετώπιση ποικίλων περιπτώσεων προσαρμογής των παιδιών, πως, το χρονικό διάστημα για να συνηθίσουν το νέο "σπίτι τους" να γνωρίσουν και ν' αγαπήσουν τη νέα τους "οικογένεια" είναι πολύ μικρό. (1-2 εβδομάδες.)

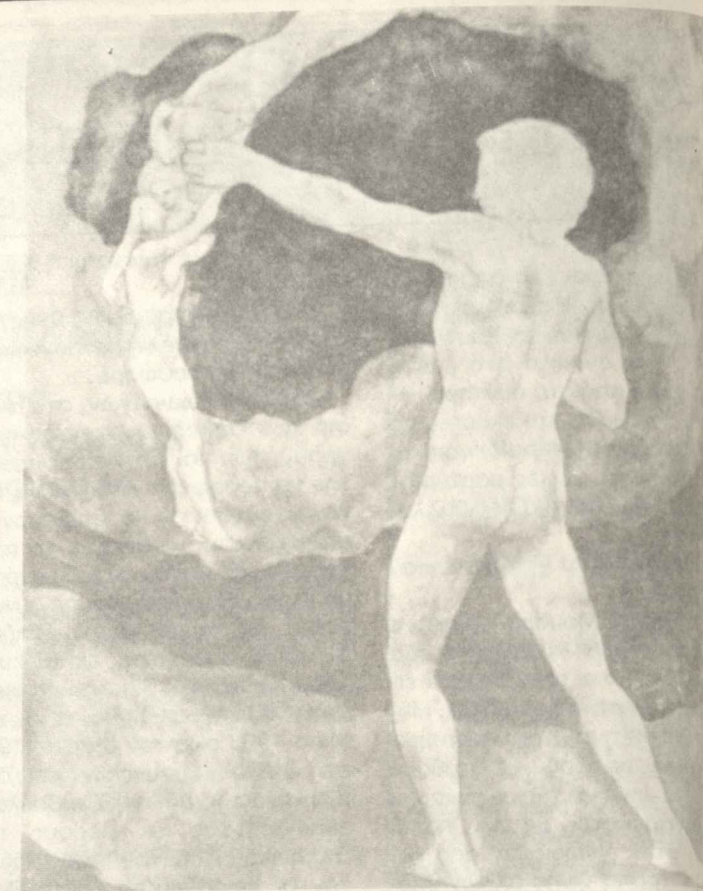

Η δική, σας σταθερή στάση και εκτίμηση απέναντι στον Π.Σ., η σωστή προετοιμασία και συζήτηση με το παιδί για τον παιδικό σταθμό χωρίς ιδιαίτερα ωραιοποιημένες εικόνες γι' αυτόν, ούτε βέβαια η χρησιμοποίηση του σαν μέσο εκφοβισμού, η αποφυγή συστημικών εκδηλώσεων μπροστά στο παιδί, η στενή συνεργασία και γνωριμία των γονέων με το προσωπικό, κάποια ολιγόωρη παραμονή των γονέων μαζί με το παιδί τους στους χώρους του Π.Σ. είναι μεριανά στοιχεία που βοηθούν στην ανώδυνη προσαρμογή

του παιδιού.

Ετσι σύντομα, ο πρωινός αποχωρισμός θάναι μόνο χαμόγελα, φιλήματα. Και μόνο όταν θα βλέπουμε τα παιδιά μας να μεγαλώνουν και να φεύγουν από την αγκαλιά μας θα θυμόμαστε τότε... που προσπαθούσαμε να κρύψουμε το δικό μας δάκρυ καθώς λέγαμε τρεμουλιαστά -μη κλαίς παιδί μου θαρθώ γρήγορα να σε πάρω. Και κρυφοκτυτάζαμε πίσω από το τζάμι το παιδί μας που χανότανε τρέχοντας στο δικό του κόσμο των παιχνιδιών, των πουλιών, των αναζητήσεων.

Και είμαστε σίγουροι πως έχετε διαπιστώσει ό- σοι γονείς έχετε τα παιδιά σας στους Π.Σ. και όσοι α-

τα παιδιά

του ΧΑΛΙΑ ΓΚΙΜΠΡ

Και μια γυναίκα που κρατούσε ένα μωρό στην αγκαλιά της είπε. Μιλάει μας για τα παιδιά.

Κι εκείνος είπε.

Τα παιδιά σας δεν είναι παιδιά σας. Είναι οι γιοί και οι κόρες της ζωής σας για τη ζωή.

Ερχονται στη ζωή με τη βοήθεια σου, αλλά όχι από σου, και μ' όλο που είναι μαζί σου, δεν γίνονται σε σου.

Μπορείτε να τους δώσετε την αγάπη σας, αλλά όχι όμως και τις ιδέες σας.

Γιατί αυτά έχουν τις δικές τους ιδέες. Μπορείτε να στεγάζετε το σώμα τους, όχι όμως και την ψυχή τους.

Γιατί η ψυχή τους κατοικεί στο σπίτι του αόρι- που ζοΐς όταν μπορείτε να επικοινωνείτε, ούτε στα όνειρά σας.

Μπορείτε να προσπαθήσετε να τους μοιάσετε, αλλά μη χορεύετε να κάνουν αυτά να σας μοιάσουν.

Γιατί η ζωή δεν πηγαίνει προς τα πίσω και δε σταματά στο χέρι.

Ζοΐς ζείτε τα τόξα απ' όπου τα παιδιά σας οα ζωτταρά βέβη θα τινάξουν μπροστά.

Ο τοξότης βλέπει το σημάδι πάνω στο μονοπάτι του άπειρου, και οα οα χίζει με τη δύναμη του ώστε τα βέλη του να τινάξουν χορτά και μακριά.

Το δόχιομα σας στο χέρι του τοξότη ας είναι για σας χαρά.

Γιατί όπως αυτός αγαπά τα βέλη που πετούν, έτσι αγαπά και τα τόξα που είναι σταθερά.

SCUOLA ITALIANA
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
Υπεύθ. Σπουδών **ΛΙΑΝΑ ΤΖΙΟΒΑ**
ΕΙΔΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
χειμερινά και καλοκαιρινά εντατικά τμήματα
Ν. Ζέρβα & Σαλαμάγκα 1 τηλ. 7718
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΒΙΟΛΕΤΑ ΜΠΟΥΣΔΡΗ

πολιτισμός

Κώστας Κρυστάλλης 100 χρόνια από τον δάματτα του

της ΕΥΑΣ ΧΑΛΑΤΣΑ

Κρυστάλλης το τραγούδι σου στέκουν
το ηχολογούν
και του καιρού το πέρασμα και των
ωρών οι γύροι.

Τόχιες πρωτομάστορα, μ' όλη
τη μαστορία σου.

Μ' αυτά τα λόγια θ' απαντήσει ο Παλαμάς σ' αυτούς που θα δουν το Κρυστάλλη μνηστή της δημοτικής μας ποίησης.

Αλλοι θα τον πουν σύγχρονο θεό- κριτο παίρνοντας αφορμή από την ειδική μορφή της ποιή- σης του.

Γεννήθηκε το 1894 στο Τουρκοκρατούμενο τότε, βλαχόχωρι Συρράκο της Ηπείρου. Ήταν ο πρωτότο- κος γιος απ' άλλα 4 παιδιά του Δημήτρη Κρυστάλλη.

Είναι ένα παιδί ζωηρό, με μι- κρά ευστοφία μάτια, με α- ντιληψη, μνήμη και περιέρ- γεια. Με αγάπη στους θρύ- λους, στα παραμύθια και τα τραγούδια.

Με πρώιμη ζωτικότητα, που για όλα ρωτάει και όλα θέλει να τα μαθαίνει.

Το 1906 είναι 12 χρονών. Θαρρεπε να είναι γι' αυτόν το πιο ξενοιαστό και χαρού- μενο Κολοκαίρι, αφού απο- φοίτησε απ' το δημοτικό.

Μα ήρθε στην οικογένεια το πρώτο πλήγμα. Ο θάνατος της μητέρας.

Το σπίτι βυθίστηκε σε πέν-θος. Ο πατέρας στα Γιάννε-να στις δουλειές, και τα ορ-φανά, όλα ανήλικα, στο χω- ρίο.

Μάνα μου, τώρα ρωτάμε για τ' άλλα τα παιδιά σου

που μέρα νύχτα τ' ορφανά κλαίγουνε τη θανά σου

Ρώτα με και για τη μικρή την όμορφη Φανή σου,

Ρώτα με και Μανούλα μου για όλους τους συγγενείς σου.

Όμως παρά τη θλίψη συνεχίζει να διαβάζει απλώς κάθε βιβλίο που πέφτει στα χέρια του και τελειώνει το Ελληνικό σχολείο της Ζωσιμαίας στα ήδη τουρκοκρατούμενα Γιάννενα.

Η φαντασία του έχει τροφοδοτη-θαι με βιώματα με τα οποία ξεπη- δούν οι γλυκύτερες νότες του βου- κολικού τραγουδιού.

Σε ηλικίας 14 χρόνων, ο πατέρας ξαναπαντρεύεται. Η Καλλιόπη, νέα μάνα, κακομεταχειρίζεται τα ορφανά και ο περήφανος Κώστας δοκιμάζει τώρα γεύσεις, απελπι- σίας και απογοητεύσεις.

Γράφει, και όλο γράφει: "Δουλειά, και αμάρτια και Μητριά, Τρεις είναι, οι δηλητηρίασσαι τον βίο μου οδύναι".

Το πρώτο του έργο "Σκίεζ Άδου" που έγραψε ως μαθητής, ήταν σχετικά ατεχνό σαν ποίημα. Το πε- ριεχόμενο όμως ήταν γεμάτο πα- τριωτικό παλμό, και μίσος προς τους Τούρκους.

Όταν οι Τουρκικές αρχές των Ιω- αννίνων το πληροφορήθηκαν, θέ- λησαν να τον συλλάβουν. Ο νεα- ρός ποιητής ειδοποιήθηκε εγκαί- ρως και κατέφυγε στην Αθήνα. Η συγκίνηση, που ο Κρυστάλλης νύ- μιζε ότι θα συναντούσε στην ΕΛΕΥΘΕΡΗ πρωτεύουσα, υπήρξε αναπάντη. Όλοι του οι πόθοι χά-

θηκαν μες τη γενική αδιαφορία. Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

θησαν μες τη γενική αδιαφορία.

Και κατά τη φράση του Παλαμά "Η Ελευθερία Πατρίδα του φέρθηκε πιο σκληρά κι από του Τούρκου την Χώρα".

Γύριζε στους δρόμους με τα τσο- πάνικα ρούχα που φορούσε να ξε- γελάσει τον Τούρκο μη έχοντας λεφτά όχι μόνο περιβολή ν' αλλά- ξει αλλά ούτε για τροφή και ύπνο.

Ξένος ανάμεσα στους Ξένους. Βοήθεια δεν είχε από πούθενά. Καταιγισμός αρνήσεων. Τα εσωτε- ρικά δάκρυα πνίγουν τους λόγους του. Κι' επειδή οι μέρες περνούσαν και η δουλειά δε βρισκόταν, απο-

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Η Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά προκηρύσσει τον 39ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό της για τη συγγραφή παιδικών βι- βλίων. Τα έργα πρέπει να έχουν κλίμα αισιοδοξίας και πί- στης για τη ζωή. Τα βραβεία για το 1994 είναι τα ακόλουθα:

1. Βραβείο Εκδοτικού Οίκου ΕΣΤΙΑ: Δρχ. 150.000

Σύγχρονο κοινωνικό μυθιστόρημα με θέμα: "Ένας έφηβος ζητά συγγραφέα".

2. Βραβείο Εκδοτικού Οίκου ΑΣΤΗΡ εις μνήμη Αλεξ. και Ευαγ. Παπαδημητρίου Δρχ. 200.000.

Μυθιστόρημα με θέμα: "Η Μακεδονία στους αιώνες, μέσα από την Ιστορία, την Τέχνη και τον Πολιτισμό της".

3. Βραβεία Ιερών Μητροπόλεων Νέας Σμύρνης εις μνήμη Τατιάνας Σταύρου, Δρχ. 150.000.

Μυθιστόρημα με θέμα: "Η Απομόνωση Πατρίδας".

4. Βραβείο Κάιτης Μουτάφη εις μνήμη του Γιάννη Μουτά- φη, Δρχ. 150.000.

Μυθιστόρημα με θέμα: "Η Ζωή ενός γιατρού - Στην υπηρε- σία του ανθρώπου".

5. Βραβείο Βασιλικής Τροβά εις μνήμη Διονυσίου Τροβά, Δρχ. 100.000.

Μυθιστόρημα με θέμα: "Ένας Δάσκαλος".

6. Βραβείο ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, Δρχ. 70.000.

Μυθιστόρημα με θέμα από τον κόσμο του ζωικού βασιλεί- ου.

7. Βραβείο Νίκου Κανάκη εις μνήμη Γ. Κυπριωτάκη, Δρχ. 50.000.

Ποίηση για τα παιδιά του Δημοτικού.

8. Βραβείο Λούλας Μαρουλίδου εις μνήμη Λίλης Γιαννά- τσου Δρχ. 70.000.

Θεατρικό έργο για παιδιά.

9. Βραβείο Νίκου Αδαμαντίδη εις μνήμη Τατιάνας Σταύ- ρου, Δρχ. 50.000. Μικρές ιστορίες για παιδιά προσχολικής η- λίκιας.

Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στους Διαγωνισμούς όσων ήδη έχουν βραβευτεί πέντε φορές από την Γυν. Λογ. Συ- ντροφία καθώς και εκείνων που έχουν διακριθεί για το ίδιο κείμενο σε κάποιο άλλο διαγωνισμό είτε στην Ελλάδα είτε στην Κύπρο.

Προθεσμία υποβολής έργων 15.10.1994 σε δύο δακτυλο- γραφημένα αντίτυπα. Απαραίτητο το ψευδώνυμο. Σε κλειστό φάκελλο το όνομα και η διεύθυνση του συγγραφέα.

Διεύθυνση της προετοιμίας: Κα Αγγελική Βαρελά για τη Γυναι- κεία Λογοτεχνική Συντροφιά - Ανδρού 17 - Κηφισσία - 14562

Τηλέφωνα για πληροφορίες : 8080605 και 7700064.

Πόσο σας ενδιαφέρει η σιλουέτα σας & η σωστή διατροφή;

Γνωρίζετε τους κινδύνους της παχυσαρκίας ή της ελ- λειψής βάρους και των αλληπαλίων προσπαθει- ών για αδυνάτισμα ή για πρόσληψη βάρους χωρίς την καθοδήγηση ειδικού;

Η εκμάθηση σωστού και υγιεινού τρόπου διατρο- φής εξασφαλίζει όχι μόνο την αίσθησή σας εμφά- νιση ή την βελτίωση των α- θλητικών σας επιδόσεων, αλλά προλαμβάνει και θεραπεύει πολλές ασθένειες.

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Υπεύθυνη: **ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΚΑΠΟΓΛΟΥ**
Κλινικός διατολόγος-διατροφολόγος
(Σε συνεργασία με το ομώνυμο Κέντρο Αθηνών)

28ης Οκτωβρίου 30, 3^{ος} όροφος, Τηλ. (0651) 38789.

Με το κουπόνι αυτό από 23 Μαΐου έως 8 Ιουνίου έχετε έκπτωση 20% στις δίαιτες & 15% στο τοπικό πάχος και κυτταρίτιδα

Για μια νέα ζωή

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

της ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΤΣΟΥΒΑΛΗ - ΤΣΑΡΟΥΧΗ

Όσο πιο απλές και απερίττες είναι οι εκδηλώσεις μνήμης για τις σημαντικές στιγμές των εθνικών μας αγώνων και για τα πρόσωπα που τις προκάλεσαν, τόσο πιο κοντά στο ύψος, στο χρώμα, στο άρωμα των στιγμών αυτών βρίσκομαστε.

Λίγα λουλούδια, μια προσευχή και σωπή ιώως είναι αρκετές. Δε μεταδίδουν συγκίνηση οι θαυράδεις εκδηλώσεις και οι στομφώδεις πανηγυρικοί.

Ο σεμνός συγγραφέας, ηθογράφος και συλλέκτης γραπτών και προφορικών παραδόσεων του Αγώνα του 1821, ο Γιάννης Βλαχογιάννης, σ' ένα απ' τα διηγήματά του, βλέποντας τις γιορταστικές εκδηλώσεις για την έξοδο του Μεσολογγίου, φωνάζει: «Όχι δεν ήταν έτσι» και διαμαρτύρεται για τη μουσειοποίηση των ηρωικών γεγονότων απ' τους μετέπειτα εορτασμούς. Έχει την πεποίθηση — και επιτρέπει μου να είναι και δική μου πεποίθηση — ότι οι μεγάλες ιστορικές στιγμές δεν μπορούν να αναπαράσταθούν.

Οι απομνημονεύσεις, οι προστάθειες αναβιώσεων, οι σκηνοθεσίες, οι πανηγυρισμοί, οι επισημότητες, κρύβουν ένα ήθος. Διαφορετικό από το ήθος εκείνων των απλών ανθρώπων που δημιούργησαν τα γεγονότα, χωρίς να έχουν συναισθήσει ότι πράττουν κάτι ηρωικό. Εκείνοι έπρεχαν να σώσουν το χρώμα που τους γέννησε, με όποιο τρόπο ο καθένας εδύνατο.

Αυτό το δρόμο του αγώνα, ως φυσικό και αυτονόητο, παρακολούθησαν και οι γυναίκες, μάνες, αδελφές, αγαπημένες, που ανέβαιναν τα βουνά της Πίνδου να προσφέρουν το ελάχιστο και το μέγιστο σ' αυτούς που τόσο βρίσκονταν σε ανάγκη.

Η φιγούρα τους είναι συμπύκνωση της φιγούρας μάνα - ιστορική, μάνα - ευθύνη, μάνα - ευχή, μάνα που κρατά «τα βουνά όρθια» να στέκει ο γιος της».

Μοναδική η εικόνα που δημιουργεί ποικίλα ο Νικηφόρος Βρεττάκος:

«Κι οι μάνες τα κοφτά γκρεμνά σαν Παναγιές τ' ανέβαιναν»

Με την ευχή στον ώμο τους κατά το γιο πηγαίνουν και τις αεριοτραπάλιζε ο άνεμος φορτωμένες κι έλυνε τα τσεμπέρια τους κι έπαιρνε τα μαλλιά τους κι έδεχνε τα φουστάνια τους και τις σπαθοκοπούσε, μ' αυτές αντροπατάγανε, ψηλά, πέτρα την πέτρα κι ανηφορίζαν στη γραμμή, όσο πιο μες στα σύννεφα χάνονταν ορθομέτωπες η μια πίσω απ' την άλλη».

Φαινόμενο μοναδικό: Δε θα μπορούσαν να το προκαλέσουν παρά μόνο οι γυναίκες της Πίνδου, οι εξοικειωμένες στο ζαλίκι και στις δύσβατες πορείες, οι μεγαλωμένες στη στέρηση και την τυράγνια, οι γυναίκες που γεννήθηκαν για να προσφέρουν.

Με αξιορρέπεια, καρτερικότητα, υπακοή, χωρίς τίτλους, η καθημερινή Πίνδα — στον τόπο μας.

Κι όμως, το χρωστάμε στις γυναίκες αυτές, κι ας μη τ' έχουν ανάγκη. Η ανάγκη είναι δική μας.

Είναι απαραίτητη η επαφή

«Αν δεν πηγαίναμε εμείς, ποιος θα πήγαινε; μονολογεί σχεδόν μια ανώνυμη ηρωίδα, θα τους αφήναμε χωρίς ψωμί, χωρίς ρούχα, χωρίς πολεμοφόδια».

Εκδηλώση μνήμης για την προσφορά της Γυναίκας της Πίνδου στον ελληνοϊταλικό πόλεμο του '40 - '41, η σημερινή. Κι εκείνες λείπουν. Προσπαθούμε να τις αναστήσουμε κι ας είναι ζωντανές μερικές. Επρεπε εκείνες να μιλήσουν σήμερα. Σίγουρα θα μας καθήλωναν με την αμεσότη-

μας μαζί τους ως ανανέωση αγωνιστικότητας, ως επαφή με τις ρίζες μας, ως μεταγίγισή ουσιαστικών χυμών ζωής σε μια εποχή στεγνή, που έχουμε ανάγκη από κάτι υψηλό, κάτι αληθινό, κάτι δικό μας, κάτι ελληνικό, και για μας τις γυναίκες, κάτι γυναικείο.

Να αγγίζαμε την άκρη της φουστίας των γυναικών αυτών, για νά 'χουμε το καύχημα πως οδοιπορήσαμε μαζί τους ως τους τόπους «που αγγέλου τον ου-

βασανιστήρια, που θανατώθηκε για να υπερασπίσει τη ζωή».

Ως γυναίκα της Πίνδου, ως Ελληνίδα της Εθνικής Αντίστασης, ως νοικοκυρά, ως αγρότισσα, ως εργάτρια, ως νοσοκόμα, ως δασκάλα, ως επιστήμονας, ως καλλιτέχνη, ξεπερνά την «εθροσση» ύπαρξή της, γίνεται ένα με τους άνδρες ακόμη και στον ένοπλο αγώνα.

Στη διάρκεια της κατοχής ως αξιωματικός, επιτελικός, καθοδηγήτρια, υπεύθυνη μαχήτρια

την αποτυχημένη πορεία της νεργία.

Φώναξε, πάλεψε, πόνεσε, μάτωσε, για να κερδίσει την ταξίωσή της και τη θέση που της έδωσε μέσα στην οικογένεια στο χώρο εργασίας, την κοινωνία γενικότερα.

Σήμερα, στη 10ετία που ακολουθεί το φεμινιστικό κίνημα, ο κύκλος του σπινάλιτος της 10ετίας του '80 — το ζήτημα της ισότητας των δύο φύλων — καταβάλλουν πλέον τις γυναικείες προσπάθειες.

Όχι βέβαια γιατί εξέλειπε ο ρυθμός των ταυγών και βαλς

Και σήμερα, στην Ελλάδα, είναι ελάχιστοι οι παπασαίοι των γυναικών. Και σπάνια δεν τους εμπιστεύονται οι άνδρες διοικητικές θέσεις. Και σπάνια εξακολουθούμε να μην έχουμε ίσες ευκαιρίες στην εργασία και σήμερα, η νοοτροπία της κει.

Είναι αναγκασμένη η γυναίκα να αποδείχνει καθημερινά την αξία της και να ανατρέπεται δυσπιστία και τα εμπόδια.

Όμως σήμερα, είναι συνείδηση πλέον, ότι τα προβλήματα των γυναικών δεν μπορούν να λυθούν, ξεκομμένα απ' τα γενικότερα προβλήματα.

Ετσι, τώρα πια, εμείς οι γυναίκες, διαδηλώνουμε και αγωνιζόμαστε για τα εθνικά θέματα, το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, την Παγκόσμια Ειρήνη.

Ο πόλεμος, η δυστυχία και η εξαθλίωση, εκφράζουν μια σύγχρονη παγκόσμια πραγματικότητα.

Η Βόρειος Ηπειρος, η Ήπειρος, η Κύπρος, η Βοσνία, οι δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, αποτελούν μοναδικά παραδείγματα μιας σύγχρονης παγκόσμιας τραγωδίας.

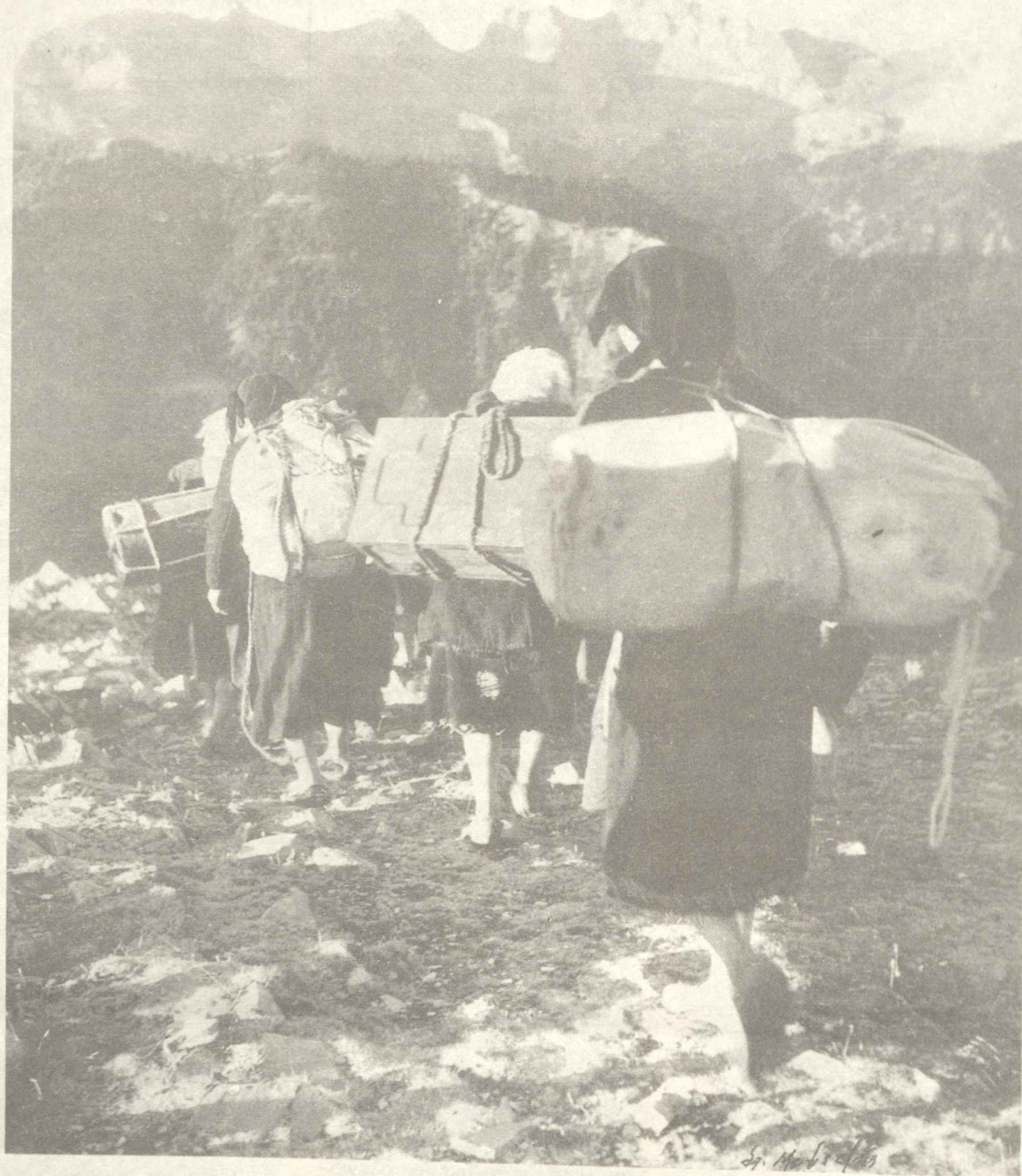
Σ' αυτά προστίβεται και η απειλή οικολογικής καταστροφής και έτσι διαμορφείται — με την κυριαρχία της — η μαζία του όρου διαγράμμιση μέλλον της ανθρωπότητας.

Ο κόσμος μας διασπάζεται σε δύο ζώνες: τη ζώνη ειρήνης και τη ζώνη της σπασίας της ή αλλιώς ζώνη της ρουσίας της πείνας και της ταρράκωσης της ανθρωπότητας, δε μπορεί παρά να είναι η συνειδητοποίηση όλων των ανθρώπων, ανδρών και γυναικών.

Και οι γυναίκες πάντα μεντα.

Γυναίκες της Πίνδου, Γυναίκες της Κύπρου, Γυναίκες της Βορείου Ηπείρου, Γυναίκες Ελλάδας, Γυναίκες του κόσμου. Πάντα Γυναίκες της Πίνδου.

*Ομιλία στη γιορτή των γυναικών της Πίνδου στη Φοινίσσα. Η ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΟΥΒΑΛΗ - ΤΣΑΡΟΥΧΗ φιλόλογος Καθηγήτρια του μαθήματος Κονίτσας.

Φωτογραφία ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΕΝΤΖΗ

τα, που έχει ο λόγος των ανθρώπων που έζησαν τα γεγονότα.

Τα δικά μου λόγια, υποκαθιστούν το λόγο τους με την ψυχρότητα μιας γενιάς ευνοημένης, που δε γνώρισε πόλεμο και στέρηση, που ίσως δεν αισθάνεται και το χρέος που οφείλει σ' εκείνες που ετοίμασαν όσα αυτή απολαμβάνει σήμερα...

Εκδηλώση μνήμης για την προσφορά της Γυναίκας της Πίνδου.

Αυτό καθ' αυτό το γεγονός είναι μοναδικό. Δε συνήθίζεται να τιμάται η γυναίκα — και μάλιστα η απλή, η χωρίς τίτλους, η καθημερινή γυναίκα — στον τόπο μας.

Κι όμως, το χρωστάμε στις γυναίκες αυτές, κι ας μη τ' έχουν ανάγκη. Η ανάγκη είναι δική μας.

Είναι απαραίτητη η επαφή

ρανό και συνομιλούν με τον ήλιο».

Ετσι για να πάρουμε κάτι από την πνοή τους και να κάνουμε παρόν την παράδοσή μας.

Κι έχει μακριά παράδοση η Ελληνίδα στις πράξεις που διαφυλάττουν την εθνική υπερηφάνεια, ανατρέπουν τυράντους ή κόβουν το δρόμο σε άλλους.

Τις γυναίκες — σύμβολα της επανάστασης του 1821, ακολουθεί μια σειρά ολόκληρη, το επώνυμο, αλλά κυρίως το ανώνυμο, πολλές φορές το όπλο στο χέρι, που συμπαραστάθηκε στους αγωνιστές, που έθρεψε επαναστάτες, που κουβάλησε πολεμοφόδια στη ράχη, που παροστάθηκε στις αρρώστιες και τις λαβωματίες, που στήλωσε το θηκό των αγωνιστών, που υπέμεινε

με αυτόματο και οπλοπολυβόλο, τραυματιοφορέας, σύνδεσμος, σαμποτέρ, διαδηλώτρια, μοιράζει την ύπαρξή της είτε παιδούλα είναι, είτε νέα, είτε γριά κυρτωμένη.

Πάντα γυναίκα της ευθύνης. Η μεταπολεμική περίοδος, τα χρόνια της ειρήνης, βρίσκουν τη γυναίκα να αγωνίζεται σ' ένα άλλο πεδίο πια, τον καθημερινό βίο. Πολεμά μια νοοτροπία που τη θέλει πίσω στους παραδοσιακούς της ρόλους, σχεδόν ακινητοποιημένη.

Εκείνη που έμαθε να πολεμά σαν δυο, εκείνη που βγήκε στην παραγωγή, στο συνδικαλισμό, στην πολιτική, που γέμισε τα πανεπιστήμια. Που διαδίδει για τα δικαιώματα της γυναίκας, και του ανθρώπου, για την ισότητα, για την ειρήνη, τον αφοσιωμένο,

Οδοιπορικό στην πόλη του χτές

Γυροφέρνω στους δρόμους της πόλης, της πόλης που έκλεισε τους αγώνες της και την ιστορία της πίσω από τα ψηλά χορταριασμένα τείχη του κάστρου της. Τότε που τα καλοκαιρινά βράδια στις δικές μας γειτονιές — κάρστας Καραγκιόζη με δύο δεκάρες εισιτήριο. Κι έφταναν μεσάνυχτα και μες κάτω από το φως του φεγγαριού ζούσαμε το δικό μας κρυφό σχολειό κι ο μύθος της κυρά-Φροσύνης δεν ήταν απλά και μόνο η ιστορία που διηγόταν οι γιαγιάδες στα εγγόνια τους, ήταν η άρνηση για υποταγή και συμβιβασμό για όσα οι άλλοι ορίζουν για μας, ήταν η διεκδίκηση των δικών μας επιλογών για τη ζωή που θα διαλέγαμε να ζήσουμε, διαμορφώνοντας μια συνείδηση που μας δίνει σήμερα το δικαίωμα να ζούμε, να θυμόμαστε, να ονειρευόμαστε.

Γυροφέρνω στους δρόμους της πόλης με τα μικρομάγαζα της, τα παλιατζήδικα, τους πραγματευτάδες στις λαι-

τους άντρες τους νάρθουν από το καφενείο το βράδυ. Κι εμείς σκορπούσαμε στις κρυψώνες του κάστρου από το Ιπς Καλέ μέχρι το τζαμί του Ασλάν Πασά για να παίξουμε κρυφτό, να πιάσουμε κολοφωτιές στο αρχοντικό του Τσεκούρα, να δώσουμε παράσταση Καραγκιόζη με δύο δεκάρες εισιτήριο. Κι έφταναν μεσάνυχτα και μες κάτω από το φως του φεγγαριού ζούσαμε το δικό μας κρυφό σχολειό κι ο μύθος της κυρά-Φροσύνης δεν ήταν απλά και μόνο η ιστορία που διηγόταν οι γιαγιάδες στα εγγόνια τους, ήταν η άρνηση για υποταγή και συμβιβασμό για όσα οι άλλοι ορίζουν για μας, ήταν η διεκδίκηση των δικών μας επιλογών για τη ζωή που θα διαλέγαμε να ζήσουμε, διαμορφώνοντας μια συνείδηση που μας δίνει σήμερα το δικαίωμα να ζούμε, να θυμόμαστε, να ονειρευόμαστε.

Γυροφέρνω στους δρόμους της πόλης με τα μικρομάγαζα της, τα παλιατζήδικα, τους πραγματευτάδες στις λαι-

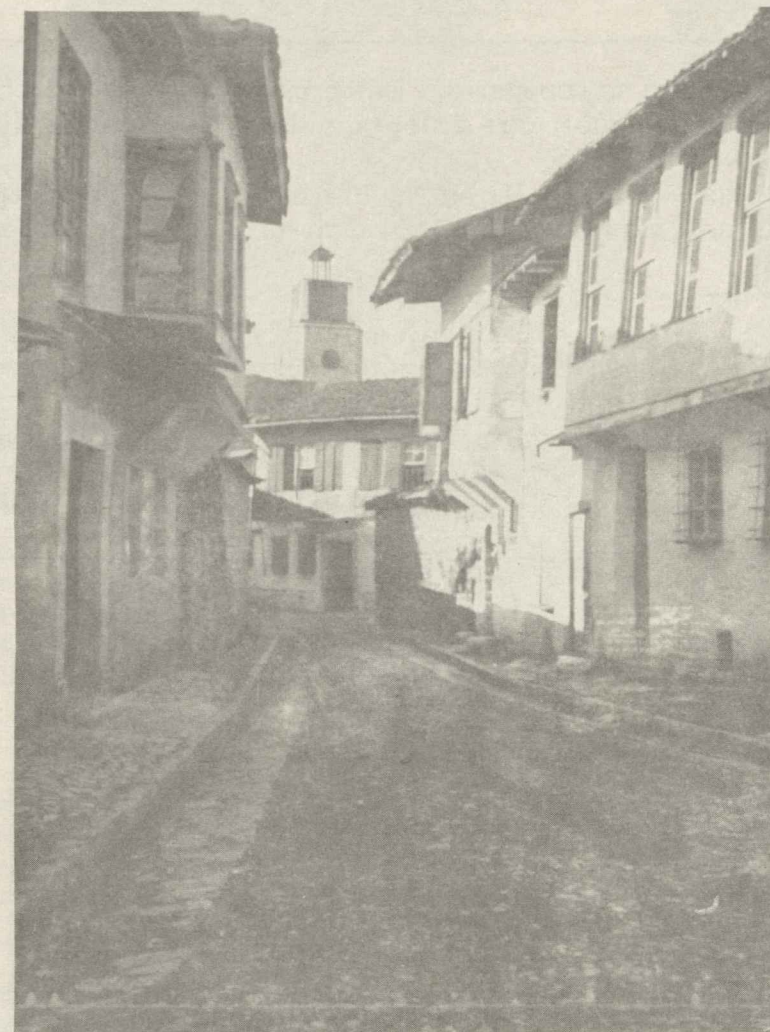

χαλούς χατίρι. Είχε πληρωθεί Σάββατο βράδυ.

Γυροφέρνω στους δρόμους της πόλης. Αψαράδων, Παλαιολόγου-Ταχουλή-Ιουστινιανού, τότε που τα στενοκάκα της καστροπολιτείας — ομορφα γκαλντερίσματα — ήταν γεμάτα από παιδιά κι όλο έπαιζαν σκλαβάκια-κουτά — κι οι μανάδες μας στις εξώπορτες των σπιτιών τους — σ' απρισιμένους πεζούλια — μαζεύονταν κι έπλεκαν μαζί με τα εργοχειρά τους τις δικές τους αληθινές ιστορίες και περιμένανε

κός μας συνοικίες, τους παγοπώλες με τα κάρα τους. Τότε που η πόλη δεν έφτανε πέρα από το Κουρμανιό. Εφτανε μέχρι την Αβέρωφ και την Ανεξαρτησίας, τη Σιαράβα και την Καλούτσιανη. Κι ο Κουραμπάς ήταν έξω από την πόλη και ο πατέρας δεν αγόραζε σπίτι εκεί γιατί ήταν λεία μακριά από τα Γιάννενα και πως θ' αφήναμε την πόλη και την γειτονιά μας;

Γυροφέρνω στους δρόμους της πόλης, τότε που τα παιχνίδια μας τα σημάδευαν οι κάνες των όπλων και την

και ξαπλώναμε και σηκωνόμαστε με τον Λουντέμη και τον Σαμαράκη κάτω από το προσκεφάλι μας κι ακούγαμε τη φωνή της αλήθειας και του Β. Β. C και μόνο τις νύχτες μετρούσαμε τ' αστέρια ψιθυρίζοντας "πότε θα κάνει ξαστεριά".

Γυροφέρνω στους δρόμους της πόλης με τους ασφαλτόστρωτους δρόμους της, τις βούβες γειτονιές, τα ανύπαρκτα μαγαζάκια, τα ετοιμόροπα αρχοντικά της. Της πόλης που σήμερα πια, μοναδικοί φρουροί είμαστε μες, με τις μνήμες μας, που μαζεύουμε κομμάτι — κομμάτι τη ζωή μας για να μην πάει ο χρόνος, της πόλης που το κάστρο της πάντα θ' αγρυπνά και θα αφηγείται την ιστορία της.

Τι κι αν χάθηκε τ' αγκυλωμένο στους φράχτες, τι κι αν μαράθηκε το γιάσεμι, οι δικές μας γειτονιές θάιναν γεμάτες απ' τ' αρώμα τους.

Ίσως, άλλες γειτονιές, — οι γειτονιές των παιδιών μας — να μη το νιώσουν ποτέ.

B. ΜΠ.

*Οι φωτογραφίες είναι από το άλμπουμ του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΕΡΤΟΔΟΥΛΟΥ «ΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ».

«Οι φωτογραφίες είναι από το άλμπουμ του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΕΡΤΟΔΟΥΛΟΥ «ΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ».

Με αφορμή μια συναυλία

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

20 χρόνια τραγούδι

«Χαιρετίσματα λοιπόν στην εξουσία, εγώ κρατάω την ουσία κι ονειρεύομαι». Και φοβάμαι όλα αυτά που θα γίνουν για μένα χωρίς εμένα», τώρα περισσότερο από ότι το '82.

Και ένα κατάμεστο από νέους θέατρο, που τραγουδούσαν και χόρευαν όρθιοι για δυόμισι ώρες.

Και λίγοι σαραντάρηδες που βίωσαν με τον δικό τους τρόπο τη δυνατή μουσική και τη διαχρονική αναδρομή του Παπακωνσταντίνου.

Κομμάτια του Λοΐζου, του Θ. Μικρούτσικου, του Δ. Σαββόπουλου, του Άσιμου, του Καβαδία, του Λειβαδίτη, που χαρακτηρίσαν μια ολόκληρη 20ετία και που συνδέθηκαν με στιγμές και γεγονότα ανεξίτηλα στη μνήμη μας.

Με μια διαχρονικότητα που τα καθιστά επίκαιρα σήμερα και ικανά να ξεσηκώνουν τους 16χρονους, ακόμα κι ας γράφτηκαν πριν αυτοί γεννηθούν.

Σε μια κοινωνική πραγματικότητα γεμάτη ανασφάλεια, εξετάσεις, ανεργία, αδιέξοδα, παραιτήση το ερώτημα «Ελλάς, τι θα γίνει φίλε μου με μας», γίνεται κραυγή αγωνίας και ακούγεται από χιλιάδες στόματα.

Πόσοι άραγε από μας τους «ευαισθητοποιημένους» ε- νήλικες την ακούμε. Και πόσοι από δαύτους που κρατάνε καλά μια καρέκλα προχωράνε σε κάτι περισσότερο από λόγια.

Και ξέρω, το χρώμα των γενιών. Εμείς με τις κατασταλαγμένες απόψεις, την πείρα της ζωής, το δικαίωμα να αποφασιζόμαστε. Και οι νέοι που δεν ξέρουν τι θέλουν.

Μόνο που ξεχάσαμε πως είχαμε κι εμείς κάποτε φτερούγες, που τσάκιαν στην πορεία.

Και βολεμένοι πίσω απ' την ταμπέλα της ωριμότητας και της κοινωνικής μας κατάξωσης, οχυρωνόμαστε και σιμά μας γειτονιές θάιναν γεμάτες απ' τ' αρώμα τους.

Ίσως, άλλες γειτονιές, — οι γειτονιές των παιδιών μας — να μη το νιώσουν ποτέ.

Και ξανάμε πως στην πόλη του παλιού με το καινούργιο, νομοτελειακά θα επικρατήσει το δεύτερο.

Γιατί έτσι προχωράει η κοινωνία αλλά και η ίδια η ζωή.

Α.Ρ.

Επιτυχίες του γυναικείου βόλεϊ στα Γιάννενα

Συζήτηση με την προπονήτρια του ΑΓΣΙ

Κοντά στα μεγάλα αθλητικά γεγονότα που συμβαίνουν φέτος, έχουμε και τα μικρότερα που όμως έχουν την δικιά τους ιστορία και τις δικές τους επιτυχίες παράδειγμα η άνοδος στην Β' εθνική κατηγορία της γυναικείας ομάδας Βόλλεϊ του ΑΓΣΙ, για πρώτη φορά στα χρονικά της πόλης.

Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια, είτε ο ΑΓΣΙ, είτε η ΓΕΙ, η άλλη γυναικεία ομάδα βόλλεϊ των Ιωαννίνων έφταναν στα τελικά η και σε αγώνες μπαράζ για την άνοδο, αλλά πάντα κάτι χαλούσε την τελευταία στιγμή. Η άνοδος ήταν άπαστο όνειρο.

Φέτος όμως η ομάδα του ΑΓΣΙ πέτυχε τον σκοπό της.

Για να το πετύχει έδωσε σκληρά μάχη με την ΓΕΙ για την πρώτη θέση του ομίλου του τοπικού πρωταθλήματος, αφού η ΓΕΙ είναι ισχυρότατη και κυρίως έμπειρη ομάδα κατόπιν πέτυχε νίκες επί της πρωτοπόρου ομάδας του άλλου ομίλου (ομάδα της Λευκίμης) και βγήκε πρωταθλήτρια του τοπικού πρωταθλήματος.

Τελική αναμέτρηση με την ομάδα της Αρτας, την οποία νίκησε δύο φορές και πανηγυρικά ανήλθε στην Β' Εθνική Κατηγορία.

Μιλήσαμε με την προπονήτρια της ομάδας διδα Μαρίνου που ξεκίνησε με μια μικρή αναδρομή της ιστορίας της

ληλα με το μεγαλύτερο τμήμα αθλητριών, λειτουργούμε και τμήμα με μικρές αθλήτριες - πανκορασίδες, οι οποίες αποτελούν το φυτώριό μας και πρόσφατα ανακηρύχθηκαν πρώτες σε αγώνες μίνι Βόλλεϊ που έγιναν στην πόλη μας, άξιος συγχαρητηρίων για το επίπεδο που παρουσίασαν.

Τελειώνοντας, θέλω να σας ευχαριστήσω για την τιμή που μας κάνατε και ευχόμεστε να έχουμε την συμπαράστασή σας στην επόμενη αγωνιστική περίοδο.

Αυτή είναι λοιπόν η γυναικεία ομάδα του ΑΓΣΙ. Κορίτσια 16 χρονών με αγάπη παθολογική για το άθλημα και με θάρρος απέναντι στις μεγάλες ομάδες της Β' Εθνικής Κατηγορίας. Καλή σας επιτυχία.

ΝΙΚΟΣ ΖΗΣΙΔΗΣ

Επιστημονικά
Διατολογικά Κέντρα
Αδυνατίσματος

- Αδυνατίσματος
- Σύσφιξη
- Ανόρθωση
- Αναζωογόνηση

Ανδρικά τμήματα
Δευτέρα-Τετάρτη
Παρασκευή
8 - 10 μ.μ.

Χαρ. Τρικούπη 19 - τηλ. 73031 Ιωάννινα

Χειδιάδες
ΙΔΕΕΣ

για ένα όμορφο σπίτι

- Λευκά είδη Αμερικής
- Παπλωμάτα
- Κουρτίνες
- Υφάσματα Επιπλώσεων

Τσιριγώτη 4 (Εμπορικό Κέντρο) τηλ. 73400 Ιωάννινα

Κρατήστε για πάντα
τις αγαπημένες στιγμές

ΦΩΤΟΧΩΡΟΣ

SUPER ΠΡΟΣΦΟΡΑ: Με κάθε εκτύπωση φιλμ
ΔΩΡΟ 1 ένα φιλμ 36αρ. KODAK Η AGFA
Γρ.Σακκά 13- τηλ. 38342 Ιωάννινα

Η γυναίκα στον κόσμο

• Το ευρωπαϊκό δικαστήριο δίκαιωσε Βρετανή έγγυο εργαζομένη που απολύθηκε απ' την εργασία της με το αιτιολογικό της εγκυμοσύνης της. Το ευρωπαϊκό δικαστήριο έκρινε ότι η έγκυος δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως ασθενής, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η σύγκριση της με έναν άνδρα εργαζόμενο που αδυνατεί να εργασθεί για λόγους υγείας.

• Η διαφορά του μέσου όρου ζωής μεταξύ των δύο φύλων συνεχίζει να αυξάνεται υπέρ των γυναικών. Ο μέσος όρος ζωής στις γυναίκες είναι 6,6 χρόνια περισσότερα από τους άντρες. Η διαφορά είναι μικρότερη στην Ισλανδία, με τέσσερα χρόνια και στην Ελλάδα με 5,2 χρόνια. Η Γαλία έχει τη μεγαλύτερη διαφορά με 8,2 χρόνια.

• Στις χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου ο αριθμός των παιδιών για κάθε γυναίκα μειώνεται, ενώ αυξάνεται στις χώρες του ευρωπαϊκού Βορρά. Η πιο χαμηλή γεννητικότητα εμφανίζεται στην Ιταλία με 1,21 παιδιά για κάθε γυναίκα. Η Ισλανδία έχει το καλύτερο ποσοστό με 2,21.

• Τα ποσοστά στις γεννήσεις παιδιών από ανύπαντρες μητέρες αρχίζουν να αυξάνουν. Ο μέσος όρος είναι 20,4% στην Ενωμένη Ευρώπη. Η Ελλάδα έχει το χαμηλότερο ποσοστό με 2,7%. Η Ισλανδία το πιο υψηλό ποσοστό 57,3%. Η Σουηδία 49,6%. Η Δανία 46,4%. Η Νορβηγία 44,4%. Τα πιο χαμηλά ποσοστά έχουν οι χώρες του Νότου.

• Νέα μόδα εξαπλώνεται ραγδαία στην Αμερική. Τα πάρτυ διαζυγίων. Ανοίγονται σαμπάνιες, οι βέρες σπάζουν με το σφυρί εν επίσημο τελετή και γίνονται σκουλαρίκια και μανικετόκουμπα και η ζωή είναι μπροστά μας, λένε οι διαζευγμένοι. Αισιοδοξία καιμπίζνες των χρυσόχων.

• Στις 31 Μαρτίου του 1992 το συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησε σύσταση μέσα στο πλαίσιο για την παιδική προστασία και τις πρωτοβουλίες για τη συμφιλίωση της εργασίας με την οικογένεια, όπου με το άρθρο 6 ρητά ορίζεται ότι, σε ότι αφορά τον καταμερισμό των ευθυνών που προκύπτουν από τη φροντίδα για το μέγεθος των παιδιών, συνιστάται όπως τα κράτη μέλη προωθήσουν και ενθαρρύνουν με τον δέοντα σεβασμό για την ελευθερία του ατόμου, την αύξηση της συμμετοχής των ανδρών, ώστε οι γονικές ευθύνες να διαμοιραστούν ισόμερως τους άνδρες και τις γυναίκες και να καταστεί δυνατό και για τις γυναίκες να έχουν αποτελεσματικότερο ρόλο στην αγορά εργασίας». Η σύσταση καταλήγει με την επιστολή προς τα κράτη μέλη σε διάστημα τριών ετών από την ημερομηνία υιοθέτησης της «να έχουν αναφέρει στην Ευρωπαϊκή επιτροπή τα μέτρα τα οποία έλαβαν για την εφαρμογή της». Για να δούμε τι θα δούμε μετά τον Μάρτη του 1995;

η άλλη όψη

Ο ΝΟΜΟΣ, Ο ΚΟΣΜΟΣ
ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΑ

Διακρίσεις σε βάρος των γυναικών

Είναι μήπως της φαντασίας μας ότι οι εργαζόμενες στις αεροπορικές εταιρίες αεροσυνόδοι στην καθομιλούμενη, είναι νέες όμορφες, λεπτοκαμωμένες, συχνά αιθέριες;

Αν διερωτηθήκαμε κάποια στιγμή μήπως απαραίτητο στοιχείο επιλογής τους είναι να είναι όμορφες, νέες και ασταλάκωτες, είναι σίγουρο ότι δεν φανταστήκαμε ότι απαραίτητη προϋπόθεση, βάσει των συμβάσεών τους είναι να είναι και... άγαμες!

Το «ΓΙΑΤΙ» και το «πώς», αφήνεται στην κρίση του καθενός. Εμείς, αντί για απάντηση, παραθέτουμε δύο δικαστικές αποφάσεις:

1. Στη Γαλλία, στη σύμβαση μιας αεροσυνόδοι με την αεροπορική της εταιρία υπήρχε ρήτρα να παραμείνει ανύπαντρη όσο επιθυ-

μεί να συνεχίσει να είναι εργαζόμενη. Μετά το γάμο της απολύθηκε από την υπηρεσία και προσέφυγε στη δικαιοσύνη, ζητώντας αποζημίωση για καταχρηστική καταγγελία της συμβάσεως εργασίας. Το δικαστήριο δέχθηκε την άποψη της εταιρίας ότι η υπηρεσία της αεροσυνόδοι δεν συμβιβάζεται με την οικογενειακή ζωή. Η ενδιαφερόμενη άσκησε έφεση και το Εφετείο τη δίκαιωσε. Γιατί το δικαίωμα του γάμου, είναι θεμελιώδες και δεν μπορεί να περιοριστεί, ούτε να απαλλοτριωθεί και ο σχετικός όρος της συμβάσεως εργασίας είναι άκυρος, γιατί είναι αντίθετος στα χρηστά ήθη.

2. Στην Αμερική, η ρήτρα της σύμβασης να μείνει μία αεροσυνόδοι άγαμη όσο εργάζεται η εάν παντρευτεί πρέπει να παραιτηθεί, αμφισβητήθηκε από μια υποψήφια για θέση αεροσυνόδοι. Το αμερικανικό Εφετείο, έκρινε πως ένας παρόμοιος όρος για να είναι ισχυρός, έπρεπε να αναλογεί σε μία ειδική κατάσταση για την εκπλήρωση των καθηκόντων της υπαλλήλου. Οι λόγοι που πρόβαλε η εταιρία, ότι δηλαδή οι σύζυγοι των αεροσυνόδοι θα εκδηλώναν δυσφορία για τις ώρες εργασίας έγιναν δεκτοί. Έτσι, κατά το Εφετείο, δεν υπάρχει άμεση λογική ή προσδιοριστική σχέση ανάμεσα στο να παραμείνει η υπάλληλος ανύπαντρη και την εκτέλεση της εργασίας της.

Κ.Φ.

του κόσμου τα παράξενα

Ταουζάν Φαϊζάλ

Η Ταουζάν Φαϊζάλ είναι η μοναδική γυναίκα Βουλευτής της Ιορδανίας. Εκλέχτηκε στις εκλογές του περασμένου Νοεμβρίου αφού κατάφερε να ανταπεξέλθει νικηφόρα στον άγριο πόλεμο που έκαναν εναντίον της οι φανατικοί ισλαμιστές. Οι απειλές για τη ζωή της ήταν το κυρίαρχο στοιχείο αυτού του πολέμου.

Η Ταουζάν Φαϊζάλ εισήλθε πανηγυρικά στη Βουλή της Ιορδανίας και οι αντίπαλοί της έχασαν το ένα τρίτο των εδρών τους. Τα προβλήματα όμως εξακολουθούν να υπάρχουν για την δουλειά της.

Τα τασάκια που εκτοξεύθηκαν εναντίον της στο Κοινοβούλιο ήταν μια από τις δυσσάρεστες εμπειρίες της. Οι άνδρες συνάδελφοί της δεν ανέχονται τον αγώνα που διεξάγει για τη θελίωση της θέσης της γυναίκας.

«Στη χώρα μου πολλοί μου λένε να τα παρήσω», εξομολογήθηκε πρόσφατα σε διάλεξη που έδωσε στη σχολή ανατολικών και αφρικανικών σπουδών του Πανεπιστημίου του Λονδίνου.

«Οι άνδρες δεν θέλουν γυναίκες που να μην είναι υποταγμένες. Με την εκλογή μου έλυσσε τουλάχιστον ο πάγος. Αποδείχτηκε ότι οι γυναίκες μπορούν να ορθώσουν το ανάστημά τους. Πρέπει να πάρουν μαζικά μέρος στην πολιτική».

Η Ταουζάν Φαϊζάλ, δίνει το μήνυμά της νίκης ζώντας στην σκληρή πραγματικότητα της Ιορδανίας. Παράλληλα προσέχει και για τη ζωή που απειλείται ακόμα.

Περιφερειακός διάλογος στην Αθήνα

Στις 15,16,17, Σεπτεμβρίου 1994 στην Αθήνα γίνεται ένας από τους επτά περιφερειακούς διαλόγους που έχουν προγραμματίσει διεθνείς γυναικείες οργανώσεις ενόψει του 4ου Παγκοσμίου Συνεδρίου για τις γυναίκες που οργανώνει ο ΟΗΕ στο Πεκίνο το 1995. Μερικά από τα θέματα του διαλόγου είναι, η σεξουαλική εμπορευματοποίηση γυναικών, πρόσφυγες κι εκτοπισμένες γυναίκες, γυναίκες και τεχνολογία, υγεία και επιβίωση.

Γαλλικές απαγορεύσεις

Στη Γαλλία ψηφίστηκε πρόσφατα ένας νόμος που επιτρέπει την τεχνητή γονιμοποίηση μόνο σε γυναίκες παντρεμένες ή αυτές που ζουν μαζί με κάποιο σύντροφο αποδεχόμενα για πολλά χρόνια, και έχουν ηλικία τεκνοποίησης. Την απαγόρευση στις γυναίκες που ζουν μόνες, και στις γυναίκες που πέρασαν στην εμμηνόπαυση.

Γιατί κ. Βουλευτές του Γαλλικού Κοινοβουλίου; Οι γυναίκες που ζουν μόνες τις έκαναν και δεν έχουν δικαίωμα στην τεχνητή γονιμοποίηση; Και οι σαραντάδες που πέρασαν στην εμμηνόπαυση γιατί αποκλείονται; Και τι στην ευχή ελεγκτή στην ιδιωτική τους ζωή θα σας θάλουν οι Γαλλίδες προκειμένου ν' αποκτήσουν ένα παιδί;

Οικοί Νορβικών
Nicolas

ο πρώτος οίκος
νορβικών
στα Γιάννενα

νυφικά - βαπτιστικά
λαμπάδες - μπουμπινιέρες

Κεντρική πλατεία
& Γούναρη 2
(2ος όροφος)
τηλ. κατα/τος 77.977
οικίας 43.493

φεμινιστικά

♦ Η Τασίμα Ναορίν είναι συγγραφέας. Εδώ και ένα μήνα περίπου κρύβεται για να αποφύγει τη σύλληψη και το θάνατο, καθώς ισλαμιστής ηγέτης την επικήρυξε με 2.500 δολάρια και η κυβέρνηση του Μπαγκλαντές διέταξε τη σύλληψή της. Στη ντάκα του Μπαγκλαντές έγινε μάλιστα και μαχητική διαδήλωση που ζητούσε εδώ και τώρα το θάνατο της φεμινίστριας συγγραφέως. Οι φανατικοί μουσουλμάνοι την κατηγορούν σαν πράκτορα του διαβόλου και δηλώνουν πως δεν πρέπει να υπάρξει έλεος.

Ποιο ήταν το έγκλημα της; Μια δήλωση της σε εφημερίδα ότι πρέπει να αναθεωρηθεί το κοράνι. Η ίδια με επιστολή της στον πρόεδρο του κοινοβουλίου εξηγεί ότι η δήλωση της αναφερόταν στον Ισλαμικό νόμο και όχι στο ιερό βιβλίο και ζητούσε την προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών. Όλα όμως αυτά ήταν ψιλά γράμματα για μια κοινωνία τυφλού θρησκευτικού φανατισμού. Για μια κοινωνία όπου οι γυναίκες εξακολουθούν να ζούν χωρίς στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

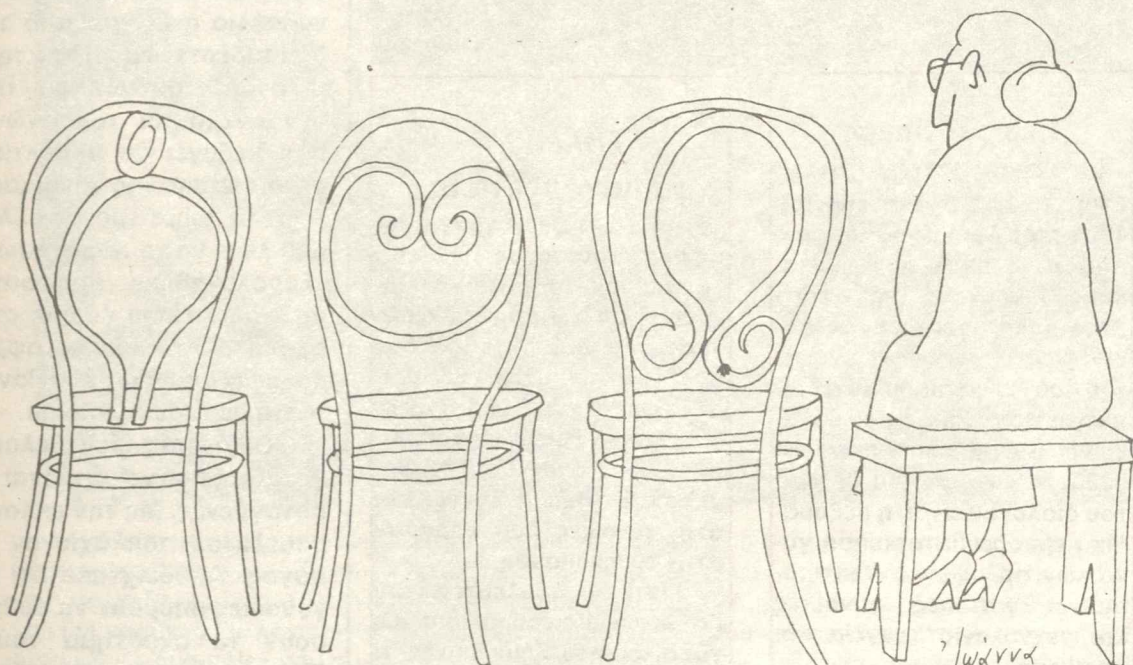
Η Τασίμα Ναορίν η φεμινίστρια συγγραφέας κρύβεται για να αποφύγει το θάνατο. Οι ανά τον κόσμο υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τι κάνουν; Οι ανά τον κόσμο γυναικείες οργανώσεις τι κάνουν; Μήπως το Μπαγκλαντές είναι μακριά μας;

♦ Στο χωριό Ρεάλ Αλτο του Εκουαδόρ ανακαλύφθηκε ο τάφος ενός άνδρα ακρωτηριασμένου και δίπλα 7 πέτρινα μαχαίρια με τα οποία είχε γίνει η θυσία. Όχι, δεν έχουμε να κάνουμε με κάποιο φαινόμενο σύγχρονου (γυναικείου) σατανισμού.

Είναι ένα από τα ευρήματα που οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι πολλές από τις πρώτες Αμερικανικές κοινωνίες, ήταν μητριαρχικές. Σ' αυτές οι γυναίκες ήταν ηγέτες, ιερείς, ρυθμιστές της παραγωγής.

♦ «Δεν είμαι το δεύτερο φύλο, δεν είμαι συμπλήρωμα του άνδρα».

Τα λόγια δεν ανήκουν σε καμιά επώνυμη φεμινίστρια, αλλά στην ανώνυμη τροχονόμο που είχε την καλώςήν να μας μιλήσει για την παρουσία της γυναίκας σ' ένα επάγγελμα δύσκολο μεν, αλλά και ενδιαφέρον για την χειραφέτηση της γυναίκας. (ρεπορτάζ δημοσιεύουμε σ' άλλη σελίδα.) Τα λόγια αλλά και τα «έργα» της συμπαθέστατης φίλης μας θα μπορούσαν να ήταν κάτι απλό και φυσιολογικό σε μια κοινωνία ισότιμων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες. Τώρα όμως είναι αξιοπερίεργα. Ως τότε:

♦ «...Ερωτας και σεξ έφεραν σύγχυση στους άνδρες διο μέσου των αιώνων, επειδή η ανισότητα δεν επέτρεπε στέρεη και σταθερή δοξασιολογία μεταξύ των φύλων. Σε ορισμένους πολιτισμούς οι γυναίκες κυριαρχούσαν, σε άλλους οι άνδρες. Όταν με επιτυχία αμφισβητούσαν την κυριαρχία στο ένα φύλο αυτή γινόταν υποταγή. Αλλά ισότητα δεν υπήρξε ποτέ. Η σύγχρονη εξέλιξη χαρακτηρίζεται από μια γενική τάση στις κοινωνικές αλλαγές της εποχής μας. Αν και η ισοτιμία που πλησιάζει φέρνει ένταση στον αγώνα και στις συγκρούσεις, είναι βέβαιη η τελική έκβαση.

Ο άνδρας χάνει την υπεροχή του και η γυναίκα δεν θα μπορέσει να κυριαρχήσει. Κι όταν συντελεστεί νέα και σταθερή ισορροπία μεταξύ των φύλων, ίσως επικρατήσει μια καινούρια αρμονία άγνωστη στην μέχρι σήμερα ιστορία. Τότε ίσως το σεξ θα πάψει να είναι αιώνιο αίνιγμα για το οποίο άνδρες και γυναίκες έγραψαν ποιήματα και δράματα αντί να προσπαθήσουν να το λύσουν...»

(από το βιβλίο του Ρούντολφ Ντράικωρς η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ)

♦ Η επιστήμη έχει αποκαταστήσει πλήρως την ιστορική αλήθεια σχετικά με τους χαρακτηρισμούς της εταιρας και της γυναικεράστριας που έδωσε η παράδοση στη μεγάλη ποιήτρια της αρχαιότητας, την βασίλισσα των ποιητριών όλων των εθνών και των αιώνων.

Αποκλύφτηκε ότι οι χαρακτηρισμοί αυτοί ήταν ευρήματα των κωμωδιογράφων που προσπαθούσαν να υποτιμήσουν την γυναικεία αφύπνιση που πρωτοεμφανίστηκε, έβαλε τις βάσεις και λειτούργησε στην αρχαία Ελλάδα με την καθοδήγηση της φωτεινής σκέψης της ποιήτριας.

Η επιστήμη αποκατέστησε την αλήθεια, όμως οι μύθοι και τα κουτσομπολιά συνεχίζουν να παραποιούν την ιστορία μας.

Οι «γυναικείες σελίδες» με τα δημοσιεύματα για τις γυναίκες της Αρχαίας Αθήνας για τις γνωστές και τις άγνωστες ποιήτριες της αρχαιότητας, για τη γυναίκα της Σπάρτης και με άλλα που θα ακολουθήσουν, θα επιδιώξουν να φωτίσουν τις παραποιημένες «γυναικείες» πλευρές της ιστορίας της Αρχαίας Ελλάδας. Φυσικά είμαστε ανοιχτές στον διάλογο.

♦ Έχουν και μια παράξενη συνήθεια στη Κρήτη που δεν την βρίσκουμε πουθενά αλλού. Το όνομα τους το παίρνουν από τη μητέρα τους και όχι από τον πατέρα. Κι όταν ρωτήσετε κάποιον ποιος είναι, εκείνος θα αραδιάσει τη γενιά του ανεβαίνοντας από μητέρα σε γιαγιά, και αν μια γυναίκα από ελεύθερη γενιά κάνει νοικοκυριό με δούλο, τα παιδιά τους θεωρούνται ότι είναι από καλό σόι. Αν όμως ένας πολίτης, έστω και αν είναι από τους πρώτους, έχει γυναίκα ξένη, τα παιδιά τους δεν τα λογαριάζουν καθόλου.

Ηροδότου Ιστορία

♦ Γνωρίζετε βεβαίως ότι η 8η Μάρτη είναι η παγκόσμια ημέρα της γυναίκας. Πρέπει τώρα να μάθετε ότι η 7η Φεβρουαρίου είναι η διεθνής ημέρα του άνδρα. Καθιερώθηκε μόλις περυσί με πρωτοβουλία του κέντρου ανδρικών ερευνών του Μισσούρι. Ισοτιμία, όχι ψέματα!!!

εκτός δέματος

Ιστορία πάθους και έρωτα

Το κρύο ήταν τσουκερόκρυο. Η πόλη βυθιζόταν αργά στο νυχτερινό της χρώμα και η χουρμαδιά στον κήπο έστελνε ψιθυρίζοντας χαιρετισμούς στο φεγγάρι που μόλις έβγαινε εκείνη την ώρα πίσω απ' τους αμμόλοφους της Βαγδάτης. «Τι όμορφα που είναι!», σκέφτηκε η Κλοντέτ και νωχελικά κάθησε στη μπαμπού κουνιστή πολυθρόνα στη βεράντα. Η Κλοντέτ ήταν μια απλή καθημερινή γυναίκα όπως όλες. Είχε έναν καθημερινό λογαριασμό 400 εκατομμυρίων δολαρίων 1 καθημερινή πετρελαιοπηγή, 8 καθημερινές διζόν και μία λίγο επίσημη 9 όμως...

Ο αέρας έφερνε μουσικά απ' τη σκοτεινή Βαγδάτη. Τα ουλίστρά των λύκων της έφερναν ρίγη στο κορμί 80 στήθους μέση 80 περιφέρεια, 1,81, 60 κιλά. Μάζεψε τα μακριά της πόδια και ρούφησε αργά το χυμό 24 φρούτα (ανανάς, μπανάνα, μάνγκος, φράουλα, λειχήνες, θρύα, τσουκνίδα, ρεπανόκι χωρίς σκορδαλιά κ.ά.). Τα ξανθά μαλλιά της ανέμιζαν και έμοιαζαν με εξωτικά φυτά σε τεράστιες εκτάσεις ζούγκλας. Ονειρευόταν η Κλοντέτ μία ζωή ήρεμη χωρίς φαξ, πιστωτικές κάρτες, το γύρο του κόσμου κ.τ.λ.

Ξαφνικά κάποιες έντονες φωνές διέκοψαν την ονειροπόλησή της. Πετάχτηκε τρομαγμένη ενώ το φ54 - τεριέ της γρύλλισε ανήσυχα. Δεν πρόλαβε καν να φορέσει το μεταξωτό της φουλάρι όταν ακούστηκαν βήματα στην εξώπορτα. Ο μαύρος υπηρέτης έτρεξε να πει στον Άγγλο μπάτλερ ν' ανοίξει την πόρτα. Το μπρούτζινο πόμολο γλίστρησε απαλά στα γαντοφορεμένα του χέρια.

Η Κλοντέτ έτρεξε περίεργη και το ρίμελ της ήταν άψογο όπως πάντα.

«Ποιός είναι Τζακ;», ρώτησε.

Μια βαθειά αισθησιακή φωνή απάντησε «Συγγνώμη κυρία, πουλάω κάτι λαχεία. Είμαι φτωχός, πρώην εργάτης, δεν έχω γονείς, είμαι όμως πτυχιούχος ανωτάτης εμπορικής αλλά δεν έχω μέσον, έχω 9 αδερφές να παντρεύω και το σπίτι μας είναι υποθηκευμένο, πήγα φαντάρος και τα ρούχα που φοράω είναι τα μόνα που έχω, θα πάρετε ένα;»

Η Κλοντέτ έμεινε άφωνη. «Θα τα πάρω όλα», είπε. Πώς μπορούσε ν' αντισταθεί στα αθώα πρσινοσταχτί μάτια του στο μυώδες μελαμψό γεροδεμένο σώμα και στα σαρκώδη χείλη του. Το πρόσωπο φυσικά είχε γωνίες.

— «Πώς σε λένε», ρώτησε η Κλοντέτ.

— «Θανασάκης», απάντησε αυτός.

— «Θα σε φωνάζω Σάκη αν δεν σε πειράζει», είπε.

— «Όχι, καλέ τι με πειράζει», είπε ο Θανασάκης.

Από εκείνη τη στιγμή η Κλοντέτ ένοιωσε πως κάτι άλλαζε μέσα της. Η ζωή της αποκτούσε νόημα. Διέταξε την Ισπανή μαγειρίσσα να φτιάξει το ωραιότερο δείπνο που γνώριζε στο τραπέζι τους που ήταν όλη φιλντισένια, εκτός απ' τη κουρτινές όμως.

— «Θα φας μαζί μας Σάκη;» είπε.

— «Τι έχετε για φαγητό;», είπε αυτός.

— «Αστακό, καθούρια, φλαμπέ φιλέτο, κρέπες και στυλ».

— «Παρακαλώ έναν τραχανά;», είπε αυτός.

Η Κλοντέτ ένωσε εκείνη τη στιγμή να κόβονται τα πόδια της. Η λέξη αυτή ήχησε σα μελωδία στ' αυτιά της. Τραχανάς. Κάθε γράμμα και μια μαχαίρι.

Το δείπνο τελείωσε ήσυχα. Ο Θανασάκης - Σάκης την κάλεσε περιεργαστικά και η Κλοντέτ ένωθε το κορμί της να λιώνει.

— «Κυρία, πρέπει να φύγω», είπε αυτός.

— «Όχι, εγώ θέλω να μείνεις;», είπε αυτή.

— «Τι μου δίνεις;», είπε αυτός.

— «Τι θες;» είπε αυτή.

— «Θέλω μισή πετρελαιοπηγή, 300 εκατομμύρια δολάρια και μία διζόν για να παντρεύω τις 12 αδερφές μου».

— «Μα εννιά δεν είναι;», είπε αυτή.

— «Καμιά φορά ξεχνάω», είπε αυτός.

— «Καλά ρε, δεν πειράζει, μείνε».

(Συνεχίζεται)

MARIA ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ